

DAV PUBLIC SCHOOLS

SYLLABUS 2022-23

STD VII

EXAMINATION SYSTEM

Term	Examination	Time Period of the Test	Syllabus for the Test	Marks	Duration
TERM I	PERIODIC TEST -I	25 to 30 July 2022	April to 3 rd Week of July	40	1.30 hrs
	HALF YEARLY EXAM	20 to 30 September 2022	Syllabus Covered up to HALF YEARLY Exam.	80	3 Hours
TERM II	PERIODIC TEST - II	05 to 10 December 2022	Syllabus Covered after HALF YEARLY Exam. till PT- II	40	1.30 hrs
	ANNUAL EXAM	1st week of March 2023. (Tentative)	ANNUAL EXAM. including 20% of TERM I syllabus.	80	3 Hours

ENGLISH

● **Prescribed Text Books :**

1. **MY ENGLISH READER – VII (DAV CMC)**
2. **ENGLISH LITERATURE – VII (DAV CMC)**
3. **ENGLISH PRACTICE BOOK – VII (DAV CMC)**
4. **DIALOGUE-VII (Orient Black Swan)**

Term I			Term II				
PEN PAPER TEST			PEN PAPER TEST				
Periodic Test- 1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test- 2	MARKS	Annual Examination	MARKS
SECTION A - (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passage. 2. Unseen poem	12	SECTION A (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passages. 2. Unseen poem	20	SECTION A - (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passage. 2. Unseen poem	12	SECTION A (READING COMPREHENSION) 1.Unseen passages. 2. Unseen poem	20
SECTION B-[WRITING] 1. Story 2. Email MY ENGLISH READER - 1. People at Work	10	SECTION - B - [WRITING] 1. Article 2. Notice MY ENGLISH READER 2. Relationship 3. Attitude	20	SECTION -B - [WRITING] 1. Formal Letter Writing(Letter to the Editor) 2.Bio-Sketch MY ENGLISH READER 4.Achievers	10	SECTION - B-[WRITING] 1. Speech 2. Description (Short Composition) ENGLISH READER : 5. Future World 6. Unity In Diversity	20
SECTION C - [GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 1. Articles 2. The Sentence 3. The Compound Sentence 4. Phrases & Clauses,	6	SECTION- C-[GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 5.Transitive &Intransitive Verbs 6.Modals	15	SECTION -C -(6 Marks)[GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 7.Passive Voice 8. Reported Speech 11.Linkers	6	SECTION- C-(15 Marks) [GRAMMAR]: ENGLISH PRACTICE BOOK 9.Future Time Reference 10.Perfect Progressive – Tense 12.Reading For Understanding	15
SECTION D-ENGLISH LITERATURE 1. Monkey Trouble 2. Birdie, Will you	12	SECTION D-ENGLISH LITERATURE 3.A Hero 4. Fight Manju	25	SECTION D-ENGLISH LITERATURE 7.A Stormy Adventure	12	SECTION D-ENGLISH LITERATURE 9. The Human Robot	25

Pet?		Fight 5.I Dream A World 6.Stone Soup In Bohemia		8.The Spider& The Fly		10.Friends& Flatterers 11.Chocolates In Your Dreams Too	
						The following chapters of Term-I(30%) is included in the Annual Examinations. GRAMMAR: 1.Articles (English Practice Book) 2.Modals (English Practice Book) WRITING: 3.Notice Writing Article Writing	
TOTAL	40		80		40		80

Internal Assessment: 30 Marks

Term I	Term II
Listening (5 marks) Based on listening to recorded material sequence the Events. Rubrics: (1 Mark Each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Attentiveness 2. Listening for specific information 3. Understanding 4. Correct Response 5. Accuracy 	Listening (5 marks) Audio for gist Rubrics: (1 Mark Each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Attentiveness 2. Listening for specific information 3. Understanding 4. Correct Response 5. Accuracy
Speaking (5 marks) Story Telling Rubrics (1 Mark each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Fluency 2. Pronunciation and accent 3. Vocabulary 4. Accuracy 5. Presentation 	Speaking (5 marks) Role Play (in groups of four) Your family is at the table and the topic of discussion is about your bringing a stray kitten home. Rubrics (1 Mark each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Fluency 2. Pronunciation and accent 3. Vocabulary 4. Accuracy 5. Presentation
Reading (5 marks) Reading aloud a particular piece of prose/poem Rubrics (1 Mark each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Pronunciation and articulation 2. Fluency and confidence 3. Expression 4. Posture 5. Comprehensibility 	Reading (5 marks) Reading aloud a particular piece of prose/poem Rubrics (1 Mark each) <ol style="list-style-type: none"> 1. Pronunciation and articulation 2. Fluency and confidence 3. Expression 4. Posture 5. Comprehensibility

<p>Writing Skill (5 Marks) Describe an object/place/person/event. Rubrics (1 mark each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevance to content 2. Creative presentation 3. Fluency 4. Vocabulary 5. Accuracy 	<p>Writing Skill (5 Marks) Concept Map (The Spider and The Fly) Rubrics (1 mark each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevance to content 2. Creative presentation 3. Fluency 4. Vocabulary 5. Accuracy
<p>Portfolio (5 Marks) CW & HW notebook presentation and correction work Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regularity. 2. Task completion. 3. Follow Up Action 4. Maintenance of Index 5. Notebook up keep. 	<p>Portfolio (5 Marks) CW & HW notebook presentation and correction work Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Regularity. 2. Task completion. 3. Follow Up Action 4. Maintenance of Index 5. Notebook up keep.
<p>Project (5 marks) Keeping all the elements of a good advertisement in mind, design an advertisement. Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevance of Content 2. Presentation 3. Fluency and Accuracy 4. Creativity 5. Integration of Art 	<p>Project (5 marks) With reference to Project Work given in Unit-6 (Unity in Diversity) of My English Reader Book. Refer page no.160 Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevance of Content 2. Presentation 3. Fluency and Accuracy 4. Creativity 5. Integration of Art

Assessment of Various skills in English will be assessed through a continuous process

Good Reader Bonus Scheme (4 marks)

Term-I	Term-II
<p>Suggested books for Reading</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. A Christmas Carol by Charles Dickens 2. The Three Musketeers by Alexandre Dumas 3. Malgudi Days by R.K Narayan 	<p>Suggested books for Reading</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Happy Prince by Oscar Wilde 2. Kidnapped - Robert Louis Stevenson 3. Autobiography of R.K.Narayan 4. Treasure Island - Robert Louis Stevenson

Note: Half-Yearly and Annual Exam can have a 'Reading Bonus Section' at the end of the question paper. This will comprise of comprehension-based question from the recommended books.

LEARNING OUTCOMES AND PEDAGOGICAL PROCESS

SL .N o.	CHAPTER NAME	LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL PROCESS	ASSESSMENT IN FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE THE LEARNING OUTCOMES
1	CHAPTER 1: MONKEY TROUBLE	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● identifies Ruskin Bond’s contribution to Children’s literature. ● reads the text with proper pronunciation and pauses. ● understands the text and characters. ● understands new words, their meaning and usage. ● improves critical thinking and imagination. ● writes a diary entry impersonating as one of the characters. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Thinks critically, compare and contrast characters/events/ideas/themes and relate them to life and try to give opinions about issues. ● Learns vocabulary associated with the theme of the chapter and use them in different situations. ● Attempts creative writing, like stories, poems, dialogues, skits, dialogues from a story and story from dialogues. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Draws a sketch (portrait) of his favourite animal stating reasons for his liking. ● Prepares a face mask of a monkey with the help of chart paper. (Art Integration) ● Solves puzzles and word grid. ● Quizziz ● Story weaving ● Group Discussion ● Concept map
2	CHAPTER 2: BIRDIE , WILL YOU PET?	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● recites poems with appropriate pause, intonation and pronunciation. ● understands the basic terminology and practical elements of poetry. ● writes poems related to freedom. ● relates quotes associated with freedom. ● identifies poetic devices. 	<ul style="list-style-type: none"> ● share their experiences/observations through drawing/tracing / gestures/ verbally in a few words /simple sentences in their own language. ● compare objects/entities-based on differences/ similarities for observable features and sort them into different categories. ● collect and arrange the objects/materials such as pebbles, beads, fallen leaves, feathers, pictures etc. of their finds from their surroundings and arrange in an innovative manner. (ex-bird’s nest making) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Makes a friendship card. ● Composed a poem related to the same theme. ● Compares the life of a free bird in a forest and a caged bird. ● Participates in JUST A MINUTE activity. (Speaking Skill) ● ROLE PLAY: Dialogue between a free bird and a caged bird. ● Prepares a comic strip presenting the conversation between the child and the little bird. ● Quizzlet ● Story weaving
3	CHAPTER 3: A HERO	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Summarizes the story. ● portraits the sketch. ● identifies the dialect used. ● suggests another title for the story. ● debates on the topic “Courage lies in physical strength 	<ul style="list-style-type: none"> ● Raises and responds to questions based on texts (from books or other resources) in order to demonstrate curiosity and inquisitiveness skills. ● Speaks a few line using the given clues. ● Consciously listen to songs/poems/stories/ prose texts in English through 	<ul style="list-style-type: none"> ● Draws a sketch (portrait) of his/her hero (only one member) of his/her family i.e. father/ mother/ grandfather/ grandmother/ siblings. ● Takes a photograph (a selfie) with your father or mother and paste in an A4 size paper along with the description why you

		<p>/ mental strength.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● recalls their experience of a nightmare. 	<p>interaction and being exposed to print-rich environment.</p>	<p>certify him / her as hero.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Scrambles the letters to form meaningful words.
4	CHAPTER 4: FIGHT MANJU FIGHT	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● identifies words related to positive attitude. ● illustrates situations where hurdles have given greater strength. ● relates quotes associated with positive attitude and how they can inspire us in our daily life. ● engages in conversation in English with family, friends and others using appropriate vocabulary. ● writes a diary page expressing emotions and feelings in a concise manner. 	<ul style="list-style-type: none"> ● participate actively and undertake initiatives of care, share empathy, leadership by working together in groups e.g. carry out projects such as taking care of a plant(s), feed birds/animals. ● Raised. (the themes could be social issues, environment problems, appreciation of culture and crafts) 	<ul style="list-style-type: none"> ● Listening to a particular audio about a famous personality and complete his/her profile. ● Learning by doing: lets us wrap a gift ● Draws the sketches of the illustrations given in the lesson and complete the dialogues: (ART INTEGRATED ACTIVITY FOR SPEAKING AND WRITING SKILL) ● Role Play ● Interview
5	CHAPTER 5: I DREAM A WORLD	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● recites the poem with proper rhythm and intonation ● lists the additions and deletions for making this world a better place to live in ● interprets the language of love, peace, brotherhood, equality and freedom in one's life ● explains the central idea of the poem ● identifies various poetic devices and rhyme scheme used in the poem. ● designs a poster on "My Dream World". 	<ul style="list-style-type: none"> ● Reads aloud stories and recites poems with appropriate pause, intonation and pronunciation. ● Answers questions orally and in writing on a variety of texts – both, familiar as well as unfamiliar. ● Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, symbol, simile, onomatopoeia, intention/point of view, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Listens and recites the poem 'I Dream a World' ● Participates in Group discussion on the topic "World of your Dream" ● Creates a bulletin board of your class on the topic "We have dreams too". ● Makes a poster creating awareness and raising your voice against discrimination in our society on the basis of colour, caste, religion, social status etc. ● Compose a short poem titled "Man is Born Free" using at least two poetic devices used in the poem. Use any of the following rhyme scheme.
6	CHAPTER 6:STONE SOUP IN BOHEMIA	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography, travelogue etc. in order to demonstrate extensive reading 	<ul style="list-style-type: none"> ● Introduce self, converse with other persons, participate in role play / make speeches, reproduce speeches of great speakers. ● Thinks critically about, characters, events, ideas, themes and relates them to life in order to compare and contrast them. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Looks at the given picture and speak a few lines: ● ACTIVITY 1: ROLE PLAY (GROUP ACTIVITY) (Speaking Skills Assessed) ● Prepares a recipe card

		<p>skills.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● raises and responds to questions based on texts (from books or other resources) in order to demonstrate curiosity and inquisitiveness skills. 	<ul style="list-style-type: none"> ● sequence of events and central ideas of the text. Analyze the character of the soldiers and civilians. 	<p>of your favourite dish.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● *Paste a picture of the dish. ● Write the ingredients and explain the process of preparing that dish.
7	CHAPTER 7:A STORMY ADVENTURE	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● asks questions in different contexts and situations (e.g. Based on the text / beyond the text / out of curiosity / while engaging in conversation using appropriate vocabulary and accurate sentences) ● explains the difference between these storm and other kind of storms. ● constructs the theme of the story. ● understands the meaning of the difficult words in the story. ● develops writing skill. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Introduction through video aids ● Explanation ● Sharing their previous knowledge and experiences ● Warm -up Activity ● Concept map ● Share their experiences such as journeys, visits, etc. In pairs /groups (especially sea voyage) ● Read stories / plays (from books/ other sources in English) and locate details, sequence of ideas and events and identify main idea. ● Participates in activities in English like role play, group discussion, debate, etc 	<ul style="list-style-type: none"> ● Speaks a few lines on one’s experience on sea voyage? ● Makes a collage of the sequence in the story ● Poster making on Sea Voyage ● Writes a short paragraph on “How Can You Conquer Every Odds in Life” ● Shares an experience where you handled your difficult times by staying calm ● Uses word chain, crossword puzzles and quizzes to demonstrate efforts to enrich vocabulary through them. ● Brain-storming activity
8	CHAPTER 8: THE SPIDER AND THE FLY	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● identifies words related to flattery. ● illustrates situations where they have come across some flatterers. ● draws a contrast between flattery and praise. ● relates statements associated with flattery and how they ruin us. ● engages in conversation in English with family , friends and others. ● writes a new poem of their poem. ● inculcates the values of a true friend. ● learns how not to fall victims to flattery 	<ul style="list-style-type: none"> ● Attempts to write creatively (stories, poems, posters, etc) ● Recites poems with appropriate expressions and intonation. ● Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, symbol, simile, onomatopoeia, intention/point of view, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. ● Recitation of similar poem ● Sharing story on flatterers ● Identification of literary 	<p>FINGER PUPPETS</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Each student of the class will be provided two sticks/finger puppets, one of the Spider and one of the Fly. ● The teacher will speak out certain dialogues from the poem . The students have to listen to the dialogues attentively and answer the questions. ● The teacher divides the class into four groups. He/she asks each group to discuss the difference between flattery and praise among the members. After the discussion one from each group will speak a few

		words.	Devices <ul style="list-style-type: none"> ● Explanation and ● Discussion ● Concept map 	lines drawing the difference between flattery and praise. <ul style="list-style-type: none"> ● ROLEPLAY ● WORDWALL
9	CHAPTER 9: THE HUMAN ROBOT	The learner: <ul style="list-style-type: none"> ● Describes the role of different court personalities ● sketches the character of Prem Chopra and Ram Singh 070 ● narrates the story where a servant has sacrificed his life for his master. ● writes a Diary Entry impersonating as one of the characters. ● understands the Importance of loyalty and obedience towards master. ● inculcates the value of humanity. ● learns the value of truthfulness, honesty and being trustworthy. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Warm-up Activity ● Eliciting response from students ● Group discussion ● Explanation ● Concept map ● Use ICT (Net, mobile, website, YouTube, TED talks etc) to browse for information, for projects/PPT discussion, debate etc. ● Attempt creative writing, like stories, poems, dialogues, skits etc. ● Refer sources such as dictionary, thesaurus and encyclopaedia to facilitate reading. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Complete the Dialogues (Skills: Speaking, Reading & writing) ● <u>LET'S BE AN ARTIST...</u> <p>Draw a picture of any one of the given computer devices, mouse, cpu or monitor.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● ACTIVITIES: Draw a picture of a human robot .Write the traits and abilities of a human robot.(Collect information about the human robot Sophia) ● Writes dialogues from a story and story from dialogues, poems, skits, comic strips, brochures, etc. in order to demonstrate creativity skills
10	CHAPTER 10: FRIENDS & FLATTERERS	The learner: <ul style="list-style-type: none"> ● appreciates poetry as a literary art form. ● broadens their vocabularies and to develop an appreciation of language. ● recognizes the works of author. ● distinguishes between a real friend and a fake friend with the help of certain qualities. ● identifies poetic devices that create rhythm and its application. ● analyses the rhyme scheme of the poem. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Recitation of similar poem ● Sharing story on flatterers ● Identification of literary Devices ● Explanation and discussion ● Concept map ● Identifies and appreciates significant literary elements such as – metaphor, imagery, symbol, simile, onomatopoeia, intention/point of view, rhyme scheme, etc.in order to demonstrate understanding of their significance in literature and narratives. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Preparing a friendship card ● Picture description of the poem. ● Differentiate the characteristics of a friend and a flatterer. Represent it in a tabular form. ● Riddles ● Word wall ● Quizziz ● Story Weaving ● Group Discussion
11	CHAPTER 11. CHOCOLATES IN YOUR DREAMS	The learner: <ul style="list-style-type: none"> ● distinguishes between good and bad food choices and activities. ● identifies words related to the chapter ● relates to habits and 	<ul style="list-style-type: none"> ● Introduction through video aids ● Explanation ● Sharing their previous knowledge and experiences 	1:SPEAKING(GROUP DISCUSSION) <ul style="list-style-type: none"> ● How much time should a child watch TV? ● Do you think that Gopa's mother was overstrict?

	TOO	<p>lifestyle which are harmful to them and make certain changes and imbibe values learnt in the lesson.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● engages in art and craft activities integrated with the contents learnt in the chapter ● writes an informal letter suggesting ideas they learnt in the lesson. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Warm -up Activity ● Debating ● Differentiation between Healthy food and Junk Food ● Concept map ● Reads a variety of texts for pleasure e.g. adventure stories and science fiction, fairy tales, biography, autobiography, travelogue etc. in order to demonstrate extensive reading skills. 	<ul style="list-style-type: none"> ● Role Play ● Character Sketch ● Differentiate between Healthy Food and Junk Food (in a tabular form) ● Prepare a food pyramid. ● Attempt creative writing, like stories, poems, dialogues, skits, dialogues from a story and story from dialogues.
--	------------	---	--	---

ଉତ୍ତର ଓଡ଼ିଆ

ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ :

- ସାହିତ୍ୟ ସୌରଭ (ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ)
- ପ୍ରକାଶକ : ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (୨୦୧୮-୨୦୧୯ ସଂସ୍କରଣ)

ପାଠ୍ୟ ଖସଡ଼ା - ୨୦୨୨-୨୩								
TERM-I					TERM-II			
PEN PAPER TESTS					PEN PAPER TESTS			
	Periodic Test- 1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test- 2	MARKS	Annual Examination	MARKS
'କ' ବିଭାଗ (ପଠନ)	ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10	ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10
'ଖ' ବିଭାଗ (ଲିଖନ)	୧. ଅନୁଛେଦ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ର	15	୧. ଦରଖାସ୍ତ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ର କିମ୍ବା ଦରଖାସ୍ତ	15
'ଗ' ବିଭାଗ (ବ୍ୟାକରଣ)	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରୁ ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ସମୋଚ୍ଚାରିତଶବ୍ଦ ୩. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୪. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକଶବ୍ଦ ୫. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ	10	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ବାକ୍ୟଗଠନ ୩. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକଶବ୍ଦ ୪. ସମୋଚ୍ଚାରିତଶବ୍ଦ ୫. ଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନ ୬. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୭. ଗଦ୍ୟରୂପ ୮. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ	20	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ବାକ୍ୟଗଠନ ୩. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକଶବ୍ଦ ୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ ୫. ଗଦ୍ୟରୂପ	10	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ବାକ୍ୟଗଠନ ୩. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧକଶବ୍ଦ ୪. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୫. ସମୋଚ୍ଚାରିତ ୬. ଗଦ୍ୟରୂପ ୭. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ୮. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନପୂରଣ	20
'ଘ' ବିଭାଗ (ସାହିତ୍ୟ)	କବିତା ୧. କଳାମାଣିକରେ ୨. ତାରାସୂର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ ୧. ରାମାୟଣକଥା ୧. ଜୀବନୀ ୧. ମୋପିଲାବେଳକଥା	20	କବିତା ୧. କଳାମାଣିକରେ ୨. ତାରା-ସୂର୍ଯ୍ୟ ୩. ଦେଖନାହିଁ କେତେଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି ୪. କହିବି କଥାଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ୧. ରାମାୟଣ କଥା ୨. ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର ୩. ମୃତ୍ୟୁ ବିଜୟୀ ବାଳକ କାହାଣୀ ଓ ଗଳ୍ପ ୧. ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି କଥା	35	କବିତା ୧. ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ପ୍ରବନ୍ଧ ୧. ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା ଜୀବନୀ ୧. ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ	20	କବିତା ୧. ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି ୨. ବାଳୁଟ ବୀର ସେ ୩. ଛୋଟରୁବଡ଼ ୪. ତଟିନୀରଖେଦ ପ୍ରବନ୍ଧ ୧. ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା ୨. କାଠରୁ ଭାତ , ଘାସରୁ ଦୁଧ , ବାୟୁରୁ ଚିନି କାହାଣୀ ଓ ଗଳ୍ପ ୧. ବିପଦର ଉଦ୍ଧାର ୨. ମନରେ ଆସୁ ମୋ	35

			୨. ଏ ମଣିଷକୁ ପଥର କଲା କିଏ ଜୀବନୀ ୧. ମୋ ପିଲାବେଳ କଥା ଏକାଙ୍କିକା ୧. ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ				ଭଲଭାବନା ଜୀବନୀ ୧. ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ ୨. ଫୁଲି ଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁ ଏକାଙ୍କିକା ୧. ଦରଜା ଖୋଲି ଦେବା	
							The following chapters of Term-I (30%) is included in the Annual Examinations. ବ୍ୟାକରଣ : ୧. ବାକ୍ୟ ଗଠନ ୨. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୩. ବିପରୀତାର୍ଥବୋଧ କଣ୍ଠ ୪. ସମୋଚ୍ଚାରିତଶବ୍ଦ ଲିଖନ : ପତ୍ରଲିଖନ	
	Total	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 Marks)

TERM - I	TERM - II
ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS) ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କବିତା ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ। (Based on listening to any shortest recorded poem.) Rubrics: (1 Mark Each) <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 	ଶ୍ରବଣଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS) ନୈତିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଏକ ଅଡ଼ିଓ କ୍ଲିପ୍। (An audio clip based on moral values.) Rubrics: (1 Mark Each) <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy
କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଅନଲାଇନ୍ କ୍ଲାସ୍ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଭିମତ ରଖିବେ। (Students give their opinion on the online class.) Rubrics (1 Mark each) <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 	କଥନଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS) ଅଭିନୟମଞ୍ଚ : (ଦଳଗତ : ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପିଠି-ଦରଜା ଖୋଲି ଦେବା ଏକାଙ୍କିକାକୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ ଅଭିନୟମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ପସ୍ତାପ ନକରିବେ।) (Group: All the students are to be divided into groups as per the requirement and the "DARAJA KHOLIDEBA" will be presented in the classroom through group acting.) Role Play

	<p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation
ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)	ପଠନଦକ୍ଷତା(READING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦାଳୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।</p> <p>(Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶବ୍ଦାଳୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।</p> <p>(Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility
ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)	ଲିଖନଦକ୍ଷତା(WRITING SKILL) (5 MARKS)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଏକ ବସ୍ତୁ / ସ୍ଥାନ / ବ୍ୟକ୍ତି / ଘଟଣାକୁ ଆଧାର କରି ନିଜ ଭାବନାକୁ ଲିଖନମାଧ୍ୟମରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବେ ।</p> <p>(Students will express their feelings in writing based on an object / place / person / event.)</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy 	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ 'ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା' ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କବିତା ଲେଖିବେ ।</p> <p>(Students will write a poem based on the theme "SADAKA NIRAPATTA".)</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy
ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ(Portfolio) (5 Marks)	ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ (Portfolio) (5 Marks)
<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ।</p> <p>(CW & HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep. 	<p>ଶ୍ରେଣୀକାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ।</p> <p>(CW& HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep.
ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)	ପ୍ରକଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହରଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(Students will prepare a project about Sanyasi Acharya Harihara.)</p> <p>ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ : ସାହିତ୍ୟ ସୌରଭ 'ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ'</p> <p>ବିଷୟ : ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର</p>	<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜୟୀରାଜ ଗୁରୁଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(Students will create a project based on the life of Jairajguru.)</p> <p>ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ : ସାହିତ୍ୟ ସୌରଭ 'ସପ୍ତମ ଶ୍ରେଣୀ'</p> <p>ବିଷୟ : ମୂଳିଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀରାଜ ଗୁରୁ</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p>

<p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art 	<ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art
--	--

ଉତ୍ତମପାଠକବୋନସ୍(GOOD READER BONUS(0/1/2/3/4 marks) *

Term-I	Term-II
<p>ପଠନପାଇଁପରାମର୍ଶିତପୁସ୍ତକ । (Suggested books for Reading)</p> <p>୧. କବିତାସଂକଳନ - ଅର୍ଘ୍ୟଥାଳୀ ରଚୟିତା – ସ୍ୱଭାବକବିଗଙ୍ଗାଧରମେହେର</p> <p>୨. ‘ଉତ୍କଳଦେଶରେପଢ଼ିବିଶୋଇ’ ରଚୟିତା – ଦାଶବେନ୍ଦୁରୁ</p> <p>୩. ଚକ୍ରଲିଆପଣ୍ଡାକଥା – ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରହରାଜ</p>	<p>ପଠନପାଇଁପରାମର୍ଶିତପୁସ୍ତକ । (Suggested books for Reading)</p> <p>୧. ଉଡ଼ୁଛାଥାଳିଆ ରଚୟିତା – ଡ. ଗୋକୁଳାନନ୍ଦମହାପାତ୍ର</p> <p>୨. ଓଡ଼ିଶାରଶ୍ରେଷ୍ଠଆଦିବାସୀଲୋକକଥା ରଚୟିତା – ଡକ୍ଟରଆଦିକନ୍ଦମହାନ୍ତ</p> <p>୩. ଏବେମଧ୍ୟବଞ୍ଚିଛି – ଗୋଦାବରୀଶମହାପାତ୍ର (ଓଡ଼ିଶାବୁକ୍ସଫୋରିୟମ)</p> <p>୪. ମାରୀଚରମନକଥାଓଅନ୍ୟାନ୍ୟପ୍ରବନ୍ଧ – ଡକ୍ଟରଚକ୍ରଧରବିଶ୍ୱାଳ</p>

Note: Half-Yearly and Annual Exam can have a ‘Reading Bonus Section’ at the end of the question paper. This will comprise of comprehension-based question from the recommended books.

ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ(LEARNING OUTCOMES)

**ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା , ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ ତଥା ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ
(PEDAGOGICAL APPROACHES, LEARNING OUTCOMES AND SUGGESTED ACTIVITIES/ STRATEGIES AND TEACHING AID)**

କବିତା ବିଭାଗ				
କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES/ STRATEGIES AND TEACHING AID
୧.	କଳାମାଣିକରେ (କବିତା)	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର କଲ୍ପନା ଓ ବୋଧଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହେଲା ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ସମାକ୍ଷାତ୍ମକ ମନୋବୃତ୍ତିର ବିକାଶ ସାଧନ ହେଲା ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୈଳୀ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) କବିତାର ଆବେଗ , ଅନୁଭୂତିକୁ ଉପଯୁକ୍ତଭାବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କବିତାରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଥିବା ବାସ୍ତବ୍ୟମୟ ମାତୃହୃଦୟର ଆବେଗକୁ ସୁନ୍ଦରଭାବେ ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିଥିବା ‘ପ୍ରଭାତ ଅବକାଶ’ କବିତାରେ ଯଶୋଦାଙ୍କ ବାସ୍ତବ୍ୟ ଭାବକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ମାଆର କରୁଣ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବେଗକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ</p>	<p>(କ) କୃଷ୍ଣଙ୍କୁ ଯେଉଁସବୁ ଖାଦ୍ୟ ରୁଚୁଥିଲା ତା’ର ଉପକାରିତା ସମ୍ପର୍କରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କହିବେ ।</p> <p>(ଖ) ‘କଳାମାଣିକରେ’ କବିତା ଅନ୍ତର୍ଗତ କଠିନ ଶବ୍ଦକୁ ନେଇ ଶିବଖେଳ ଖେଳିବେ ।</p> <p>(ଗ) କୃଷ୍ଣଙ୍କର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଅଙ୍କନ କରିବେ । ସହିତ କବିତାଟିକୁ ସ୍ୱର ତାଳ ଦେଇ ଗାନ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରତି ସ୍ନେହ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ଏହିପରି</p>

		<p>(ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କୃଷ୍ଣଙ୍କ ବାଲ୍ୟକାଳର ଜୀବନାଦର୍ଶ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଛ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ସୂଜନଶୀଳତାର ବିକାଶ ସାଧୁତ ହେଲା ଓ କବିତା ଲିଖନ ନିମିତ୍ତ ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ।</p> <p>(ଜ) 'କଳାମାଣିକରେ' କବିତା ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ ହେବା ସହିତ ସମସ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନରତ୍ନର ଦେବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଝ) 'କଳାମାଣିକ' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>ବିଭିନ୍ନ କବିଙ୍କର ଆଉ କେତୋଟି ଗୀତ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଚ) 'କଳାମାଣିକରେ' କବିତାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଅଭିମନ୍ୟୁ ସାମନ୍ତସିଂହାରଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ବିଦଗ୍ଧ ଚିନ୍ତାମଣି , ବାଘଗୀତ, ଚଢ଼େଇଗୀତ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ , ନନ୍ଦ-ଯଶୋଦା , ଗାଈଆଳ, ଗୋରୁପଲ , କଠାଉ, ଛତା , ପସରା, ବାଡ଼ି ଆଦିର ଚିତ୍ର ବା ସହାୟକ ଉପକରଣ ।</p>
9.	ତାରା-ସୂର୍ଯ୍ୟ (କବିତା)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ତାରା ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ଅନୁଭବ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) 'ଆମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆମ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ଉତ୍ତମ' ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ସ୍ଵାଭିମାନର ବାର୍ତ୍ତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଚ) 'ତାର-ସୂର୍ଯ୍ୟ' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ତାରା ଓ ସୂର୍ଯ୍ୟଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) 'ଆମ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଆମ ପାଇଁ ସବୁଠୁ ଉତ୍ତମ' ଏହି ଆବେଗକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ସ୍ଵାଭିମାନର ବାର୍ତ୍ତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) 'ତାର-ସୂର୍ଯ୍ୟ' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜେ ବିଭିନ୍ନ ଗ୍ରହ ଉପଗ୍ରହ ହେବା ସହିତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ପୃଥିବୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଦୂରତାକୁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଆକାଶରେ ଦୃଶ୍ୟମାନ ସପ୍ତର୍ଷିମଣ୍ଡଳକୁ ନେଇ ଦାଆ କ୍ରମରେ ଛିଡ଼ାହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ସ୍ଵଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ନେଇ ଏକ ଶିକ୍ଷଣ ଖୋଲିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବନମାଳୀ ଦାସଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣ ଶୁଣିବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସୂର୍ଯ୍ୟର ଉପକାରिता ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜ ନିଜ ଅଭିମତ ରଖିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ତାରା – ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ନେଇ ନିଜେ ଛୋଟ</p>

				<p>କବିତା ଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେରଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଅର୍ଘ୍ୟଆଳୀ , ଡପ୍ପିନୀ , ଇନ୍ଦୁମତୀ , ପ୍ରଣୟବଲ୍ଲରୀ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ଆମ ଗ୍ରହ ଉପଗ୍ରହମାନଙ୍କ ଛିତି ସମ୍ପର୍କୀୟ ଏକ ରୂପଚିତ୍ର ।</p> <p>୬. ତାରା-ସୂର୍ଯ୍ୟକୁ ଆଧାର କରି ଅନ୍ୟ କେତେକ କବିଙ୍କର ରଚିତ କବିତା ।</p>
୩.	<p>ଦେଖିନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି (କବିତା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆମ ରାଜ୍ୟର କୋଣାର୍କ , ପୁରୀ , ଲିଙ୍ଗରାଜ ଆଦି ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିର କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ନିଜ ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ଖଣ୍ଡଗିରିର ଅତୀତ ଗୌରବକୁ ମନେ ପକାଇଲେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ 'ଖଣ୍ଡଗିରି' ଇତିହାସ ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ତଥ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଦର୍ଶନ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତାକୁ ଆବୃତ୍ତି କଲେ ।</p> <p>(ଚ) 'ଦେଖିନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଛ) ପାଠାଗାରରେ ଉତ୍କଳମଣି ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ରଚିତ ବିଭିନ୍ନ ପୁସ୍ତକ ଦେଖିବା ସହିତ ସେଥି ମଧ୍ୟରୁ କିଛି ଶିକ୍ଷଣୀୟ ଭଳି ସଂଗ୍ରହ କଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆମ ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିର ଓ କାରୁକାର୍ଯ୍ୟ ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କ୍ରିୟାତ୍ମକ ଆବେଗକୁ ବୃଦ୍ଧି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଛ) 'ଦେଖିନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ଖଣ୍ଡଗିରି'ର ଇତିହାସସମ୍ପର୍କିତ ବିଭିନ୍ନ ଛବି ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଗୋପବନ୍ଧୁଙ୍କ ରଚିତ ଅନ୍ୟ କବିତାଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଘ) 'ଖଣ୍ଡଗିରି' ଉପରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଙ) ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେଥିରେ ଖଣ୍ଡଗିରିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ଓଡ଼ିଶାର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସୁରକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କିତ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ନିଜେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ମତାମତ ଦେବେ ।</p> <p>(ଛ) 'ଖଣ୍ଡଗିରି'କୁ ଆଧାର କରି ଏକ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>(ଜ) 'ଦେଖିନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି' କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ସମୋଚ୍ଚାରିତ , ପ୍ରତିଶବ୍ଦ , ଶବ୍ଦାର୍ଥକୁ ନେଇ ଏକ ଶବ୍ଦ ଖୋଳ ଖୋଳିବେ ।</p> <p>(ଝ) 'ଦେଖିନାହିଁ କେତେ ଦିନୁ ଖଣ୍ଡଗିରି' କବିତାକୁ ଆଧାର</p>

			ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।	କରି ଏକ କୁଇଜ୍‌ରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । (ଝ) ସୂଜନାତ୍ମକ ଭାବର ବିକାଶନିମନ୍ତେ ପିଲାମାନେ ଖଣ୍ଡଗିରିକୁ ଆଧାର କରି ସଚେତନତା ମୂଳକ ସ୍କୋରାନ୍ ଲେଖିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଗୋପବନ୍ଧୁ ଦାସଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଧର୍ମପଦ , କାରାକବିତା , ବନ୍ଦୀର ଆତ୍ମକଥା , ଅବକାଶଚିତ୍ର ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ତୁରୀ , ବାଜା, ଶିଳ୍ପୀ, ନିହାଣ, ହାତୁଡ଼ି, ଖାରବେଳ, ବୁଦ୍ଧଦେବ, ସନ୍ନ୍ୟାସୀ , କଠାଉ, ଗୁମ୍ଫା ଆଦିର ଛବି । ୬. ଖଣ୍ଡଗିରି ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ପ୍ରାମାଣିକ ଚିତ୍ର ।
୪.	କହିବି କଥାଟି (କବିତା)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପୁରୁଷଭମ, ଯଯାତି, ବୀରଖାରବେଳ ଆଦି ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମରଣୀୟ କୀର୍ତ୍ତି ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ । (ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିଲେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମରଣୀୟ କୀର୍ତ୍ତି ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରାଚୀନ ମନ୍ଦିରଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ଓଡ଼ିଶାରେ ଶାସନ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ ରାଜାମାନଙ୍କର ଫଟୋଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । (ଗ) ଉତ୍କଳମାଟିର ବରପୁତ୍ରମାନଙ୍କ ରଚିତ କେତେକ କାବ୍ୟ ଓ ଏହାର ରଚୟିତା ସମ୍ପର୍କିତ ଏକ କୁଇଜ୍ ଆୟୋଜନ କରିବେ । (ଘ) କବିତାକୁ ବିଭିନ୍ନ କାବ୍ୟିକ ଶୈଳୀରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । (ଙ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ , ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ, ପଦ୍ୟରୂପ-

		<p>(ଚ) 'କହିବି କଥାଟି' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଛ) 'କହିବି କଥାଟି' କବିତାରେ ଯେଉଁ ରାଜାମାନଙ୍କର କଥା କୁହାଯାଇଛି, ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଇତିହାସ ବହିରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷକୁ ସଜାଇଲେ ।</p>	<p>କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p> <p>(ଚ) 'କହିବି କଥାଟି' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>ଗଦ୍ୟରୂପ ଆଦିକୁ ନେଇ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷା ଖେଳ ଖେଳିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. କୁନ୍ତଳା କୁମାରୀ ସାବତଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ୍ର</p> <p>୪. ଅଞ୍ଜଳି , ଅର୍ଚ୍ଚନା , ନଅତୁଣ୍ଡି , କାଳୀବୋହୂ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ବିଭିନ୍ନ ମନ୍ଦିର, ଫୁଲ , ପଶୁପକ୍ଷୀ, ନଦୀବନ୍ଧ, ଉତ୍କଳ ବୀର ସନ୍ତାନ, କବି, ଆଦିଙ୍କର ଛବି ।</p> <p>୬. ସାରଳାଦାସଙ୍କ- ସାରଳାମହାଭାରତ, ଉପେନ୍ଦ୍ରଭଞ୍ଜଙ୍କ - ଲାବଣ୍ୟବତୀ, ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ- ଭାଗବତ , ଅଭିମନ୍ୟୁସାମନ୍ତ ସିଂହାରଙ୍କ - ବିଦଗ୍ଧଚିନ୍ତାମଣି ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p>
୫.	<p>ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି (କବିତା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନର ରୂପଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଲ୍ଲୀରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ସରଳ ଜୀବନ ପ୍ରତି ନିଜର ଅଭିମତ ରଖିଲେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି'</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନର ରୂପଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ପଲ୍ଲୀରେ ବାସ କରୁଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ସରଳ ଜୀବନ ପ୍ରତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅବଗତ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଛୋଟ ମୋର ଗାଆଁଟି'</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାରେ ପୁରସ୍କୃତ ହୋଇଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡ଼େମୀ ଓ ଜ୍ଞାନପୀଠ ପୁରସ୍କାରର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଷଠୀ ଶ୍ରେଣୀ ନିକଟରେ ବସି ଏକ ଫଟୋ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗ୍ରାମୀଣ ଜୀବନର ଏକ ପ୍ରତିଛବିକୁ ନିଜ ତୁଳୀରେ ଆଙ୍କିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଗାଆଁ ଓ ସହର ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭେଦତା ସମ୍ପର୍କିତ ନିଜ</p>

		<p>ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗାଆଁକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କବିତା ଲେଖିଲେ ।</p>	<p>ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗାଆଁକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କବିତା ଲେଖିବେ ।</p>	<p>ବିଚାରଧାରାକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>(ଝ) ନିଜ ଗ୍ରାମ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତୃଷ୍ଣର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ରାଉତରାୟଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ୍ର</p> <p>୪. ପଲ୍ଲୀଶ୍ରୀ , ବାଜିରାଉତ , ଚିତ୍ରଗ୍ରୀବ , ମାଟିର ତାଜ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ଗାଆଁ , ଏକ୍ସପ୍ଲୋରାଟିଭ , ଷଠୀଘର, ଆମ୍ବତୋଟା, ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର, ଗାଈଗୋଠ, କୃଷକ , ଶଗଡ଼ , ମଶାଣି, ଚିତାଗ୍ନି ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୨.	<p>ବାଲୁତ ବୀର ସେ (କବିତା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନଚିକେତା , ଧର୍ମପଦ ଓ ବାଜିରାଉତ ପରି ବାଳକ ବୀରମାନଙ୍କ ତ୍ୟାଗକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବାଜିରାଉତ କିପରି ନିଜର ଅପୂର୍ବ ସାହାସ ତଥା କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠାର ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣା ରୂପକ ବାଉଁଶ ସମାଜକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନଚିକେତା , ଧର୍ମପଦ ଓ ବାଜିରାଉତ ପରି ବାଳକ ବୀରମାନଙ୍କ କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବାଜିରାଉତ କିପରି ନିଜର ଅପୂର୍ବ ସାହାସ ତଥା କର୍ତ୍ତବ୍ୟନିଷ୍ଠାର ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣା ରୂପକ ବାଉଁଶ ସମାଜକୁ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି ତାହାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବାଲୁତ ବୀରମାନଙ୍କୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷକୁ ସଜାଇବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀକକ୍ଷରେ ନଚିକେତା , ଧର୍ମପଦ ଓ ବାଜିରାଉତଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଭିମତ ରଖିବେ ।</p> <p>(ଗ) ବାଜିରାଉତଙ୍କ ଉପରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଘ) ନାଉରିଆ ତଙ୍ଗା ବାହୁଥିବାର ଏକ ଦୃଶ୍ୟ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତୃଷ୍ଣର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଅନନ୍ତ ପଟ୍ଟନାୟକଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ୍ର</p>

		<p>କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ତ) 'ବାଲୁତ ବୀର ସେ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ତ) 'ବାଲୁତ ବୀର ସେ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>୪. ଶାକ୍ତିଶିଖା , ତର୍ପଣ କରେ ଆଜି , ଅଲୋଡ଼ାଲୋଡ଼ା , ଛାଇରଞ୍ଜିତା ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ବର୍ଷାରାତ୍ରି , ନଇ,ତଙ୍ଗା,କାତ ,ଆହୁଲା ,ପକ୍ଷୀ, ବିଲ ,ସୂର୍ଯ୍ୟ ଉଦୟ , ଘାସବିଲ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୭.	<p>ଛୋଟରୁ ବଡ଼ (କବିତା)</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଛୋଟ ବେଳର କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ)ଛୋଟ ଓ ବଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭେଦତାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିପାରିଲେ । (ଗ)କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଘ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କ୍ରିୟାତ୍ମକ ଆବେଗକୁ ବୁଝି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଙ)ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ଆବୃତ୍ତି କଲେ । (ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ (ଛ)'ଛୋଟରୁ ବଡ଼' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଛୋଟ ବେଳର କଥାକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ)ଛୋଟ ଓ ବଡ଼ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭେଦତାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ)କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ନିଜ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା କ୍ରିୟାତ୍ମକ ଆବେଗକୁ ବୁଝି କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ)ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୁଝି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଚ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଛ)'ଛୋଟରୁ ବଡ଼' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ଛୋଟରୁ ବଡ଼' କବିତାରେ ଯେଉଁ ସବୁ ଛୋଟ ମଧ୍ୟରେ ମହାନତାର ପରିଚୟ ପାଇଲେ ତାହାର ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷକୁ ସଜାଇବେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କବିତାଟିକୁ ମୁଖସ୍ଥ କରି ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଗାନ କରିବେ । (ଗ)'ଛୋଟରୁ ବଡ଼' କବିତା ପରି ଆଉ କେତେକ କବିତା ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଘ) ଡ.ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଅନ୍ୟ ଲେଖା ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଙ)କେତେକ ଶିକ୍ଷକ ନେଇ କବିତା ଲେଖିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡ଼ସ୍କର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଡ.ଜାନକୀବଲ୍ଲଭ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ତିର୍ଯ୍ୟକ୍ , ବିଚିତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣ , ଭାରତର ଗାଉଁଲି ଗଳ୍ପ , ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟ ପରିକ୍ରମା , କଳା ଓ କଳାକାର ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ବଣ , ଫୁଲ , କୂଅ , ପ୍ରଦୀପ , ବାରି , ନଇ,ତଙ୍ଗା,କ୍ଷୁଦ୍ରନର , ବସୁନ୍ଧରା , ବିରାଟତରୁ , ଛୋଟ ତରୁ, ଛୋଟି ଶିଶୁ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>

<p>୮.</p>	<p>ତଟିନୀର ଖେଦ (କବିତା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରକୃତିର ରୂପଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) କଳକାରଖାନାର ଦୃଷ୍ଟି ପଦାର୍ଥ କିପରି ନୀଳ ନର୍ଦ୍ଦମାରୁ ଯାଇ ନଦୀରେ ମିଶି ମଧୁର ଜଳକୁ ବିଷାକ୍ତରେ ପରିଣତ କରୁଛନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅବଗତ ହେଲେ । (ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଚ) 'ତଟିନୀର ଖେଦ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରକୃତିର ରୂପଚିତ୍ର ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) କଳକାରଖାନାର ଦୃଷ୍ଟି ପଦାର୍ଥ କିପରି ନୀଳ ନର୍ଦ୍ଦମାରୁ ଯାଇ ନଦୀରେ ମିଶି ମଧୁର ଜଳକୁ ବିଷାକ୍ତରେ ପରିଣତ କରୁଛନ୍ତି ସେଥିପ୍ରତି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଅବଗତ ହେବେ । (ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଚ) 'ତଟିନୀର ଖେଦ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ପିଲାମାନେ 'ତଟିନୀର ଖେଦ' କବିତାକୁ ପଢ଼ି ସଚେତନାତ୍ମକ ଚିତ୍ର ଆଙ୍କି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଲଗାଇବେ (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପରିବେଶ ସଚେତନତା ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ । (ଗ) ନଦୀକୁ ନେଇ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କବିତାଟିଏ ଲେଖିବେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନଦୀ ଓ ସମୁଦ୍ରର କଥୋପକଥନକୁ ସଂଳାପ ଆକାରରେ ଉପସ୍ଥାପନକରି ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଅଭିନୟ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଡ.ମହେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଛବି କହୁଛି କଥା , ବେଲୁନ ଗଲା ଉଡ଼ି , ପୁଲରାଣୀ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ମାସିକ ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା 'ମନ ପବନ' ୬. ନଦୀ , ସମୁଦ୍ର , ଜଙ୍ଗଲ , ପର୍ବତ , ନଗର ଗ୍ରାମ , ସବୁଜ ଶସ୍ୟ କ୍ଷେତ୍ର , କଳ କାରଖାନା , କିଆ କେତକୀ , କୋଇଲି , ସବୁଜ ଖେତ , ବନ୍ଧୁରଗିରି , ଭଗବାନଙ୍କ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
<p>ପ୍ରବନ୍ଧ ବିଭାଗ</p>				
<p>କ୍ରମିକ</p>	<p>ବିଷୟର ନାମ</p>	<p>ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ</p>	<p>ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା</p>	<p>ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/</p>

ସଂଖ୍ୟା		LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL APPROACHES	ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES/ STRATGIES AND TEACHING AID
୯.	ରାମାୟଣ କଥା (ପ୍ରବନ୍ଧ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରାମାୟଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଭିମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପିତୃଭକ୍ତି , ସତ୍ୟରକ୍ଷା , ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତି , ପତିବ୍ରତା ଭଳି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଭାରତର କାବ୍ୟ ନାଟକ ପୁରାଣାଦିରେ ଅରଣ୍ୟକୁ କିପରି ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) 'ରାମାୟଣକଥା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରାମାୟଣରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ର ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅଭିମତ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପିତୃଭକ୍ତି , ସତ୍ୟରକ୍ଷା , ଭ୍ରାତୃଭକ୍ତି , ପତିବ୍ରତା ଭଳି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ଭାରତର କାବ୍ୟ ନାଟକ ପୁରାଣାଦିରେ ଅରଣ୍ୟକୁ କିପରି ସ୍ଥାନିତ କରାଯାଇଛି ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) 'ରାମାୟଣକଥା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ରାମାୟଣରେ ମହାନ ଚରିତ୍ର ଉପରେ ଅନୁଛେଦଟିଏ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଖ) ରାମାୟଣ ଉପରେ ରଚିତ ବିଭିନ୍ନ ଗଳ୍ପ, କବିତା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ରାମାୟଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କର ଫଟୋ ସଂଗ୍ରହ କରି ଚିତ୍ରଗୁଚ୍ଛ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଉତ୍ତର ରାମଚରିତ୍ରରୁ ଲବକୁଶଳଙ୍କ ରାମାୟଣଗାନକୁ ଅନୁସରଣ କରି ରାମାୟଣ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ବିରଚିତ ସମୟରେ ରାମାୟଣ ସାଗରଙ୍କ 'ରାମାୟଣ'କୁ ଦେଖିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ରାମାୟଣରୁ ଯେଉଁ ସୁଶିକ୍ଷା ପାଇଲେ ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ମଧୁସୂଦନ ରାଓଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ବର୍ଣ୍ଣବୋଧ, କବିତାବଳୀ , ବସନ୍ତଗାଥା, ସାହିତ୍ୟ କୁସୁମ , ସାହିତ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ସାତଖଣ୍ଡ ରାମାୟଣର ଚିତ୍ର</p> <p>୬. ରାମ , ଲକ୍ଷ୍ମଣ , ଭରତ , ଶତ୍ରୁଘ୍ନ, ଦଶରଥ ଓ ତାଙ୍କର ତିନିରାଣୀ , ସୀତା, ଜନକ, ହନୁମାନ , ବାଲ୍ମୀକି, ପାଦୁକା , ରାଜସିଂହାସନ , ଅଯୋଦ୍ଧା, ବନବାସ, କୁଡ଼ିଆ, ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୟୀ</p>

				ମୂର୍ତ୍ତି , ବାଳୀ, ସୁଗ୍ରୀବ , ରାବଣ , ଇନ୍ଦ୍ରଜିତ, ଲବ-କୁଶ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।
୧୦.	ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର (ପ୍ରବନ୍ଧ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହରଙ୍କ ଜୀବନର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣାବଳୀ ସହିତ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସେବା , ତ୍ୟାଗ , ଭଲି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହରଙ୍କ ଜୀବନର ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଗୁଣାବଳୀ ସହିତ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସେବା , ତ୍ୟାଗ , ଭଲି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ସତ୍ୟର ପୂଜାରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହରଙ୍କ ଜୀବନୀପାଠ କରିବାସହ ତାଙ୍କର ମହାନ ଭକ୍ତି ଗୁଡ଼ିକର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସତ୍ୟବାଦୀ ବନବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହରଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଲିଖିତ ବିଭିନ୍ନ କବିତା , ପ୍ରବନ୍ଧ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଘ) ଭୁଦାନ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱମାନଙ୍କର ଫଟୋଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ଲବଣ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କୌଣସି ଏକ ଅନାଥଶ୍ରମ ଯାଇ ନିଜ ସେବା ସୌଧ ନିର୍ମାଣ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ବିନୋଦ କାନୁନଗୋଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଚଳନ୍ତା ରାଇଜର ଅମୁହାଁ ନଇ , ନିରୋଗ ଦେହ , ଗୋପବନ୍ଧୁ , ଗାନ୍ଧୀକଥା , The Child Easy First Grammar ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ହରିହର, ଦୈନିକ ଖବର କାଗଜ -ସମାଜ , ଗୋପବନ୍ଧୁ , ବିନୋଦ ଭାବେ , ରମାଦେବୀ, ନବକୃଷ୍ଣ</p>

				<p>ଚୌଧୁରୀ,ମାଳତୀ ଚୌଧୁରୀ , ଗୋଦାବରୀଶ ମିଶ୍ର, ଜାକୀର ହୁସେନ୍ , କୁଟୀର ଶିଳ୍ପ,ଗୀତା, ଅରଟ, ବନ୍ଦୀଗୃହ, ହଜାରିବାଗ ଜେଲ୍, ନୀଳଗିରି ,ବାଲେଶ୍ଵର ଓ ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର , ସ୍ଵାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ଆଦିର ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ ଓ ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୧୧.	<p>ମୃତ୍ୟୁ ବିଜୟୀ ବାଳକ (ପ୍ରବନ୍ଧ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଧର୍ମପଦ ,ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଆଦି ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ରକୁ ମନେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଖ) ନଚିକେତାଙ୍କ ସାହସ,ସତ୍ୟପ୍ରତି ନିଷ୍ଠା ,ପିତୃଭକ୍ତି , ସତ୍ୟରକ୍ଷା ଭଳି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଗ)ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କଲେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସକ୍ଷମ କଲେ । (ଙ)ଛୋଟ ପିଲା କିପରି ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜୟ କରିବାରେ କ୍ଷମତା ରଖେ ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲେ । (ଚ) 'ମୃତ୍ୟୁ ବିଜୟୀ ବାଳକ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଧର୍ମପଦ ,ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ ଆଦି ଆଦର୍ଶ ଚରିତ୍ରକୁ ମନେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ । (ଖ) ନଚିକେତାଙ୍କ ସାହସ,ସତ୍ୟପ୍ରତି ନିଷ୍ଠା ,ପିତୃଭକ୍ତି , ସତ୍ୟରକ୍ଷା ଭଳି ମହତଗୁଣକୁ ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ)ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଙ)ଛୋଟ ପିଲା କିପରି ମୃତ୍ୟୁକୁ ଜୟ କରିବାରେ କ୍ଷମତା ରଖେ ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବେ । (ଚ) 'ମୃତ୍ୟୁ ବିଜୟୀ ବାଳକ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେପୌରାଣି କ ଉପାଖ୍ୟାନରୁ ଏହିପରି ମହାନ ଚରିତ୍ରମାନଙ୍କୁ ପଢ଼ି ଶିକ୍ଷଣୀୟ କଥା ସଂଗ୍ରହ କରି ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । (ଖ) ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ନଚିକେତା ଜୀବନୀ ଆଧାରିତ ଏକ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ର ଦେଖିବେ । (ଗ) 'ମୃତ୍ୟୁବିଜୟୀ ବାଳକ' ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଏକ ଏକାଙ୍କିକା ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ ,ଡଃସ୍ଵର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଚିତ୍ରାମଣି ବେହେରାଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪.କାବ୍ୟ ଓ କଳାକାର ,ବିଦଗ୍ଧ ପାଠକ , ଚିତ୍ର ଓ ଚରିତ୍ର , ଶ୍ଵେତପଦ୍ମା , ସ୍ଵସ୍ତିକା ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ନଚିକେତା, ମହର୍ଷି ବାଜଶ୍ରୀବା, ବିଶ୍ଵଜିତ୍ ଯଜ୍ଞପୀଠ, ରକ୍ଷି, ଦୁର୍ବଳ ଗାଇ,ସ୍ଵର୍ଣ୍ଣମୁଦ୍ରା , ଯମ, ଯମପୁର ,ରତ୍ନମାଳ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୧୨.	<p>ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିଥିବା 'ସଡ଼କ</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ିଥିବା 'ସଡ଼କ</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା' ବିଷୟକୁ ଆଧାର</p>

<p>(ପ୍ରବନ୍ଧ)</p>	<p>ସୁରକ୍ଷା ଜୀବନ ରକ୍ଷା ' ବିଷକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଗ୍ରାଫିକ୍ ନିୟମ , ରାସ୍ତାରେ ଯାତାୟତ ସମ୍ପର୍କିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବା ସହିତ ପରିବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କୁ ସଚେତନ କରାଇଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସକ୍ଷମ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିବାର ନିୟମ ପ୍ରତି ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) 'ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>ସୁରକ୍ଷା ଜୀବନ ରକ୍ଷା ' ବିଷକୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଗ୍ରାଫିକ୍ ନିୟମ , ରାସ୍ତାରେ ଯାତାୟତ ସମ୍ପର୍କିତ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ନିୟମ ପ୍ରତି ସଚେତନ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ରାସ୍ତାରେ ଚାଲିବାର ନିୟମ ପ୍ରତି ଅବଗତ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) 'ସଡ଼କ ନିରାପତ୍ତା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>କରି ଏକ ପଥପ୍ରାନ୍ତ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ରାସ୍ତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ସଙ୍କେତଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ଖାତାରେ ସଂଗ୍ରହଣ କରିବେ ଓ ନିଜ ପରିବାର ସହିତ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ଆଲୋଚନା କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଗ୍ରାଫିକ୍ ଲାଇଟ୍‌ର ଓ ଜେବ୍ରା କ୍ରସିଂ ଏକ ଚିତ୍ର ଖାତାରେ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଲେଖାଏଁ ସ୍ଲୋଗାନ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ସଡ଼କ ଦୁର୍ଘଟଣାକୁ ରୋକିବା ନିମନ୍ତେ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା , ଦୁର୍ଘଟଣାର କାରଣ , ଗ୍ରାଫିକ୍ ନିୟମ , ଯାତାୟତ ଜନିତ ସମସ୍ୟାକୁ ଆଧାର କରି ସଚେତନତା ମୂଳକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଡ.ଲିଙ୍ଗରାଜ ରଥଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଗପପେଡ଼ି, ଭାରତ ମୋର ଦେଶ , ମନଛୁଆଁ ଗପ, ଗଢ଼ିବା ନୂଆ ରାଇଜ, ତୁମେ ହିଁ ହସିଲେ ଜଗତ ହସିବ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. ବିଭିନ୍ନ ଯାନବାହନ (ବୁଲ୍‌ଚକିଆ, ଡିନିଚକିଆ , ଚାରିଚକିଆ) , ଗ୍ରାଫିକ୍ ସଙ୍କେତ , ଜେବ୍ରା-କ୍ରସିଂ , ଦୁର୍ଘଟଣା ଆଦିର ରୂପଚିତ୍ର ।</p>
------------------	---	--	--

<p>୧୩. କାଠରୁ ଭାତ , ଘାସରୁ ଦୁଧ , ବାୟୁରୁ ଚିନି (ପ୍ରବନ୍ଧ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଶ୍ୱେତସାର , ସ୍ନେହସାର ଓ ପୁଷ୍ଟିସାର ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ମନେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଖ) ଆଜିର ସମାଜରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା କିପରି ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିବାର ସକ୍ଷମ ହେବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ । (ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଙ୍ଗନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କଲେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କଲେ । (ଙ) ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଯେଉଁ ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି , ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କିପରି ଗବେଷଣା ଜାରି ରଖୁଛନ୍ତି ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେଲେ । (ଚ) 'କାଠରୁ ଭାତ , ଘାସରୁ ଦୁଧ , ବାୟୁରୁ ଚିନି' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଖାଦ୍ୟ ଶସ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ମନେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ । (ଖ) ଆଜିର ସମାଜରେ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା କିପରି ଅଗ୍ରଗତି କରିଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଙ୍ଗନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୃତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଙ) ଜନସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ହେବା ସଙ୍ଗେ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସୃଷ୍ଟି ହେବାର ଯେଉଁ ଆଶଙ୍କା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଛି , ସେ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ କିପରି ଗବେଷଣା ଜାରି ରଖୁଛନ୍ତି ସେ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବେ । (ଚ) 'କାଠରୁ ଭାତ , ଘାସରୁ ଦୁଧ , ବାୟୁରୁ ଚିନି' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଉଦ୍ଭିଦ କିପରି ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ଓଡ଼ିଶାରେ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟା ସମାଧାନ ନିମନ୍ତେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଏକ ଦଳଗତ ଆଲୋଚନାରେ ସମସ୍ତେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । (ଗ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉତ୍ସବରେ ସେଲୁଲୋଇଡୁର କିପରି ରାସାୟନିକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ସାହାଯ୍ୟରେ ସେଲୁଲୋଇଡୁ ଅଣୁକୁ ବିଭକ୍ତ କରି ଶ୍ୱେତସାର ତଥା ଶର୍କରା ଅଣୁରେ ପରିଣତ କରିହେବ ଏବଂ କିପରି ସେଥିରୁ ଖାଦ୍ୟ ସମସ୍ୟାକୁ ଦୂର କରିହେବ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତତ୍ତ୍ୱର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଡ.ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ପୃଥିବୀ ବାହାରେ ମଣିଷ , କୃତ୍ରିମ ଉପଗ୍ରହ , ସୁନାର ଓଡ଼ିଶା , ଉଡ଼ୁଛା ଆଳିଆ , ବିଜ୍ଞାନ ବିଚିତ୍ରା , ବିଜ୍ଞାନର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଆବିଷ୍କାର ଆଦି ପୁସ୍ତକ । ୫. ବୋଷ୍ଟନ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ , ଶ୍ୱେତସାର , ସ୍ନେହସାର ଓ ପୁଷ୍ଟିସାର ଜାତୀୟ ଖାଦ୍ୟ , ସାମୁଦ୍ରିକ ଜୀବ , ବଣଜଙ୍ଗଲ , ଅଟାକଳ , ଧାନକଳ ଆଦିର ରୂପଚିତ୍ର ।</p>	
<p>କାହାଣୀ ଓ ଗଳ୍ପ ବିଭାଗ</p>				
<p>କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା</p>	<p>ବିଷୟର ନାମ</p>	<p>ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES</p>	<p>ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES</p>	<p>ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ</p>

				SUGGESTED ACTIVITIES/ STRATGIES AND TEACHING AID
୧୪.	ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି କଥା (ଗଳ୍ପ)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା 'ନ୍ୟାୟ ବିଚାର' ଗଳ୍ପକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) 'କର୍ମ ହିଁ ଭଗବାନ' ଏ ବିଚାର ଧାରାକୁ ବ୍ୟାବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମସ୍ତେ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ । (ଗ) 'ଅଳସୁଆ କିପରି ଦୁଃଖ ପାଏ'- ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିତ୍ତ ବିନୋଦନ କରିବା ସହିତ କର୍ମଠି ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ପାଇଲେ । (ଘ) ଦ୍ରୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଙ) ଗଳ୍ପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଚ) 'ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି କଥା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଷଷ୍ଠଶ୍ରେଣୀରେ ପଢ଼ାଯାଇଥିବା 'ନ୍ୟାୟ ବିଚାର' ଗଳ୍ପକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) 'କର୍ମ ହିଁ ଭଗବାନ' ଏ ବିଚାର ଧାରାକୁ ବ୍ୟାବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ) 'ଅଳସୁଆ କିପରି ଦୁଃଖ ପାଏ'- ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ଚିତ୍ତ ବିନୋଦନ କରିବା ସହିତ କର୍ମଠି ହେବା ନିମନ୍ତେ ପ୍ରେରଣା ପାଇବେ । (ଘ) ଦ୍ରୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଙ) ଗଳ୍ପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଚ) 'ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି କଥା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।	(କ) 'ହାଣ୍ଡି'କୁ ନେଇ ଛୋଟ ଗପଟିଏ ଲେଖିବେ । (ଖ) ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି ପରି ଆଉ କେତେକ ଲୋକଗଳ୍ପ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଗ) 'ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି' ଗଳ୍ପରୁ ଯାହା ଶିଖାଲାଭ କଲେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଜଣେ ଅଳସୁଆ ସାଙ୍ଗ ନିକଟକୁ ଏକ ଚିଠି ଲେଖିବେ । (ଘ) 'ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି' ଗଳ୍ପକୁ ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡ଼ସ୍କର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଗୋପାଳ ଚନ୍ଦ୍ର ପ୍ରହରାଜଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଉତ୍କଳ କାହାଣୀ , ନନାଙ୍କ ବସ୍ତାନି, ପୂର୍ଣ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଭାଷାକୋଷ ଆଦି ପୁସ୍ତକ । ୫. ଚକ୍‌ଲିଆ ପଣ୍ଡା , ପଦ୍ମପୋଖରୀ ,ମାଟିହାଣ୍ଡି , ଗଙ୍ଗାମାତା , ଘିଅ ଅନ୍ନ, ଡାଲି, ମହୁର,ଆମ୍ବିଲ,ଖିରି,ପିଠା , ଶିକା ,କଦଳୀପତ୍ର , ସିନ୍ଧୁକ , ଚକ୍‌ଲିଆ ପଣ୍ଡାର ମାଆ ଆଦିର ଫଟୋଚିତ୍ର । ୬. 'ମାଡ଼ହାଣ୍ଡି କଥା' ଆଧାରିତ ଏକ ଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାହ୍ୟ ।
୧୫.	ଏ ମଣିଷକୁ ପଥର କଲା କିଏ (ଗଳ୍ପ)	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବିକ ଗୁଣକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରଶାସକ ନିକଟରେ ନିରୀହ ମଣିଷ କିପରି ପାଷାଣ ପାଲଟି ଯାଏ , ତାହା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।	(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବିକ ଗୁଣକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ନିଷ୍ଠୁର ପ୍ରଶାସକ ନିକଟରେ ନିରୀହ ମଣିଷ କିପରି ପାଷାଣ ପାଲଟି ଯାଏ , ତାହା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।	(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ରାଜାଙ୍କ ରାଜତ୍ଵ କାଳରେ କେଉଁ କେଉଁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ସ୍ଥାନରେ ଶିଳ୍ପୀମାନେ ପଥର ପାଲଟିଥିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି ତାର ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ଭୀମଦାସ ପରି ଚରିତ୍ର ଥିବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଗଳ୍ପ ଖୋଜି ପଢ଼ିବେ ।

		<p>(ଗ) ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଗନ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଏ ମଣିଷକୁ ପଥର କଲା କିଏ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(ଗ) ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଗନ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଏ ମଣିଷକୁ ପଥର କଲା କିଏ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(ଗ) ପରିବେଶ ନଷ୍ଟ କରି ବଡ଼ ପ୍ରାସାଦ ତିଆରି କରିବା ଘଟଣାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ଗଳ୍ପ ଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଗୋଦାବରୀଶ</p> <p>ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଫଟୋଗ୍ରାଫି</p> <p>୪. କଣ୍ଠା ଓ ଫୁଲ , ଉଠ କଙ୍କାଳ , ନୀଳମାଷ୍ଟାଣୀ , ମୁଁ ଦିନେ ମଜ୍ଜା ଥିଲି ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୫. 'ନିଆଁଶୁଣ୍ଠା' ପତ୍ରିକା</p> <p>୬. ବନଭୂମି , ରାଜପ୍ରାସାଦ , ମଧୁପୁରଗଡ଼ ରାଜଭାଷା , ଡେଙ୍ଗୁରା, ଜଙ୍ଗଲୀ ଜୀବଜନ୍ତୁ, ଅସ୍ତ୍ର-ଶସ୍ତ୍ର, ମନ୍ଦିର , ପାହାଡ଼ , ଗଛକଟା , ପଥରକଟାଲିର ରୂପ ଚିତ୍ର ।</p> <p>୭. 'ମାଝି' ହିନ୍ଦୀ ଚଳଚ୍ଚିତ୍ରର ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ</p>
୧୭.	<p>ବିପନ୍ନର ଉଦ୍ଧାର (ଗଳ୍ପ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବିକ ଗୁଣକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ବିପଦ ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭୟ ନକରି ଦୁର୍ଗତ ମଣିଷର ସେବା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଗନ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବିପନ୍ନର ଉଦ୍ଧାର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ମାନବିକ ଗୁଣକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିପଦ ଓ ପ୍ରତିକୂଳ ପରିସ୍ଥିତିକୁ ଭୟ ନକରି ଦୁର୍ଗତ ମଣିଷର ସେବା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଗନ୍ତରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବିପନ୍ନର ଉଦ୍ଧାର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) 'ଆହେ ଦୟା ମୟ ବିଶ୍ୱବିହାରୀ' ପ୍ରାର୍ଥନାଟିକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଭିନ୍ନ ସମୟରେ ଘଟିଥିବା ବିମାନ ଦୁର୍ଘଟଣାର ଏକ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ବିପନ୍ନର ଉଦ୍ଧାର ପରି ଆଉ କେତୋଟି ଦୁଃସାହସିକ କାହାଣୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଜୁପଟ୍ଟନାୟକ ବିମାନବନ୍ଦରକୁ ଆସୁଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡିସ୍କର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (</p>

				<p>ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ରାମକୃଷ୍ଣ ନନ୍ଦଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଜୀବନ ରହସ୍ୟ , ଲେଖନୀର ପାଠଶାଳା , ଭାବି ଦେଖନ୍ତୁ , ଜୀବନ ଚରଣ ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. 'ସଂସାର' ପତ୍ରିକା ୬. ବିଶ୍ୱମାନଚିତ୍ରରେ ଅଷ୍ଟେଲିଆ ଓ ବ୍ରିସବେନ୍ , ସିଡ୍ନୀର ଆକାଶ ମାର୍ଗର ଚିତ୍ର । ୭. ଉଡ଼ାଜାହାଜ , ପାର୍ବତ୍ୟ ଅରଣ୍ୟ , ପଶୁପାଳକ , ରେଡ୍ଡିଓ , ସମ୍ବଦପତ୍ର , ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଗ୍ରସ୍ତ ବିମାନ, ଆଘାତପ୍ରାପ୍ତ ଯାତ୍ରୀ, ଘୋଡ଼ା , ପାହାଡ଼ ତଳି ଗାଆଁ , ସମାଧି ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୧୭.	<p>ମନରେ ଆସୁ ମୋ' ଭଲ ଭାବନା (ଗଳ୍ପ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକୃତ ସୁଖପାଇବାର ବାଟକୁ ଖୋଜିପାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) ମନ ଭିତରେ ଶାନ୍ତି ନଥିଲେ ଆମକୁ ସୁଖ ମିଳେନା । ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିପାରିଲେ । (ଗ) ହୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଘ) ଗଳ୍ପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଙ) 'ମନରେ ଆସୁ ମୋ ଭଲ ଭାବନା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଗଳ୍ପ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରକୃତ ସୁଖପାଇବାର ବାଟକୁ ଖୋଜିପାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ମନ ଭିତରେ ଶାନ୍ତି ନଥିଲେ ଆମକୁ ସୁଖ ମିଳେନା , ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଏହି ବିଚାରଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ) ହୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ) ଗଳ୍ପରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ) 'ମନରେ ଆସୁ ମୋ ଭଲ ଭାବନା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ନୀତିଶିକ୍ଷାତ୍ମକ ଗଳ୍ପଟିଏ ଲେଖି ଯାଏଁ ଶୁଣାଇବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ମନରେ ଆସୁ ମୋ ଭଲ ଭାବନା' ଗଳ୍ପକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଗ) ମନ ମଧ୍ୟରେ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବା ଅମାନବୀୟଗୁଣଗୁଡ଼ିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ଧ୍ୟାନସ୍ଥ ହେବା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତୃଷ୍ଣର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଡ. ଚକ୍ରଧର ବିଶ୍ୱାଳଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ମାରୀଚର ମନକଥା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରବନ୍ଧ , ଶବ୍ଦର</p>

				ଭେଳିକି , ଶବ୍ଦର ଫୁଲମାଳ , କେତେ କଥା କେତେ ନଥା ଆଦି କେତେକ ପୁସ୍ତକ । ୫. ରାଜା ,ହାତୀ , ମନ୍ତ୍ରୀ ,ସିପାହୀ, ଫାଶୀଖୁଣ୍ଟ ,ଚନ୍ଦନକାଠ ଦୋକାନ, ଚନ୍ଦନକାଠ ନିର୍ମିତ ବିଭିନ୍ନ ସାମଗ୍ରୀ , ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।
--	--	--	--	--

ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନୀ

କ୍ରମିକ ସଂ ଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ/ ରଣନୀତି ଏବଂ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES/ STRATGIES AND TEACHING AID
୧୮.	ମୋ ପିଲାବେଳ କଥା (ଜୀବନୀ)	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଜୀବନ ପଥର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ରମାଦେବୀଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶ ସହିତ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କଲେ । (ଗ)ଦ୍ରୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଘ)ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଙ)‘ମୋ ପିଲାବେଳ କଥା’ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଜୀବନ ପଥର ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱରୂପକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ରମାଦେବୀଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ)ଦ୍ରୁତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ)ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ)‘ମୋ ପିଲାବେଳ କଥା’ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ)ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଲେଖକମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀ ଖୁଦିରାମ ବୋଷଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ନାଟକ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବେ । (ଗ) ରମାଦେବୀଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ନେଇ ଏକ ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଘ) ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଘୋଷଙ୍କ ଆଧ୍ୟାତ୍ମବାଦୀ ବିଚାରଧାରା ସହିତ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କରାଇବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ ,ଡଃକ୍‌ର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ରମାଦେବୀଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ଉତ୍କଳ ଗୌରବ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ, ଗୋପାଳବଲ୍ଲଭ ଦାସ, ରମାଦେବୀ, ଗୋପବନ୍ଧୁ ଚୌଧୁରୀ , ଅଳକା ଆଶ୍ରମ , ଜୀବନ ପଥେ ପୁସ୍ତକ ,ମୋଜାଫରପୁର , କିଂସ୍</p>

				<p>ଫୋର୍ଟ ସାହେବ , ବଙ୍ଗଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଲ୍ , ଶ୍ରୀ ଅରବିନ୍ଦ ଘୋଷ , ଖୁଦିରାମ ବୋଷ , ସରଳାଦେବୀ , ବଙ୍କିମ ଚନ୍ଦ୍ର ଚାଟାର୍ଜୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ- (ଆନନ୍ଦମଠ , ଦେବୀଚୌଧୁରୀଣୀ) , ବସନ୍ତ କୁମାରୀ ଦେବୀ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।</p>
୧୯.	<p>ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ (ଜୀବନୀ)</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂଘର୍ଷମୟ ଜୀବନକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ)ଜୀବନର ଅନ୍ୟନାମ ସଂଘର୍ଷ ଓ ସ୍ଵାଧୀନତା ହାସଲ ପାଇଁ ଆତ୍ମବଳିଦାନ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଳିଦାନ ଏ କଥାକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ । (ଗ)ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଘ)ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଙ)'ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂଘର୍ଷମୟ ଜୀବନକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ)ଜୀବନର ଅନ୍ୟନାମ ସଂଘର୍ଷ ଓ ସ୍ଵାଧୀନତା ହାସଲ ପାଇଁ ଆତ୍ମବଳିଦାନ ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ବଳିଦାନ ଏ କଥାକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ)ବ୍ରତ ପଠନ , ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ)ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ)'ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ଭଳି ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଜୀବନୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଖ) ସୁରେନ୍ଦ୍ରସାଏଙ୍କ ପରିବାର ବୃକ୍ଷ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଗ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ଜନ୍ମତ୍ରୀରେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଘ) ବୀର ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତିଯୋଗିତାରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଦାଶ ବେନହୁରଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ୍ର ୪. ଲେଖକଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ : କୁନା ପାଇଁ ଅନାବନା ଗୀତ , ଉହାଡ଼ ନିଦରେ ପଢ଼ିଛି ଶୋଇ , ନାଭି ସମୁଦ୍ର , ଚିତ୍ରିତ ଚଉପାଶ , ଅସରକ୍ତି ମେଘ , ଗାନ୍ଧୀ କାହାଣୀ ୫. ସମ୍ବଲପୁର ରାଜବଂଶର ଚତୁର୍ଥ ରାଜା ମଧୁକର ସାଏ , ଧରମ ସିଂହ , ରେବତୀ ଦେବୀ , ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏଙ୍କ ପରିବାର ବୃକ୍ଷ , ଘୋଡ଼ାଦୌଡ଼ ,</p>

				ଶରସନ୍ଧାନ, ଚରବାରୀ ଚାଳନା, ଛୋଟନାଗପୁର ଅଞ୍ଚଳ, ଆଦିବାସୀ ସଂପ୍ରଦାୟ, ସିପାହୀ ବିଦ୍ରୋହ, କ୍ୟାପ୍ଟେନ୍ ଲି, ମେଜର ଇମ୍ପେ, ରାୟପୁର ଜେଲ୍ ଆଦିର ପ୍ରତିଛବି ।
୨୦.	ମୁକ୍ତିଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁ (ଜୀବନୀ)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜୟୀରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂଘର୍ଷମୟ ଜୀବନୀ ସହିତ ନିଜକୁ ପରିଚିତ କରାଇପାରିଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଦେଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଢ଼ିଲେ ପ୍ରାଣବଳି ଦେବା । ଏ କଥାକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଦୁତ ପଠନ, ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜ ସକ୍ଷମ କଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) 'ମୁକ୍ତି ଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀରାଜଗୁରୁ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜୟୀରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂଘର୍ଷମୟ ଜୀବନକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଦେଶ ପାଇଁ ଆବଶ୍ୟକ ପଢ଼ିଲେ ପ୍ରାଣବଳି ଦେବା । ଏ କଥାକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଦୁତ ପଠନ, ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ବୌଦ୍ଧିକ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ମୁକ୍ତି ଯୋଦ୍ଧା ଜୟୀରାଜଗୁରୁ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p>	<p>(କ) ଜୟୀରାଜଗୁରୁଙ୍କ ତ୍ୟାଗ, ସାହସିକତା ଓ ଦେଶପ୍ରେମକୁ ନେଇ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଜୟୀରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସଂପର୍କରେ ଅନ୍ୟ କବି ଓ ଲେଖକଙ୍କର ଲେଖା ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଗ) ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶରେ ଜୟୀରାଜଗୁରୁଙ୍କ ସ୍ଥାନକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ଚକ୍, ଡଃର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୟାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ବୀରେନ୍ଦ୍ର ମହାନ୍ତିଙ୍କ ଫଟୋଟିଡ୍ର</p> <p>୪. ଲେଖକଙ୍କ ରଚିତ ପୁସ୍ତକ : ଥୁକୁଲୁ ଥୁକୁଲୁ ଥା, ଶିଶୁ ହସିଲେ ଦୁନିଆ ହସେ, ଦି ଗ୍ରୀଡ଼ି କ୍ୟାଟ ଆଣ୍ଡ ଅଦର ଷ୍ଟୋରିଜ୍, ସାବାସ୍ ଠେକୁଆ, ଅଜା ଦିନେ ମନ କଥା କହିଲେ, ଏଇ ମୋର ପ୍ରିୟ ଜନମଭୂଇଁ, ଠିଆପୁଟି ନାରଙ୍ଗ, ଜୟୀ ରାଜଗୁରୁ, କେଳୁଚରଣ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଜୀବନୀ</p> <p>୫. ଜୟୀରାଜଗୁରୁ, ଇଷ୍ଟ ଇଣ୍ଡିଆ କଂପାନୀ, ହାଇଦରାବାଦର ନିଜାମ, ମହୀଶୂରର ଚିପୁସୁଲତାନ, ପଞ୍ଜାବର ଶିଖ୍ ସଂଗଠନ, ବନ୍ଧୁ ଜଗବନ୍ଧୁ, ବିଦ୍ୟାଧର ମହାପାତ୍ର, ଡାପଙ୍ଗ</p>

				ଦଳବେହେରା , ପିଣ୍ଡିକୀ ବାହୁବଲେନ୍ଦ୍ର , ଜୋରା ବିଶୋଇ , ଚକରା ବିଶୋଇ , ସୁରେନ୍ଦ୍ର ସାଏ , କର୍ଣ୍ଣେଲ ହାରକୋର୍ଟ
--	--	--	--	--

ଏକାଙ୍କିକା ବିଭାଗ

9୧	<p>ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ (ଏକାଙ୍କିକା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସାଂପ୍ରତିକ ମଣିଷ କ୍ରମଣଃ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ ସେଥିରୁ ନିଜକୁ ବାହାର କରି ମଣିଷ ପଣିଆର ପ୍ରକୃତ ପରିଚୟ ଦେଲେ । (ଗ) ଏକାଙ୍କିକାର ସଂଳାପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚାରଣ ତଥା ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ସହିତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସୁନ୍ଦରଭାବରେ ସଂଳାପକୁ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ସହିତ ଅଭିନୟ କଲେ । (ଘ) ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ (ଙ) 'ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସାଂପ୍ରତିକ ମଣିଷ କ୍ରମଣଃ ଯନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯାଉଥିବାରୁ ସେଥିରୁ ନିଜକୁ ବାହାର କରି ମଣିଷ ପଣିଆର ବିକାଶ ସାଧନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ) ଏକାଙ୍କିକାର ସଂଳାପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ଉଚ୍ଚାରଣ ତଥା ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ) ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ (ଙ) 'ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ଆମେ ଧରଣୀ ବୁକୁର ଶିଶୁ' ଏକାଙ୍କିକାଟିକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ସ୍ଥାପନା ଦିବସରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିବେ । (ଖ) ମାନବିକତା ହିଁ ପ୍ରକୃତ ମଣିଷ ପଣିଆ । ମଣିଷ ସ୍ୱପ୍ନ ମଧ୍ୟରେ ବାସ୍ତବତାକୁ ଖୋଜି ପାଏ । ଏ ବିଚାର ଧାରା ସମ୍ପର୍କିତ କିଛି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଗ) ମାନବ ଶିଶୁକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ଗଳ୍ପ ଲେଖିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଭାସ୍କର ଚନ୍ଦ୍ର ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. କୃତି ସଂପର୍କିତ ଫଟୋଚିତ୍ର : ପକ୍ଷୀ , କହ୍ନାଇରେ ଫେରିଆ , ଘାସଫୁଲ , ବନମାଳୀ , ବ୍ୟବଧାନ, ଜନନୀ ଜନ୍ମଭୂମି ଏଇ ଆମରି ଗାଆଁ ଆଦି ପ୍ରଧାନ । ୫. ଚରିତ୍ର : ଶୀଳା , ରୂପା, ଜୟନ୍ତୀ, ସୀମା, ଅଭୂତ ପିଲା ଆଦି ଚରିତ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର ନିଜର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିବେ ।</p>
99	<p>ଦରଜା ଖୋଲି ଦେବା (ଏକାଙ୍କିକା)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମଞ୍ଚସ୍ଥ କରିଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) 'ଦରଜା ଖୋଲିଦେବା' ଏକାଙ୍କିକାଟିକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର କୌଣସି ଏକ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଉତ୍ସବରେ ପରିବେଷଣ କରିବେ ।</p>

	<p>(ଖ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜାତି ,ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ,ବୟସ ନବିଶେଷରେ ଶିକ୍ଷାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବା ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୂମିକାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଗ)ରକ୍ତଦାନ ଏକ ମହତ ଦାନ – ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କଲେ</p> <p>(ଘ)ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ</p> <p>(ଙ)‘ଦରଜା ଖୋଲିଦେବା’ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(ଖ)ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଜାତି ,ଧର୍ମ, ବର୍ଣ୍ଣ ,ବୟସ ନବିଶେଷରେ ଶିକ୍ଷାକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କରିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭୂମିକା ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ)ରକ୍ତଦାନ ଏକ ମହତ ଦାନ – ଏ ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବେ</p> <p>(ଘ)ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବ ଓ ଭାଷାଗତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ</p> <p>(ଙ)‘ଦରଜା ଖୋଲିଦେବା’ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(ଖ) ରକ୍ତଦାନ ମହତ ଦାନ । ଏ ବିଚାର ଧାରା ସମ୍ପର୍କିତ କିଛି ଉଚ୍ଛି ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ ,ଡଃର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଫି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଡ.ନାରାୟଣ ସାହୁଙ୍କ ଫଟୋଟିଭୁ</p> <p>୪. କୃତି ସଂପର୍କିତ ଫଟୋଟିଭୁ : ଆଶ୍ରା ଖୋଜି ବୁଲୁଥିବା ଇଶ୍ଵର , ମୂକ , ଉପାସନା, କ୍ରାନ୍ତି , ଏମିତି ବି ହୁଏ , ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଟକ , ଫୁଲ୍‌ଲାଇନ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନାଟକ , ପିଲାଙ୍କ ନାଟକ</p> <p>୫. ଚରିତ୍ର : ବୁଲା ,ରହିମ୍ ,ଶିକ୍ଷକ , ପ୍ରଧାନ, ସତ୍ୟ , ଡାକ୍ତର ଆଦି ଚରିତ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ର ନିଜର ଭୂମିକା ନିର୍ବାହ କରିବେ ।</p>
--	---	---	---

HIGHER HINDI

Prescribed Text Books:

.1ज्ञानसागर7 - (Published by DAV CMC)

.2अभ्याससागर 7 – (Published by DAV CMC)

	TERM -I	TERM-II
--	----------------	----------------

PEN PAPER TEST					PEN PAPER TEST			
	Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
पठन कौशल	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10
लेखन कौशल	लेखन अनुच्छेद लेखन	5	लेखन अनुच्छेदलेखन पत्रलेखन संवादलेखन चित्रलेखन	20	लेखन पत्रलेखन	5	लेखन अनुच्छेदलेखन पत्रलेखन संवादलेखन चित्रलेखन	20
व्याकरण)अभ्याससागरसे(विषय- .1बारहमासा .2नाटकमेंनाटक .3निर्मला,साँपऔरसा यल	10	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(पाठ 1- से10 संधिवसंधिविच्छेद)स्वरसंधि (दीर्घसंधि, वृद्धिसंधि गुणसंधि, समास) अव्ययीभाव , तत्पुरुष , कर्मधारयसमास(20	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(.1उसरातकीबात .2दोहे .3साहसकोसलाम	10	पाठ्यपुस्तक)अभ्याससागर(पाठ 11- से20 संधिवसंधिविच्छेद) स्वरसंधि (यणसंधि, अयादिसंधि, समास)द्विगु , द्वंद्व , बहुव्रीही(20
पाठ्यपुस्तक	पाठ्य-पुस्तक) ज्ञान - सागर(विषय- .1 बारहमासा .2 नाटकमेंनाटक .3 निर्मला, साँप और सा यल	20	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(पाठ 1- से 10	30	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(.1उस रात की बात .2दोहे .3हसकोसलाम	20	पाठ्यपुस्तक)ज्ञान -सागर(पाठ 11- से 20	30
							The following chapters of TERM I (30%) is included in the Annual Examinations. • व्याकरण) अभ्यास /सागर पर्यायवाची विलोम विराम- चिह्न वाक्यांशोंकेलिएएक शब्द लेखन) पत्रलेखन अनुच्छेद लेखन	
	TOTAL	40		80		40		80

Internal Assessment: 30 Marks

Term-I	Term-II
--------	---------

<p align="center">श्रवणकौशल 5) अंक(</p> <p>रिकॉर्डकि एगएसामग्री अनुक्रमको सुननेके आधारपर घटनाएँ। मापदंड) : प्रत्येकपर 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्टजानकारीकेलिए सुनना समझ सहीप्रतिक्रिया .5शुद्धता 	<p align="center">श्रवणकौशल 5) अंक(</p> <p>रिकॉर्डकि एगएसामग्री अनुक्रमको सुननेके आधारपर घटना एँ। मापदंड) : प्रत्येकपर 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्टजानकारीकेलिए सुनना समझ सहीप्रतिक्रिया .5शुद्धता
<p align="center">वाचन5)अंक(</p> <p>कहानी सुनाना</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति 	<p align="center">वाचन5) अंक(</p> <p>समाचारवाचन</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति
<p align="center">पठन 5) अंक(</p> <p>गद्य/कविताके एकविशेषअंशको जोरसे पढ़ना रूब्रिक) प्रत्येकपर 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन बोधगम्यता 	<p align="center">पठन 5) अंक(</p> <p>गद्य/कविताके एकविशेषअंशको जोरसे पढ़ना रूब्रिक) प्रत्येकपर 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन बोधगम्यता
<p align="center">लेखनकौशल) 5 अंक(</p> <p>किसी वस्तु/व्यक्ति/घटनाका वर्णन करें। रूब्रिक) प्रत्येक 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> सामग्रीकी प्रासंगिकता रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली शुद्धता 	<p align="center">लेखनकौशल) 5 अंक(</p> <p>लघुकथा रूब्रिक) प्रत्येक 1 अंक(</p> <ul style="list-style-type: none"> सामग्रीकी प्रासंगिकता रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली शुद्धता
<p align="center">पोर्टफोलियो 5) अंक(</p> <p>कक्षाकार्यवृहकार्य</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षाकार्यके प्रति जुड़ाव 	<p align="center">पोर्टफोलियो 5) अंक(</p> <p>कक्षाकार्यवृहकार्य</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षाकार्यके प्रति जुड़ाव
<p align="center">परियोजना) 5 अंक(</p> <p>विषय- बारहमहीनोंके त्योहारोंका कोलाज बनाइए।</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार प्रस्तुतीकरण मौलिकता सृजनात्मकता चित्रोंका औचित्य 	<p align="center">परियोजना) 5 अंक(</p> <p>एक भारत श्रेष्ठ भारतके अंतर्गत () विषय- ओड़िशा और महाराष्ट्रकी कृषिका तुलनात्मक अध्ययन(</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार सृजनात्मकता सटीक जानकारी

- प्रस्तुतीकरण
- स्वच्छता

Good Reader Bonus Scheme

Term-I	Term-II
Suggested books for Reading .1 महात्मा गाँधी की जीवनी (maple press) .2 दो बैलों की कथा) प्रेमचंद(3. काबुलीवाला) रवीन्द्रनाथ ठाकुर(Suggested books for Reading 1. दयानन्द की जीवनी 2. अकबर और बीरबल (maple press) 3 ईदगाह (maple press) .4 पुस्तक हमारी मित्र (maple press)
NOTE: Half-Yearly and Annual Exam can have a 'Reading Bonus Section' at the end of the question paper. This will comprise comprehension-based question from the recommended books.	

CHAPTER / UNIT WISE LEARNING OUT COMES & PEDAGOGICAL PROCESS:

SL NO	पाठ/विषय	सीखने के प्रतिफल	शैक्षणिक प्रक्रिया	गतिविधियाँ
1	बारहमासा	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • कविताकार सास्वाद न कर पाते हैं। • हिंदी महीनों के नाम से परिचित हुए उनके व्याकरणिक ज्ञान में बढ़ोत्तरी हो पाती है। • उनके रचनात्मक तथा कल्पनात्मक शैली के तहत अपने अनुभवों की अभिव्यक्ति स्वरचित कविता के माध्यम से करने के लिए आत्मविश्वास में बढ़ोत्तरी हो पाती है। 	पूर्वज्ञान परीक्षण, चित्र प्रदर्शन, कवि परिचय, सामूहिक चर्चा, व्याख्या, विडियो प्रदर्शन, व्याकरणिक क्रियाकलाप	जो ऋतु आपको सबसे अच्छी लगती है, उस पर एक छोटी सी कविता लिखिए। हिन्दी कैलेंडर निर्माण।
2	नाटक में नाटक	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • पाठ के सारांश अपने शब्दों में बता पाते हैं। • पुस्तकालय की पुस्तकों द्वारा विभिन्न नाटक एवं नाट्यकारों के संबंध में जानकारी हासिल कर पाते हैं। • विद्यार्थी मंच पर नाटक कर पाते हैं। • अनुस्वार, अनुनासिक, मुहावरे, वचन आदि के भेद जानकर उसके प्रयोग कर पाते हैं। • अपनी समझ के आधार पर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर दे पाते हैं। • कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग लेते हैं और दूसरों की मदद भी करते हैं। • सामाजिक परिवेश एवं समस्याओं से जुड़े प्रश्न पूछते हैं। • सूझबूझ, आत्मविश्वास, • परिश्रम और शिक्षा के महत्त्व को बता पाते हैं। 	पूर्वज्ञान परीक्षण, विडियो, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, व्याकरणिक क्रियाकलाप	इस पाठ पर नाटक मंचन कीजिए।
3	निर्मला, साँप	विद्यार्थी:	पूर्वज्ञान	किसी एक प्रदेश की

	औरसयाल	<ul style="list-style-type: none"> पाठ का सारांश अपने शब्दों में बोल और लिख पाते हैं। सच्ची मित्रता का महत्व समझ पाते हैं। सभी का सम्मान करते हैं। कठिन परिस्थिति में भी दूसरों की सहायता करने में सक्षम हो पाते हैं। नकारात्मक सोच और गुणों को त्याग कर सकारात्मक सोच तथा भावों को अपना पाते हैं। अपनी समझ के अनुसार पाठ को किसी भी रूप में प्रस्तुत कर पाते हैं जैसे कहानी, नाटक और संवाद लेखन आदि। व्याकरणिक ज्ञान में बढ़ोत्तरी हो जाती है। 	परीक्षण, विडियो, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, व्याकरणिक क्रियाकलाप	लोक कथा सुनाइए। अभिनय द्वारा अपने चेहरे से दिए गए भावों को अभिव्यक्त कीजिए – गुस्से से छटपटाना, टकटकी लगाकर देखना, भयभीत होना, खुश होना।
4	.बातूनी	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठ का सारांश अपने शब्दों में बता पाते हैं। उपसर्ग और प्रत्यय को पहचानकर उनमें अंतर बता पाते हैं। अपने बातचीत के ढंग में बदलाव लाते हैं। अपनी समझ के आधार पर पूछे गये प्रश्नों के उत्तर देते हैं। कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग लेते हैं। 	पूर्वज्ञान आधारित क्रियाकलाप, आदर्श वाचन, लेखक परिचय, पीपीटी, पाठ आधारित विडियो, कार्यप्रपत्र, व्याकरणिक क्रियाकलाप,	संवाद लेखन, इस पाठ को नाटक के रूप में मंचन कीजिए।
6	समय	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> कविता पढ़कर मुख्य भाव / अर्थ समझ पाते हैं। कविता की लय और ताल का आनंद उठाते हैं। समय का महत्व समझकर उसके अनुकूल काम कर पाते हैं। अन्य कविताएँ पढ़ने और लिखने के लिए प्रेरित होते हैं। आरोह-अवरोह एवं हाव-भाव के साथ कविता-पठन की शैली का विकास तथा शुद्ध-वर्तनी का लेखन कर पाते हैं। 	पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, कवि परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप	समय के महत्व पर आधारित कविताओं, दोहों का संकलन कीजिए और कक्षा में सुनाइए।

7	स्कूलकीछुट्टियाँ	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • कहानीपठन का उद्देश्य प्राप्त हो पाता है। • उद्देश्यके अनुगमनहेतुप्रयास के विभिन्नमार्गप्रशस्त होपातेहैं। • नकारात्मकभावनाओं से परेसकारात्मक भावनाओं को अपनापातेहैं। • व्याकरणज्ञान में वृद्धिहोपाती है। • भाषाईज्ञानतथाकौशलों के विकास हेतुवर्तनीगतअशुद्धियोंका समाधानहोपाता है। 	पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, चित्र वर्णन, व्याकरणिक क्रियाकलाप	अपनी मनपसंद की कोई लघु कथा सुनाइए। इस पाठ का नाटक के रूप में मंचन कीजिए।
8	एवरेस्टकीचुनौती	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • एवरेस्टकी चढ़ाई के बारेमें जानकारी प्राप्त करते हैं। • जीवनमें आनेवाली चुनौतियोंका सामना करपाते हैं • पाठमें आएकुछनएतकनीकीविशेषप्रयोगोंकीजानकारीप्राप्तकरते हैं। • वर्तनीगतअशुद्धियोंकासुधारकरे पाते हैं। • रचनात्मकतातथाकल्पनाशीलताकेअंतर्गत, वे अपने जीवन के विशेष पलों का वर्णन कर पाते हैं। • व्याकरणिकप्रयोगोंकाज्ञानप्राप्त कर पाते हैं। • 'कलाएकीकरण काप्रयोगकरसंवादलेखन', अनुच्छेद लेखन आदि कर पाते हैं। 	किसी यात्रा वर्णन पर पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप	पहाड़ी यात्रा पर जाने से पहले क्या-क्या तैयारियाँ करनी चाहिए? उनकी एक सूची तैयार कीजिए। कौन-कौन से भारतीय एवरेस्ट की चोटी पर पहुँच चुके हैं उनका नाम लिखिए।
9	सवालकाजवाब	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाठकेसारांशकोअपनेशब्दोंमेंलिखपातेहैं। • दूसरोंकीसहायताकरनेकेलिएप्रेरितहोपाते हैं। • सकर्मकऔरअकर्मकक्रियाकेभेदकोपहचानकरदोनोंमेंअंतरकरपातेहैं। • रचनात्मक तथा कल्पनात्मक शैली के तहत अनुभवों की अभिव्यक्ति कर पाते हैं। 	पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप	'सवाल का जवाब' को नाटक के रूप में ढालते हुए कक्षा में मंचन कीजिए। सत्य की राह में चलने वाले कोई भी संत-महात्मा जी की आत्मकथा लिखिए।
11	उसरातकीबात	<p>विद्यार्थी</p> <ul style="list-style-type: none"> • प्रस्तुतपाठनेहमेंअपनेजीवनमेंमानवीयव्यवहारजैसेमूल्योंकोअपनानेकेलिएप्रेरित होपाते हैं। • रचनात्मकतथाकल्पनात्मकशैलीकेतहत अपनेअनुभवोंकीअभिव्यक्ति, स्वरचितकहानीकेमाध्यमसेकरनेकेलिए आत्मविश्वासमेंबढ़ोत्तरीहुई 	चित्र प्रदर्शन, पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप	इस कहानी को नाटक के रूप में कक्षा में मंचन कीजिए। आप जरूरतमंदों की किस प्रकार सहायता कर सकते हैं, कक्षा में सुनाइए।

		<ul style="list-style-type: none"> • नकारात्मकगुणोंकोत्यागकरसकारात्मक भावोंकोअपनानेकीसीख लेपाते हैं। • व्याकरणिकज्ञानमेंबढ़ोत्तरीहुई। • भाषाईज्ञानतथाकौशलोंकेविकासहेतुवर्तनीगतअशुद्धियोंकासमाधानहोता है । 		
12	दोहे	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। • समासकोपहचानकरउनमेंअंतरबतापाते हैं। • अपनेव्यवहार मेंबदलावलातेहैं। • अपनीसमझकेआधारपरपूछेगयेप्रश्नोंकेउत्तरदेतेहैं। • कक्षामेंहोनेवालीगतिविधियोंमेंभागलेतेहैं। 	<p>पूर्वज्ञान परीक्षण, शब्दार्थ, व्याख्यान, पीपीटी, दृश्यश्रव्य क्रियाकलाप, विडियो, सस्वर वाचन, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>विद्यार्थियों के द्वारा दोहा गायन कबीर जी के दोहों का संकलन</p>
13	साहसकोसलाम	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाठकासारांशअपनेशब्दोंमेंबतापातेहैं। • कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग ले पाते हैं। • परिश्रम ही सफलता की कुंजी है, के महत्त्व को जान पाते हैं। • पुस्तकालय से पुस्तकों के द्वारा अरुणिमा सिन्हा के बारे में अधिक जानकारी प्राप्त कर पाते हैं। 	<p>पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, प्रेमचंद की कहानियों पर फ़िल्में प्रदर्शन, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>एवरेस्ट की चोटी पर पहुँचने वाली प्रथम महिला पर्वतारोही बछेंद्रीपाल के जीवन के जीवन के बारे में जानकारी प्राप्त करके कक्षा में सुनाइए।</p>
15	अन्नदाताकृष्क	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाठ में दिए गए कविता के भाव को समझने में सक्षम हो पाते हैं। • विद्यार्थी पाठ में दिए कविता की लय, ताल और तुक का आनंद ले पाते हैं। • कविता में भाव को अपने परिवेश के साथ जोड़ने में सक्षम हो पाते हैं। <p>विद्यार्थी अपनी संरचनात्मक एवं कल्पनात्मक अभिव्यक्ति को उन्नत कर पाते हैं।</p>	<p>पीपीटी, पूर्वज्ञान परीक्षण, कवि परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>'किसान' पर आधारित कविताओं का संकलन करके उसे कक्षा में सुनाइए।</p> <p>भारत के किस राज्य में किस फसल की पैदावार अधिक होती है, उनकी सूची तैयार कीजिए।</p>
16	देशभक्तपुरू	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • पाठ के सारांश को अपने शब्दों में बता पाते हैं। • ऐतिहासिक घटनाओं को जानने में रुचि लेते हैं। • नाटक को कहानी के रूप में अभिव्यक्त कर पाते हैं। • स्वरचित देशभक्ति कविता लिख पाते हैं। 	<p>पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, पीपीटी, दृश्यश्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>एकांकी 'देशभक्त पुरू' का कक्षा में मंचन कीजिए।</p> <p>'युद्ध का जवाब युद्ध से देना चाहिए या अहिंसा और शांति से' इस विषय पर वाद-विवाद का आयोजन कीजिए।</p>
17	काकी	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> • कहानीकेमाध्यमसेबच्चेबालमनोभावको 	<p>पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय,</p>	<p>इस पाठ को नाटक के रूप ढालकर इसका कक्षा में मंचन</p>

		<p>समझ पाएँगे।</p> <ul style="list-style-type: none"> रिश्तोंकीकद्रकरनाजा पाते हैं । मेंप्रेम, सेवा-सुश्रुषा, उदारआदिभावोंकासंचारहोता है । जीवनकीघटनाकोलेकरकहानीकीरचना करपाते हैं । कहानीकीसार कथाकोअपनेशब्दोंमेंप्रस्तुतकर पाते हैं 	<p>शब्दार्थ, व्याख्यान,पीपीटी, दृश्यश्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>कीजिए । पतंग का निर्माण।</p>
18	बाललीलाऔरकुंडलियाँ	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> श्री कृष्ण की बाल लीला के संबंध में ज्ञान प्राप्त कर पाते हैं । विद्यार्थी पाठ को सस्वर वाचन करने के साथ-साथ सभी कौशलों का उपयोग कर पाते हैं । किसी भी कार्य को करने के संबंध में अवगत हो पाते हैं । भाषायी ज्ञान तथा कौशलों के विकास हेतु वर्तनी गत अशुद्धिओ का समाधान कर पाते हैं । 	<p>पूर्वज्ञान परीक्षण, कवि परिचय,शब्दार्थ, व्याख्यान,पीपीटी, दृश्यश्रव्य क्रियाकलाप, विडियो,सस्वर वाचन, व्याकरणिक क्रिया,लाप</p>	<p>दूसरों की शिकायत करना बुरी आदत है ' –इस विषय पर कक्षा में चर्चा कीजिए । भगवान कृष्ण के विभिन्न चित्रों से कोलार्ज निर्माण ।</p>
19	गणेशोत्सव	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> भारतीय संस्कृति, परंपरा और त्योहारों से संबन्धित विविध ज्ञान प्राप्त करते हैं । मेल-मिलाप, भाईचारा शिष्टाचार और आत्मीयता की भावना का विकास कर पाते हैं । व्याकरणिक ज्ञान में वृद्धि होती है । अपने समझ के अनुसार पाठ को किसी भी रूप में जैसे निबंध,कहानी,संवाद आदि के रूप में प्रस्तुत कर पाते हैं । 	<p>पीपीटी,पूर्वज्ञान परीक्षण, लेखक परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्यश्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>मिट्टी या पत्तों से गणेश की आकृतिओं का निर्माण । किन्हीं पाँच ओड़ीसा के त्योहारों का कोलार्ज निर्माण ।</p>
20	कर्मवीर	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> अपनी अभिव्यक्ति मानक भाषा में कर पते हैं । कविता का भावार्थ समझकर प्रश्नों का उत्तर दे पाते हैं । कविता के मूल भाव परिश्रम से प्रेरित होते हैं । कविता लेखन के कौशल का विकास कर पाते हैं । मुहावरों के अर्थ और उनका वाक्यों में प्रयोग करने में सक्षम होते हैं । 	<p>पीपीटी,पूर्वज्ञान परीक्षण, कवि परिचय, शब्दार्थ, व्याख्यान, दृश्य श्रव्य क्रियाकलाप, व्याकरणिक क्रियाकलाप</p>	<p>कारक के भेदों का पेड़ बनाइए । वीरता का संदेश देने वाली कुछ कविताओं का संकलन कीजिए ।</p>

ନିମ୍ନତର ଓଡ଼ିଆ

ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ :

- ଆମ ସାହିତ୍ୟ (ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ)
- ପ୍ରକାଶକ :ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ଗଣଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଓଡ଼ିଶା ସରକାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର (୨୦୧୮-୨୦୧୯ ସଂସ୍କରଣ)

TERM-I					TERM-II			
PEN PAPER TESTS					PEN PAPER TESTS			
	Periodic Test- 1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test- 2	MARKS	Annual Examination	MARKS
'କ' ବିଭାଗ (ପଠନ)	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	5	୧. ଅପଠିତ ଗଦ୍ୟାଂଶ	10
'ଖ' ବିଭାଗ (ଲିଖନ)	୧. ଅନୁଲେଖ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ରଲିଖନ	15	୧. ପତ୍ରଲିଖନ	5	1. ରଚନା 2. ପତ୍ରଲିଖନ	15
'ଗ' ବିଭାଗ (ବ୍ୟାକରଣ)	ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକରୁ ... ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ଗଦ୍ୟରୂପ ୩. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ ୪. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ	14	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରୁ : ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ଗଦ୍ୟରୂପ ୩. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୪. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ୫. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ ୬. ବାକ୍ୟଗଠନ ୭. ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ୮. ଯୋଗକର	25	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରୁ ... ୧. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୨. ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ୩. ଗୋଟିଏ ଶବ୍ଦରେ ପ୍ରକାଶ ୪. ଶବ୍ଦାର୍ଥ	14	ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକରୁ : ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ୨. ରୂପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ୩. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ୪. ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନ ପୂରଣ ୫. ଗଦ୍ୟରୂପ ୬. ଯୋଗକର ୭. ବାକ୍ୟଗଠନ ୮. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ	25
'ଘ' ବିଭାଗ (ସାହିତ୍ୟ)	ପଦ୍ୟ : ୧. ବର୍ଷା ଗଦ୍ୟ : ୧. ମୋ ଜୀବନର ଅଭୁଲ କଥା	16	ପଦ୍ୟ : ୧. ବର୍ଷା ୨. ପ୍ରଭାତ ଅବକାଶ ଗଦ୍ୟ : ୧. ମୋ ଜୀବନର ଅଭୁଲ କଥା ୨. କ'ଣ ଶିଖିବା ୩. ଦେଶପ୍ରେମୀ କଏଦୀ (ଗନ୍ଧ) ୧. ନ୍ୟାୟବିଚାର	30	ପଦ୍ୟ : ୧. ଜନ୍ମଭୂମି ୨. ଶରତ ନଈ କୂଳେ ଗଦ୍ୟ : ୧. କିଏ ଭାସେ କିଏ ବୁଡ଼େ ୨. ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ବିବେକାନନ୍ଦ	16	ପଦ୍ୟ : ୧. ଜନ୍ମଭୂମି ୨. ଶରତ ନଈ କୂଳେ ୩. ଧୂଳି ଗଦ୍ୟ : ୧. କିଏ ଭାସେ କିଏ ବୁଡ଼େ ୨. ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ବିବେକାନନ୍ଦ ୩. ବୃକ୍ଷଲତା ଆମର ବନ୍ଧୁ	30

							ଏକାଙ୍କିକା: ୧. ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର	
							The following chapters of Term-I(30%) is included in the Annual Examinations. ବ୍ୟାକରଣ : ୧. ଶବ୍ଦାର୍ଥ ,୨. ଗଦ୍ୟରୂପ ,୩. ପ୍ରତିଶବ୍ଦ ,୪. ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଲିଖନ : ପତ୍ରଲିଖନ	
	Total	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 Marks)

TERM - I		TERM - II	
ଶ୍ରବଣ ଦକ୍ଷତା (LISTENING SKILL) (5 MARKS)		ଶ୍ରବଣ ଦକ୍ଷତା(LISTENING SKILL) (5 MARKS)	
<p>ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ ।</p> <p>(Based on listening to any recorded short story.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 		<p>ରେକର୍ଡ ହୋଇଥିବା କୌଣସି ଭାଷଣ ଶୁଣିବା ଉପରେ ଆଧାରିତ ।</p> <p>(Based on listening to any recorded speech.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Attentiveness • Listening for specific information • Understanding • Correct Response • Accuracy 	
କଥନ ଦକ୍ଷତା (SPEAKING SKILL) (5 MARKS)		କଥନ ଦକ୍ଷତା(SPEAKING SKILL) (5 MARKS)	
<p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଯେକୌଣସି ଏକ ଛୋଟ କାହାଣୀ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>(Students will be able to present a short story.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 		<p>ଅଭିନୟ ମଞ୍ଚସ୍ଥ : (ଦଳଗତ : ଶ୍ରେଣୀରେ ଥିବା ସମସ୍ତ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଦଳରେ ବିଭକ୍ତ କରାଯାଇ ପଠିତ 'ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର' ଏକାଙ୍କିକାକୁ ଦଳଗତ ଭାବରେ ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।)</p> <p>(Group: All the students are to be divided into group as per the requirement and the "Rajochita Byabahara" will be presented in the classroom through group acting.)</p> <p>Role Play</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fluency • Pronunciation and accent • Vocabulary • Accuracy • Presentation 	

<p>ପଠନ ଦକ୍ଷତା (READING SKILL) (5 MARKS)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility 	<p>ପଠନ ଦକ୍ଷତା (READING SKILL) (5 MARKS)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଗଦ୍ୟକୁ ଉଚ୍ଚପଠନ କରିବେ କିମ୍ବା ଏକ ପଠିତ କବିତାକୁ ସ୍ଵସ୍ଵରରେ ଆବୃତ୍ତି କରିବେ । (Students will read loudly a prose or recite a poem.)</p> <p>Rubrics (1 Mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pronunciation and articulation • Fluency and confidence • Expression • Posture • Comprehensibility
<p>ଲିଖନ ଦକ୍ଷତା (WRITING SKILL) (5 MARKS)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଏକ ବସ୍ତୁ / ସ୍ଥାନ / ବ୍ୟକ୍ତି / ଘଟଣାକୁ ଆଧାର କରି ନିଜର ଭାବନାକୁ ଲିଖନ ମାଧ୍ୟମରେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବେ । (Students will express their feelings in writing based on an object / place / person / event.)</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy 	<p>ଲିଖନ ଦକ୍ଷତା (WRITING SKILL) (5 MARKS)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ 'ସଡ଼କ ସୁରକ୍ଷା ଜୀବନ ରକ୍ଷା' ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ସଚେତନତା ମୂଳକ ଉଚ୍ଚ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (Students will make a statement based on the theme "SADAKA SURAKSHYA JIBANA RAKSHYA".)</p> <p>Rubrics (1 mark each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance to content • Creative presentation • Fluency • Vocabulary • Accuracy
<p>ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ (Portfolio) (5 Marks)</p> <p>ଶ୍ରେଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ । (CW & HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep. 	<p>ପୋର୍ଟଫୋଲିଓ (Portfolio) (5 Marks)</p> <p>ଶ୍ରେଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ଓ ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ ଉପସ୍ଥାପନା ଏବଂ ସଂଶୋଧନ କାର୍ଯ୍ୟ ।(CW& HW notebook presentation and correction work.)</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity. • Task completion. • Follow Up Action • Maintenance of Index • Notebook up keep.
<p>ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (Make a project about your Janmabhoomi.)</p> <p>ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ : ଆମ ସାହିତ୍ୟ 'ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ'</p> <p>ବିଷୟ : ଜନ୍ମଭୂମି</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Presentation • Fluency and Accuracy • Creativity • Integration of Art 	<p>ପ୍ରକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ (Project) (5 marks)</p> <p>ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (Preparing a project based on the life of Swami Vivekananda.)</p> <p>ସହାୟକ ପୁସ୍ତକ : ଆମ ସାହିତ୍ୟ 'ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀ'</p> <p>ବିଷୟ : ବିଶ୍ଵବିଜୟୀ ବିବେକାନନ୍ଦ</p> <p>Rubrics: (1 Mark Each)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Relevance of Content 2. Presentation 3. Fluency and Accuracy 4. Creativity 5. Integration of Art

ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ(Learning Outcomes)
ପ୍ରସ୍ତାବିତଶୈକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା , ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳତଥାପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ
(Pedagogical Approaches, Learning Outcomes and Suggested Activities/
Strategies and Teaching Aid)

ପଦ୍ୟବିଭାଗ				
କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟରନାମ	ଶିକ୍ଷଣଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତଶୈକ୍ଷକକାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତକ୍ରିୟାକଳାପ/ ରଣନୀତିଏବଂସହାୟକସାମଗ୍ରୀ SUGGESTED ACTIVITIES / STRATEGIES AND TEACHING AID
e.	ବର୍ଷା (ପଦ୍ୟ)	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର କଳ୍ପନା ଓ ବୋଧଗତ୍ତିର ବିକାଶ ହେଲା ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର ସମୀକ୍ଷାତ୍ମକ ମନୋବୃତ୍ତିର ବିକାଶ ସାଧନ ହେଲା ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶୈଳୀ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) କବିତାର ଆବେଗ , ଅନୁଭୂତିକୁ ଉପଯୁକ୍ତଭାବେ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବର୍ଷା ଋତୁର ମହତ୍ତ୍ୱ ଓ ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟକୁ ଉପଲବ୍ଧି କଲେ ।</p> <p>(ଚ) କବିତାରେ କବିଙ୍କର ପ୍ରକୃତି ଏବଂ ଜୀବନ ପ୍ରତିଭା ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଛ) କବିତା ପାଠକରି ଚର୍ଚ୍ଚାରୁ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କଲେ ।</p> <p>(ଜ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଋତୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ନିଜ ଭାଷାରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା , ଆଲୋଚନା କରିବାକୁ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।</p> <p>(ଗ) ସକ୍ରିୟ ଓ ସଚେତନ କରୁଥିବା ବିଷୟବସ୍ତୁ ଭାଗବତକୁ ଦେଖିବେ ଏହାର ଆବୃତ୍ତିଗତ ସ୍ୱରକୁ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଖି , ଶୁଣି , ପଢ଼ି, ଲେଖିବା ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ।</p> <p>(ଘ) ଭାବ ଓ ଆବେଗ ପରିପ୍ରକାଶ ହେଲାଭଳି ଉପଯୁକ୍ତ ଆରୋହ ଅବରୋହ ବିରାମ ସହ କବିତା ପଢ଼ିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜ ଶକ୍ତି ବୃଦ୍ଧି କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବର୍ଷା' କବିତାରେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଜୀବନୀ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଖ) 'ବର୍ଷା' ସଂପର୍କିତ ଏକ କବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଖାଇବେ ।</p> <p>(ଗ) ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦୃଶ୍ୟ ଅଙ୍କନ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଜଳପଥ , ସ୍ଥଳପଥ, ଆକାଶ ପଥ ସମ୍ପର୍କିତ ଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବର୍ଷା' ପରି ଅନ୍ୟ ଋତୁକୁ ଆଧାର କରି ଲେଖାଯାଇଥିବା କବିତା ଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>(ଚ) 'ବର୍ଷା' କବିତାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ଓଡ଼ିଶୀ ନୃତ୍ୟ ପରିବେଷଣ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଟି.ଟି.ଟି.ର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ,</p> <p>୩. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଜଗନ୍ନାଥ ଦାସଙ୍କ କୃତ ' ଓଡ଼ିଆ ଭାଗବତ'</p> <p>୫. ଇ-ମାନଚିତ୍ର</p>

		<p>ସୂଚନାଗୁଣିତାର ବିକାଶ ସାଧିତ ହେଲା ଓ କବିତା ଲିଖନ ନିମିତ୍ତ ଆଗ୍ରହ ବୃଦ୍ଧି ହେଲା ।</p> <p>(ଝ) ଗୁଗୁଲ୍ ଫର୍ମ ମାଧ୍ୟମରେ ଶ୍ରେଣୀ ପରୀକ୍ଷା ସଫଳତା ପୂର୍ବକ ପ୍ରଦାନ କଲେ ।</p> <p>(ଞ) 'ବର୍ଷା' କବିତା ଆଧାରିତ ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ଦେଖି ଆନନ୍ଦିତ ହେଲେ ।</p>		
୨.	<p>ପ୍ରଭାତ ଅବକାଶ (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଭାତ ସମୟର ସୂଚନା ଦେଉଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଏବଂ ଏହି ସମୟରେ କରାଯାଉଥିବା ନିତ୍ୟ କର୍ମ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ପାଇଲେ ।</p> <p>(ଖ) ରୁଚିକର ଏବଂ ପୌଷ୍ଟିକ ଖାଦ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ବିଭିନ୍ନ ନାମ ରଥ ଆର୍ଥତା ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ପାଇଲେ ।</p> <p>(ଙ) ମାତା ଯଶୋଦାଙ୍କର ବାସ୍ତବ୍ୟ ମାତାତା ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଜନନୀଙ୍କର ସନ୍ତାନ ପ୍ରତିମତା ଏବଂ ସନ୍ତାନର ଜନନୀଙ୍କ ପ୍ରତି ଥିବା କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ପାଇଲେ ।</p> <p>(ଛ) କବିଙ୍କର ଭକ୍ତିଭାବ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଜ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସ୍ଵ-ରଚିତ କବିତା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପ୍ରଭାତ ସମୟର ବିଭିନ୍ନ ଘଟଣା, ଦୃଶ୍ୟ, ପରିବେଶ ଇତ୍ୟାଦି ବିଷୟରେ ମନେ ପକାଇ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ଅଭିନୟ ମାଧ୍ୟମରେ କବିତାର ଭାବାର୍ଥକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାରଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଏବଂ ଲିଖିତ ଭାବରେ ପସ୍ତାକ ପଢ଼ିବା ପରିମାପକ ପ୍ରଶ୍ନାବଳୀ ଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ କରିପାରିବେ ।</p> <p>(ଙ) କବିତା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ନୀତିଶିକ୍ଷାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବା ସହିତ ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) କାଉ, କୁକୁଡ଼ା, ଶୁଆ, ମୟୂର ଓ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ପର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଭିନ୍ନ ପଶୁ ପକ୍ଷୀଙ୍କର ଧ୍ୱନି ବାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରି ତା'ର ଭିତ୍ତି ଓ ସଂରକ୍ଷିତ କରିଦେବେ ।</p> <p>(ଗ) ବାଲ୍ୟବସ୍ଥାରେ କୃଷ୍ଣ ସମ୍ପର୍କିତ ଶୁଣିଥିବା କଥାକୁ ନିଜ ଭାଷାରେ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବନମାଳୀ ଦାସଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣ ଶୁଣିବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ବନମାଳୀ ପଦାବଳୀ' ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଥିରୁ ଛୋଟ ଛୋଟ ଭଜନ ଓ ଜଣାଣକୁ ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡଃର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ବଂଶୀ , ପକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଚିତ୍ର , ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କର ଫଟୋଚିତ୍ର ,</p> <p>୪. କଦଳୀ , ପେଡ଼ା , ଲହୁଣୀ ଆଦି ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣଙ୍କ ପ୍ରିୟ ଖାଦ୍ୟ</p> <p>୫. 'ବନମାଳୀ ପଦାବଳୀ' ପୁସ୍ତକ</p>
୩.	<p>ଜନ୍ମଭୂମି (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜନ୍ମଭୂମି ପ୍ରତି ଥିବା ଆମ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଆମ ପୂର୍ବପୁରୁଷଙ୍କ ସ୍ମରଣୀୟ କୀର୍ତ୍ତି ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) 'ଜନ୍ମଭୂମି' କବିତାରେ ଯେଉଁ ମହାପୁରୁଷମାନଙ୍କର କଥା କୁହାଯାଇଛି , ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅନେକ ତଥ୍ୟ ଇତିହାସ ବହିରୁ</p>

		<p>କଲେ । (ଖ) ଜନ୍ମଭୂମି ହିଁ ଆମକୁ ଜଳ, ବାୟୁ ଓ ଖାଦ୍ୟଦେ ଇଆମଣରୀରକୁ ପରିପୁଷ୍ଟକ ରିଛି । ଏହି ସତ୍ୟତାକୁ ସ୍ୱୀକାର କଲେ । (ଗ) ଜନ୍ମଭୂମିରେ ଆମର ପ୍ରିୟ ପରିବାର, ପିତାମାତା, ଭାଇଭ ଉଣୀ ଓ ଖେଳସାଥୀ ରହିଥିବା କଥାକୁ ଜାଣିଲେ । (ଘ) ଆମ ଜନ୍ମଭୂମିର ପର୍ବତ, ନଦୀ, ବନ, ଫୁଲ ଆଦି ର ଶୋଭା ମଣିଷ ଜୀବନ ପ୍ରତି କେତେ ଆବଶ୍ୟକ ସେ ଜ୍ଞାନର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ । (ଙ) ଜନ୍ମଭୂମି ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ ପ୍ରା ଣବଳୀ ଦେବା ଦେବାକୁ ଶପଥ କଲେ । (ଚ) ଜନ୍ମଭୂମି ପ୍ରତି ଯେଉଁ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଅବଦାନ ରହିଛି ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଅବଗତ ହେଲେ ।</p>	<p>(ଖ) ଉତ୍କଳର ଐତିହ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତିକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ) 'ଜନ୍ମଭୂମି' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ) ଦୃଶ୍ୟ-ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ ଆମ ଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କିତ ସଂଗୀତ ଶ୍ରବଣ କରିବେ ।</p>	<p>ସଂଗ୍ରହ କରି ନିଜ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷକୁ ସଜାଇବେ । (ଖ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଓଡ଼ିଶାର ବୀର ପୁରୁଷମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଗ) ଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କରେ ଅନ୍ୟ କବିମାନେ ଲେଖିଥିବା କବିତା ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ । (ଘ) ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମି ସମ୍ପର୍କିତ ଜାତୀୟ ସଂଗୀତକୁ ନିଜ ଖାତାରେ ଲେଖିବେ । (ଙ) ଜନ୍ମଭୂମିର ମାନଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ସେଥିରେ ନିଜ ଜନ୍ମଭୂମିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବେ । (ଚ) ଜନ୍ମଭୂମି କାହିଁକି ମାଆ ସହିତ ତୁଳନୀୟ ଏ ସମ୍ପର୍କିତ ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ନିଜେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରି ନିଜର ମତାମତ ଦେବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡ଼ସ୍କର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଓଡ଼ିଶା ଓ ଭାରତର ମାନଚିତ୍ର ୪. ଓଡ଼ିଶା ମାଟିରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୫. ତ୍ରିରଙ୍ଗା ପତାକା ୬. ପଦ୍ମଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଫଟୋଚିତ୍ର ୭. ସ୍ୱର୍ଣ୍ଣରେଣୁ , ପଦ୍ମପାଶୁଡ଼ା , ସୂର୍ଯ୍ୟମୁଖୀ , ଆଶାମଞ୍ଜରୀ , ଗୋଲାପଗଛ ଓ ସୁନାରବେଶ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ୮. ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧି ଓ ଫକୀରମୋହନ ପ୍ରଭୃତି ଜୀବନୀ ପୁସ୍ତକ</p>
<p>୪.</p>	<p>ଶରତ ନଈ କୁଳେ (ପଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଷୟବସ୍ତୁର ପଠନ ପରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ଶରତରତୁରପ୍ରା କୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟ ସହିତ ଅବଗ ତ ହେଲେ । (ଖ) ବିଭିନ୍ନ ରତୁମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶରତରତୁର ପ୍ରାକୃତିକ ଶୋଭା ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଜ୍ଞାନ ପରିବର୍ଦ୍ଧିତ କଲେ । (ଗ) କବି ରାଧାମୋହନ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ରତୁ ସଂପର୍କରେ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ଶରତ ରତୁର ପ୍ରାକୃତିକ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ) ଦୃଶ୍ୟ – ଶ୍ରାବ୍ୟ ମାଧ୍ୟମରେ କବିତାର ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବେ । (ଘ) ରତୁ ସମ୍ପର୍କିତ ଶବ୍ଦ ଖେଳରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । (ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ</p>	<p>(କ) ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କ ରଚିତ 'କୈଶୋରିକା' ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅକ୍ଷକାର ' କବିତା ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । (ଖ) ପଠିତ କବିତାକୁ ଆଧାର କରି ଶରତ ରତୁର ଏକ ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରିବେ । (ଗ) ଗଙ୍ଗଶିଉଳି ଫୁଲର ଏକ ମାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p>

		<p>ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବା ସହିତ ତାଙ୍କ କାବ୍ୟକ ଶୈଳୀ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ନୂତନଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ, ପ୍ରତିଶବ୍ଦ, ବିପରୀତଶବ୍ଦ, ଲିଙ୍ଗପରିବର୍ତ୍ତନ ଇତ୍ୟାଦି ବ୍ୟାକରଣିକ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ କେତେକ ଶବ୍ଦକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କବିତା ଲେଖିବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>ପ୍ରୟୋଗ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବେ ।</p>	<p>(ଘ) କବିତାକୁ ଆଧାର କରି କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) କବିତାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆବୃତ୍ତି ନିମନ୍ତେ ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ</p> <p>୩. ରାଧାମୋହନ ଗଡ଼ନାୟକଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. କାଶିଚଣ୍ଡି , ଗଙ୍ଗାଶିଉଳି ଫୁଲ , ଆତ୍ମତ୍ତାଳ</p> <p>୫. ଶରତ ରତ୍ନର ପ୍ରାକୃତିକ ଦୃଶ୍ୟ</p> <p>୬. କୈଶୋରିକା , ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓ ଅନ୍ଧକାର , ପଶୁପକ୍ଷୀର କାବ୍ୟ , ଶାମୁକାର ସ୍ୱପ୍ନ, ଉତ୍କଳିକା ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p>
୫.	ଧୂଳି	<p>(କ) ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟକୁ ସମୃଦ୍ଧ କରିବାରେ କବୟିତ୍ରୀଙ୍କ ଅବଦାନ ବିଷୟରେ ଜାଣିଲେ ।</p> <p>(ଖ) କ୍ଷୁଦ୍ର ଧୂଳିକଣାର ମହାନ ଜୀବନାଦର୍ଶକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିପାରିଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଧୂଳିର ଜୀବନାଦର୍ଶକୁ ଆପଣେଇ ନିଜ ଚରିତ୍ର ଗଠନରେ ବ୍ରତୀ ହେବେ ବୋଲି ଶପଥ ନେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ପୃଥିବୀପୁଷ୍ପରେ ଥିବା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କ୍ଷୁଦ୍ର ଜିନିଷଗୁଡ଼ିକର ମହାନତାକୁ ବୁଝିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଧୂଳିର ଚରିତ୍ରକୁ ଅବଲମ୍ବନ କରି ନିଜର ସୁଗୁଣ ତଥା ଦୁର୍ଗୁଣଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କଲେ । (ଚ) ଧୂଳିର ଆତ୍ମକଥାକୁ ଆଧାର କରି କିଛି ଚିତ୍ରାଙ୍କନ, ଆତ୍ମକଥା ଲିଖନ ଭଳି ସର୍ଜନା କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ କ୍ଷୁଦ୍ରକବିତା ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ମହାନତାର ଭାବକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ମାନ ଅଭିମାନକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ସହ୍ୟ କରିବାର ଶକ୍ତି ହିଁ ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଶକ୍ତି ଏହି ଭାବକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାର ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ଭାବବୋଧକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ କବିତାରେ ବ୍ୟବହୃତ ନାନାବିଧ ଛନ୍ଦ ଓ ଆଳଙ୍କାରିକ ପ୍ରୟୋଗ ସହ ଭାବଗତ ଓ ଭାଷାଗତ ସୌନ୍ଦର୍ଯ୍ୟକୁ ଉପଭୋଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ନାରୀ କବି ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପ୍ରଭା ଦେବୀଙ୍କ 'ଉତ୍କଳ ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରତିଭା' , ସ୍ୱପ୍ନଦୀପ ' , ମରୀଚିକା' , ଝରାଶିଉଳି ପ୍ରଭୃତି କବିତା ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଧୂଳି , ସାନ , ପଥ ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ସମାନ ଲୟ ଥିବା ଶବ୍ଦ ଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଗ) କବିତାଟିକୁ ମନେରଖିବା ସହିତ ଏହାକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ ଆବୃତ୍ତିକରି ଏକ ଭିଡ଼ିଓ କ୍ଲିପ୍ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ବିଷୟ ଶିକ୍ଷକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଖୁବ୍ ପରିଶ୍ରମ କରି ସମାଜରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ</p> <p>୩. ବିଦ୍ୟୁତ୍‌ପ୍ରଭା ଦେବୀଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର</p> <p>୪. ଉତ୍କଳ ସାରସ୍ୱତ ପ୍ରତିଭା ,</p>

				ସ୍ୱପ୍ନଦୀପ , ମରୀଚିକା , ଝରାଶିଉଳି , ଯାହାକୁ ଯିଏ , ବନ୍ଦନିକା ଆଦି ପୁସ୍ତକ ଃ. ମାଟି ଓ ଧୂଳି
--	--	--	--	--

ଗଦ୍ୟ ବିଭାଗ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟର ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ SUGGESTED ACTIVITIES
୭.	ମୋ ଜୀବନର ଅଭୁଲ କଥା (ଗଦ୍ୟ)	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର କଳ୍ପନା ଓ ବୋଧଶକ୍ତିର ବିକାଶ ସାଧନ ହେଲା ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ନିଜ ମନମଧ୍ୟରେ ଦେଶପ୍ରେମର ଭାବ ଜାଗୃତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ସମାଜରେ କାହାକୁ ହାନି ଦୃଷ୍ଟିରେ ନଦେଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞା କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ମନମଧ୍ୟରେ ସେବା, କର୍ମଠ, ସତ୍‌ସଙ୍ଗ ଭଳି ମହାନଗୁଣର ଉଦ୍ରେକ ହେଲା ।</p> <p>(ଛ) ଧନୀ ଗରିବ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବପୂର ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବା ସହିତ ତା'ର ପ୍ରକୃତ ଉଦାହରଣ ଦେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଚୂଡ଼ୀୟ ଶ୍ରେଣୀରେ ଘଟିଥିବା ସ୍ମରଣୀୟ ଘଟଣାକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ନିଜ ଜୀବନର ଲକ୍ଷ୍ୟକୁ ସ୍ଥିର କରିବା ସହିତ ମାତୃଭୂମି ପ୍ରତି ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ବୋଧତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) 'ମୋ ଜୀବନର ଅଭୁଲ କଥା' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ , ଲିଖିତ ତଥା ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଜୀବନୀ ଓ ଆତ୍ମଜୀବନୀ ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ପାର୍ଥକ୍ୟକୁ ବୁଝିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ନିଜ ଅଞ୍ଚଳରେ ଦରିଦ୍ରର କଷାଘାତ ଯୋଗୁଁ ପଢ଼ିବାରେ ଅସମର୍ଥ ହେଉଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସମର୍ଥକରିବା ପାଇଁ ନିଜର ଶ୍ରମଦାନ କରି ପ୍ରକୃତ ସେବାର ପରିଚୟ ଦେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଖବରକାଗଜରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଅଶିକ୍ଷିତ ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷିତ କରିବା ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟକୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ରଖିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଅନ୍ୟକୁ କେଉଁ କେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ତାର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ନିଜ ଜନ୍ମଦିବସରେ ଅନାଥଶ୍ରମ ପରିଭ୍ରମଣରେ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ କିଛି ସମୟ କାଟିବେ ସହିତ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁସି କରିବା ପାଇଁ ବିଭିନ୍ନ ଖେଳ କୌତୁକ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ତଷ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁ , ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତିଙ୍କ ଫଟୋଟିତ୍ର</p> <p>୪. ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର</p> <p>୫. ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶ ଆଧାରିତ ଦୃଶ୍ୟଶ୍ରାବ୍ୟ</p> <p>୬. ମୋ ଜୀବନ ସଂଗ୍ରାମ , ଓଡ଼ିଆ ଭାଷାର ଉପଭାଷା , କଳିଙ୍ଗର ଆତ୍ମକଥା , ଗଙ୍ଗ ବଂଶର ଇତିହାସ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p>
୭.	କ'ଣ ଶିଖିବା	<p>(କ) ଭ୍ରମଣକାହାଣୀରୁ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କରିବା ସହିତ ଶାରୀରିକ ପରିଶ୍ରମକୁ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ସ୍ଥାନକୁ ବୁଲିଯାଇଥିବାର ଘଟଣାକୁ ମନେପକାଇବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଭିନ୍ନ ଦର୍ଶନୀୟ ତଥା ପର୍ଯ୍ୟଟନସ୍ଥାନର ନାମ ଚିତ୍ର ଦେଖି</p>

<p>(ଗଦ୍ୟ)</p> <p>ସମ୍ମାନ ଦେବାକଥା ଶିଖିଲେ । (ଖ)ଦୋଷକୁ ଛାଡ଼ି ଗୁଣକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା କଥା ଜାଣିବା ସହିତ ଆମେରିକୀୟଙ୍କ ପରି ଅନ୍ୟଙ୍କୁ ଯେ କୌଣସି କାମ ପାଇଁ ପ୍ରଶଂସା କରିବା ଶିଖିଲେ (ଗ) ବିଷୟଟିକୁ ଶୁଦ୍ଧ ପଠନ ନିମନ୍ତେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଘ)କେବଳ ମୂଲିଆ ହାତରେ ଦେଶ ଉନ୍ନତି ହେବନି, ଶିକ୍ଷିତମାନେ ମଧ୍ୟ ଶ୍ରମ ପାଇଁ ଲଢ଼ିତ ନ ହୋଇ କାମ କଲେ ଦେଶ ପ୍ରଗତି କରିବ ଏକଥାକୁ ଜାଣିଲେ । (ଙ)ମାଛି ଦୁହେ ମହୁମାଛି ପରି ଗୁଣବାନ୍ ହେବାକୁ ପଣ କଲେ (ଚ)ଆମେରିକାର ଷ୍ଟେଟ୍ ଏମ୍ପାଇର୍ , ଜର୍ଜ ଓପାସିଂଟନ୍ ପୋଲ ସମ୍ପର୍କିତ ଦୃଶ୍ୟ ଗ୍ରାବ୍ୟ ଦେଖି ସେ ସ୍ଥାନର ପରିବେଶ , ଭାଷା ସହିତ ଜ୍ଞାନ ଆହରଣ କଲେ ।</p>	<p>(ଖ)ବାସ୍ତବ ଜ୍ଞାନ ଚିରସ୍ଥାୟୀ ଏ କଥାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଗ)ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ)ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଙ)ଆମେରିକାର ଷ୍ଟେଟ୍ ଏମ୍ପାଇର୍ , ଜର୍ଜ ଓପାସିଂଟନ୍ ପୋଲ , କଲ୍‌ଗେଟ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରଭୃତି ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନର ଦୃଶ୍ୟ-ଗ୍ରାବ୍ୟ ଦେଖିବେ । (ଚ) ଲେଖକ ପ୍ରଫେସର ଗୋଲୋକବିହାରୀ ଧଳଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ଦେଖି ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନିବେ ।</p>	<p>କହିବେ । (ଖ)ବିପରୀତ ଶବ୍ଦ, ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନ ,ପ୍ରତିଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ କରାଯାଇଥିବା କାହାଣୀରେ ଅନୁଲାଇନ୍ ଖେଳିବେ । (ଗ)କୋଠରୀ ମଧ୍ୟରୁ ଅକ୍ଷର ବାଛି ଶବ୍ଦ ଗଠନ କରିବାର କୌଶଳ ଶିଖିବେ । (ଘ) ଲେଖକଙ୍କ ‘ଆମେରିକା ଅନୁଭୂତି’ ତଥା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପୁସ୍ତକଗୁଡ଼ିକ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ଓ ସାଙ୍ଗସାଥୀଙ୍କ ସହିତ ଆଲୋଚନା କରିବେ । (ଙ) ବିଶ୍ୱମାନଚିତ୍ର ଓ ଭାରତ ମାନଚିତ୍ରରେ ଏହି ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ଦର୍ଶନୀୟ ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନିତ କରିବେ । (ଚ) ‘କ’ଣ ଶିଖିବା ’ ବିଷୟକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡଃଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ସତ୍ୟନାରାୟଣ ରାଜଗୁରୁ , ମହାରାଜା କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଗଜପତିଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୪. ପ୍ରଫେସରଗୋଲୋକବିହାରୀ ଧଳଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୫. ଆମେରିକା ଅନୁଭୂତି, ଲଣ୍ଡନ ଚିଠି ,ଅମର ମଣିଷ, ପେଟର ପବନ ପାଟିର କଥା, ଧୂନି ବିଜ୍ଞାନ , ଭାଷା ଶାସ୍ତ୍ର ପରିଚୟ , ସହଜ ଇଂରାଜୀ ଉଚ୍ଚାରଣ ଶିକ୍ଷା ଆଦି ପୁସ୍ତକ । ୬. ବିଶ୍ୱମାନଚିତ୍ରରେ ଆମେରିକା ଓ ଭାରତର ରୂପଚିତ୍ର । ୭. ଷ୍ଟେଟ୍ ଏମ୍ପାଇର୍ କୋଠା , ଜର୍ଜ ଓପାସିଂଟନ୍ ପୋଲ ଆଦି ଫଟୋଚିତ୍ର ୮. ଆମେରିକା ଜୀବନଚର୍ଚ୍ଚାର ଦୃଶ୍ୟଗ୍ରାବ୍ୟ</p>
---	--	--

<p>୮.</p>	<p>ଦେଶପ୍ରେମୀ କବ୍ୟ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ପରାଧୀନତା ଓ ସ୍ଵାଧୀନତା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ବିଭେଦତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଙ୍କର କଲ୍ୟାଣ ଓ ବୋଧଶକ୍ତିର ବିକାଶ ହେଲା । (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀଗଣ ସଭରକରଙ୍କ ଜୀବନୀ ସମ୍ପର୍କିତ ବିଷୟ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ । (ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ବିଷୟର ଆବେଗ, ଅନୁଭୂତିରକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ (ଡ) ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ସାମାଜିକ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ବୁଝିଲେ । (ଚ) ବ୍ୟକ୍ତିମଧ୍ୟରେ ଲୁଚି ରହିଥିବା ମନୁଷ୍ୟକୁ ଅନୁଭବ କଲେ । (ଛ) ସ୍ଵାଧୀନତା ନିମନ୍ତେ ସହଯୋଗୀ ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କର ଦେଶପ୍ରତି ଥିବା ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ । (ଜ) ବିଷୟପାଠକରିତ ହିଁରୁ ଆନନ୍ଦ ଲାଭ କଲେ । (ଝ) ମନରେ ଦୟା, ସ୍ନେହ, ପ୍ରେମ, ତ୍ୟାଗ, ମାନବିକତା, ପରୋପକାରିତା, କ୍ଷମା, ଇତ୍ୟାଦି ଗୁଣର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ସାଧନ କରିବା ସହିତ ଉଚ୍ଚ ଚରିତ୍ର ଗଠନ ଦିଗରେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂପର୍କରେ ପଢ଼ିଥିବା 'ଜାତୀୟ ଧ୍ଵଜା ଆମ ଉଡ଼ଇ ଫରଫର', ଦେଶଭକ୍ତ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନାୟକ, 'ଆମେ ଭାରତର ଶିଶୁ' ବିଷୟକୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବା ସହିତ ବିନାୟକ ଦାମୋଦର ସଭରକରଙ୍କ ଦେଶାତ୍ମକ ଭାବକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ । (ଖ) ମାତୃଭୂମି, ମାତୃଭାଷା ଓ ସ୍ଵଦେଶ ପ୍ରୀତିର ଭାବକୁ ଜାଗ୍ରତ କରାଇବା ସହିତ କଷ୍ଟାଜ୍ଞିତ ସ୍ଵାଧୀନତାକୁ ଅକ୍ଷୁର୍ଣ୍ଣ ରଖିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ହେବେ । (ଘ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଛ) ବିନାୟକ ଦାମୋଦର ସଭରକରଙ୍କ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଦୃଶ୍ୟ- ଶ୍ରାବ୍ୟ ଦେଖିବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବିନାୟକ ଦାମୋଦର ସଭରକରଙ୍କ ଜୀବନୀ ଆଧାରିତ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ଦେଶାତ୍ମବୋଧକ ସ୍ଲୋଗାନ ଲେଖିବେ । (ଗ) ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିବା ମହାନ ବିପ୍ଳବୀଙ୍କର ଚିତ୍ର ସହିତ ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଘ) ଶବ୍ଦାର୍ଥ ଓ ଲିଙ୍ଗ ପରିବର୍ତ୍ତନକୁ ଆଧାର କରି ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଏକ ଜଣା-ଅଜଣା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ । (ଡ) 'ଦେଶପ୍ରେମ' ଶୀର୍ଷକକୁ ଆଧାର କରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବକ୍ତୃତା ଦେବେ । (ଚ) ଆଦର୍ଶ ଉଚ୍ଚପଠନ ଅଭ୍ୟାସ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ, ଚକ୍, ଡିସ୍କର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ରାମପ୍ରସାଦ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ରଚିତ ବଜାରେ ବାଜା, ଶିଶୁ ପତ୍ରିକା ମୀନାବଜାର, ଶିଶୁଲେଖା, ଲୁଲୁ ଆମ ପାରିବାର, ଦେଶପ୍ରେମୀ କବ୍ୟର କାହାଣୀ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ । ୪. ସ୍ଵାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କ ଫଟୋଚିତ୍ର ୫. ଜାତୀୟ ପତାକା, ଇଂଲଣ୍ଡ, ଭାରତ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ମାନଚିତ୍ର ।</p>
<p>୯.</p>	<p>କିଏ ଭାସେ କିଏ ବୁଡ଼େ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ଓ ଘରେ ପାଣିରେ ଭାସୁଥିବା ଏବଂ ବୁଡ଼ୁଥିବା କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକ ତାଲିକା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପାଣିରେ କିଛି ଭାସୁଥିବା ଓ ବୁଡ଼ୁଥିବା ଘଟଣାକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) କାଗଜ ଡଙ୍ଗା କରି ତାକୁ ପାଣିରେ ଭସାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବା ସହ</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ଜୀବନୀ ଆଧାରିତ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆୟୋଜିତ</p>

		<p>(ଖ) ଡଙ୍ଗା , ଜାହାଜ ପାଣିରେ ଭାସୁଥିବାବେଳେ ଛୋଟ ପିନ୍‌କଣ୍ଟା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିଯିବାର କାରଣକୁ ବୁଝିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବା ସହ ଏହାକୁ ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ପରୀକ୍ଷଣ ପଦ୍ଧତିକୁ ଘରେ ନିଜେ ପରୀକ୍ଷା କରି ଦେଖିଲେ ।</p> <p>(ଘ) ପ୍ରତିଭାବାନ ବ୍ୟକ୍ତି, ଶତ୍ରୁଦେଶର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାର ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଅନୁଛେଦ ଲିଖନ ପ୍ରଣାଳୀ ସହିତ ଉପଯୁକ୍ତ ବିରାମ ଚିହ୍ନ ଲଗାଇବାର କୌଶଳ ଶିକ୍ଷା କଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଏକପଦୀକରଣ , ଶୁଦ୍ଧବାକ୍ୟ ଗଠନ ଆଦି ବ୍ୟାକରଣିକ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p> <p>(ଛ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ କେଉଁ ଜିନିଷ ଭାସେ ଓ କେଉଁ ଜିନିଷ ବୁଡ଼େ ଏହାର ବୈଜ୍ଞାନିକ କାରଣକୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଜ) ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପରୀକ୍ଷା କରି ବାସ୍ତବ ଜ୍ଞାନ ଅର୍ଜନ କଲେ ।</p>	<p>ଭାସିବାର କାରଣ ଜାଣିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ) ବଇଚ ବନ୍ଧାଣ ସମୟରେ ଡଙ୍ଗା ଭସାଇବାର କଥାକୁ ମନେ ପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ଜୀବନ ଦର୍ଶନ ସଂପର୍କରେ ଅବଗତ ହେବାସହ ଅନୁସନ୍ଧିତସୁ ହେବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଙ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ହ୍ରତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ଶୋଲରେ ଡଙ୍ଗା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ତାକୁ ଭସାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଛ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଜ) ଲୁହା ପାଣିରେ ବୁଡ଼ିବା ଓ ଶୋଲ ପାଣିରେ ଭାସିବାର କାରଣକୁ ନିଜେ ପରୀକ୍ଷଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଝ) ଛୋଟିଆ ଘଟଣାରୁ କେମିତି ବିଜ୍ଞାନର ବଡ଼ ତଥ୍ୟ ମିଳେ ସେ ସଂପର୍କରେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ କରିବେ ।</p>	<p>ବାର୍ଷିକ ପ୍ରଦର୍ଶନୀ ଉତ୍ସବରେ ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଆଧାର କରି ଏକ ପ୍ରକଳ୍ପ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ଇଟାଲୀ ଦେଶର ମାନଚିତ୍ର ସଂଗ୍ରହ କରି ସେଥିରେ ସିରାକ୍ୟୁଜ୍ ନାମକ ସହରକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଗ୍ରୀକ୍ ଭାଷାରେ 'ଇଉରେକା' ଶବ୍ଦ ପରି ଆଉ କେତେକ ଦୈନନ୍ଦିନ ଜୀବନରେ ବ୍ୟବହୃତ ଶବ୍ଦ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ନିଜେ ଦେଖୁଥିବା କୌଣସି ଏକ ଯାତ୍ରା ସମ୍ପର୍କରେ ନିଜର ଅନୁଭୂତି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ଡକ୍ଟର କୁଳମଣି ସାମଲ୍‌ଙ୍କ ଲିଖିତ ଅନ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନଗଳ୍ପକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ପାଠାଗାରରୁ ସଂଗ୍ରହ କରି ପଢ଼ିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ୱାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ମହାକାଶର ଆହ୍ମାନ , ଆଇମା କାହାଣୀ ନୁହେଁ , ସଭ୍ୟତାର ତିନୋଟି ସୋପାନ , ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆଦି ପୁସ୍ତକ ।</p> <p>୪. ଆର୍କିମିଡ଼ିସ୍‌ଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ନିମନ୍ତେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଉପକରଣ । (ଯଥା କାଚପାତ୍ର , ପାଣି ,ଜଳ, ପିନ୍ , କାଗଜ,ବେଲୁନ୍ ,ମୁଦ୍ରା, ଚକ୍, ବଲ୍,କଲମ,ରବର, ଗିନା)</p>
୧୦.	<p>ବିଶ୍ୱବିଜୟୀ ବିବେକାନନ୍ଦ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଦୟାନନ୍ଦ ସରସ୍ୱତୀ , ରାମକୃଷ୍ଣ ପରମହଂସ , ଗାନ୍ଧି, ଗୋପବନ୍ଧୁ , ବିବେକାନନ୍ଦ ଆଦି ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶ ସମ୍ପର୍କରେ ମନେ ପକାଇବାକୁ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ମହାପୁରୁଷଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ପଢ଼ିଥିବା ବିଷୟକୁ ମନେପକାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) 'ମାନବ ସେବା ହିଁ ଇଶ୍ୱର ସେବା' ଏ ବିଚାର ଧାରାକୁ ହୃଦୟୋପକରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶବ୍ଦଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା</p>	<p>(କ) ସ୍ୱାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଉକ୍ତିକୁ ସଂଗ୍ରହ କରିଲେଖିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିବେକାନନ୍ଦ ଆମେରିକାର ଚିକାଗୋରେ ଦେଇଥିବା ଭାଷଣକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ବକ୍ତୃତା ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରି ସେଥିରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ</p>

		<p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ମାନବ ସେବା ହିଁ ଇଶ୍ଵର ସେବା' ଏ ବିଚାର ଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ । (ଗ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଶକ୍ତଭଣ୍ଡାର ଓ ଭାଷା ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗର କୌଶଳ ସମ୍ପର୍କରେ ଜ୍ଞାନାନ୍ତରଣ କଲେ । (ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ସାମୂହିକ ସ୍ଵାର୍ଥ ନିମନ୍ତେ ପ୍ରତିଜ୍ଞାବଦ୍ଧ ହେଲେ । (ଙ) ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଭଳି ବାଗ୍ମୀ ହେବା ନିମନ୍ତେ ନିଜର ଭାଷଣ ଦକ୍ଷତା ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ କଠିନ ଉଦ୍ୟମ କଲେ । (ଚ) ସାମାଜିକ ମାଙ୍ଗଳିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ନିଜକୁ ନିୟୋଜିତ କଲେ । (ଛ) ଅସ୍ପୃଶ୍ୟତା ନିବାରଣ , ଦରିଦ୍ର ସେବା , ନାରୀ ଶିକ୍ଷା ଆଦି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଭିନ୍ନ ସଚେତନତା ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେଇ ମାନବିକଗୁଣର ଶ୍ରୀ ବୃଦ୍ଧି କଲେ</p>	<p>ଜ୍ଞାନର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ନୂତନ ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ ତଥା ବାକ୍ୟାତ୍ମକ ପ୍ରୟୋଗ ନିମନ୍ତେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଘ) ଜୀବନୀ ସାହିତ୍ୟ ପଢ଼ି ଶିକ୍ଷଣୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ବ୍ୟବହାରିକ ଜୀବନରେ ପ୍ରୟୋଗ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଙ) ବସୁଧେବ କୁଟୁମ୍ବକମ୍ ବିଚାରଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଚ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଵାର୍ଥକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରି ସାମୂହିକ ସ୍ଵାର୍ଥନିମନ୍ତେ ନିଜ ଜୀବନକୁ ଉତ୍ସର୍ଗ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଛ) ସ୍ଵାମୀ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନାଦର୍ଶରେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହେବା ସହିତ ତାଙ୍କ ବିଚାରଧାରାକୁ ପାଳନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସଂକଳ୍ପବଦ୍ଧ ହେବେ ।</p>	<p>କରିବେ । (ଗ) ଜାତୀୟ ଯୁବ ଦିବସରେ ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନୀ ଆଧାରିତ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବେ । (ଘ) ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ଆଧାର କରି କୁଇଜ୍ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ । (ଙ) ବିବେକାନନ୍ଦଙ୍କ ଜୀବନୀକୁ ଆଧାର କରି ପ୍ରବନ୍ଧ ପ୍ରତିଯୋଗିତା କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ : ୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର ୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍ ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ) ୩. ଶ୍ରୀରାମକୃଷ୍ଣଙ୍କ ସହିତ ଭାରତୀୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ମହାପୁରୁଷ ଓ ସନ୍ଥମାନଙ୍କର ଫଟୋଚିତ୍ର । ୪. ପୃଥ୍ଵୀ ଓ ଭାରତର ମାନଚିତ୍ର ।</p>
୧୧.	<p>ବୃକ୍ଷଲତା ଆମର ବନ୍ଧୁ (ଗଦ୍ୟ)</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଚତୁର୍ଥ ଓ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ବୃକ୍ଷ ସମ୍ପର୍କିତ ପଢ଼ିଥିବା ବିଷୟ ଯଥା – ଗଛ ଓ କାଠୁରିଆ , କାଲ୍‌ଭେରିଆ କାନ୍ଥୁଛି , ଶୁଖିଲା ପତ୍ରର କାହାଣୀ ବିଷୟଗୁଡ଼ିକୁ ମନେ ପକାଇବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ । (ଖ) ଷଷ୍ଠ ଶ୍ରେଣୀରେ ପୂର୍ବରୁ ପଠିତ ବିଷୟ 'ବନବାଣୀ'କୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ । ତତ୍ ସହିତ ପ୍ରକୃତି କିପରି ନିର୍ଜୀବ ନୁହେଁ ତାହା ମହାଶକ୍ତି ସେ କଥାକୁ ମନେ ପକାଇଲେ । (ଗ) ପ୍ରକୃତିର ସୁରକ୍ଷାରେ ପ୍ରକୃତିରେ ଜୀବନ ରକ୍ଷା ଏ ବିଚାର ଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିପାରିଲେ । (ଘ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ପ୍ରାଚୀନ ଗୁରୁକୂଳ ଶିକ୍ଷାପଦ୍ଧତିକୁ ମନେ ପକାଇବା ସହିତ ଆଚାର୍ଯ୍ୟ</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରେ ଗଛ ସଂପର୍କରେ ପଢ଼ିଥିବା ବିଷୟକୁ ସ୍ମରଣ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ପଠିତ 'ବନବାଣୀ' ବିଷୟରୁ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିଥିବା ଜ୍ଞାନକୁ ସ୍ମରଣ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଗ) ବନବାଣୀ ହିଁ ଏ ସଭ୍ୟତାର ବିଶେଷତ୍ଵ , ଏ ବିଚାରଧାରାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ । (ଘ) ଶୁଦ୍ଧ ଲିଖନ ଦ୍ରୁତ ପଠନ ଓ ସହଜ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ । (ଙ) ବୃକ୍ଷଲତା ଆମ ବନ୍ଧୁ ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ବିଦ୍ୟାଳୟର 'ବନମହୋତ୍ସବ ' ଦିବସରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବାହାରେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ କରି ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି କରିବେ । (ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 'ବୃକ୍ଷ ହିଁ ଜୀବନ 'କୁ ଆଧାରକରି ଏକ ଚିତ୍ରାଙ୍କନ ପ୍ରତିଯୋଗିତା ଆୟୋଜନ କରି ସେଥିରେ ସକ୍ରିୟ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିବେ । (ଗ) ବୃକ୍ଷ ସୁରକ୍ଷାକୁ ଆଧାର କରି ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ । (ଘ) ବନବିଭାଗର କୌଣସି ଏକ ଅଭିଭାବକଙ୍କୁ ଡାକି ବନ ସମ୍ପର୍କିତ ଅନେକ କଥା ଆଲୋଚନା କରିବେ । (ଙ) ନିଆଁ ଲାଗି ବନ ସମ୍ପଦରେ କିପରି କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇଛି ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p>

	<p>ଚରକଙ୍କ ରଚିତ 'ଚରକସଂହିତା' ସହିତ ପରିଚିତ ହେଲେ ।</p> <p>(ଢ) ବୃକ୍ଷଲତାଙ୍କର ଆଲୋକ ସଂଶ୍ଳେଷଣ ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ଠିକ୍‌ଭାବରେ ବୁଝିବା ସହିତ ପରିବେଶ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ଶପଥ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।</p> <p>(ଚ) ଜଙ୍ଗଲଜାତ ଦୁର୍ମୂଲ୍ୟ ପଦାର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ବୃକ୍ଷରୋପଣ ଓ ସୁରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ ସଚେତନତା ମୂଳକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।</p>	<p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍‌ର ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ଡକ୍ଟର ଜଗନ୍ନାଥ ମହାନ୍ତିଙ୍କ ରଚିତ ଦରିଆ ଅଜାର ମଜାଦୁନିଆ , ଶବ୍ଦର କୁହୁକ , ଆଲୁଅର ଲୁଚକାଳି ଆଦି ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୪. 'ଚରକସଂହିତା' ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୫. କଳାହାଣ୍ଡି ଜିଲ୍ଲାର ମାନଚିତ୍ର ।</p>
--	--	--

ଗନ୍ତ ଓ ଏକାଙ୍କିକା ବିଭାଗ

କ୍ରମିକ ସଂଖ୍ୟା	ବିଷୟ ନାମ	ଶିକ୍ଷଣ ଫଳାଫଳ LEARNING OUTCOMES	ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଶୈକ୍ଷିକ କାର୍ଯ୍ୟଧାରା PEDAGOGICAL APPROACHES	ପରାମର୍ଶିତ କ୍ରିୟାକଳାପ SUGGESTED ACTIVITIES
୧୨.	ନ୍ୟାୟ ବିଚାର (ଗନ୍ତ)	<p>(କ) ଦୋଷୀ ନିଜେ ଦୋଷୀ ନା ନିର୍ଦ୍ଦୋଷ ତାହାକୁ ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ସେ ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓ ଦେଶରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟର ବିଚାରପତିଙ୍କ ନିକଟରେ ହାଜର ହୋଇ ନିଜର ମତ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଖିଥାଏ , ଏକଥାକୁ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ ଜାଣିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ଜଣେ ବିଚାରପତିଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରାୟଣତା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ହେବା ସହିତ ମୋଗଲ ଶାସନ କାଳରେ ବିଚାରପତିଙ୍କୁ କାଜି କୁହାଯାଉଥିଲା ଏକଥାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଗ) ଗନ୍ତ ମାଧ୍ୟମରେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ କରିବାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ନ୍ୟାୟ ବିଚାର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ଆମ ରାଜ୍ୟ ଓ ଦେଶରେ ଥିବା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ପର୍କରେ ଧାରଣା ପାଇବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ଜଣେ ବିଚାରପତିଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପରାୟଣତା ସମ୍ପର୍କରେ ସଚେତନ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) କନ୍ତନା ଶକ୍ତିର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ନିମନ୍ତେ ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ନିଜକୁ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଘ) ଅଳ୍ପ ପରିଶ୍ରମରେ ବହୁତ ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନାର୍ଜନ କରିବାକୁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଝ) 'ନ୍ୟାୟ ବିଚାର' ବିଷୟ ଭିତ୍ତିକ ବିଚାର ଧରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) 'ନ୍ୟାୟବିଚାର' କାହାଣୀକୁ ଆଧାର କରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ନିଜେ ନିଜେ ସଂଳାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କହିବେ ।</p> <p>(ଗ) 'ନ୍ୟାୟ ବିଚାର' ପରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଏକ କ୍ଷୁଦ୍ର କାହାଣୀ ନିଜେ ଲେଖିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଚକ୍ , ଡକ୍ଟର</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍‌ର ପି.ପି.ଟି. (ଗୁଣାତ୍ମକ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ନାଟ୍ୟକାର ସୁନନ୍ଦକରଙ୍କ ରଚିତ ଉତ୍କଳ ସାହିତ୍ୟ ପତ୍ରିକା , ନୃପଦ୍ ଅଫ୍ ଦି ୱାର୍ଲଡ୍ , ଦୈନିକ ଖବର କାଗଜ ସମାଜକୁ ଶ୍ରେଣୀ କକ୍ଷରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୪. କାଗଜରେ ନିର୍ମିତ ମୁକୁଟ , ଖଣ୍ଡା , ବିଭିନ୍ନ ଶରୀରର ଅଳଂକାରକୁ ପରିଧାନ କରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀ</p>

		କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।		କ୍ଷମରେ ଗନ୍ଧକୁ ନାଟକର ରୂପ ଦେବେ ।
୧୩.	ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର (ଏକାଙ୍କିକା)	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଦେଖୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକ ଯଥା – ଧର୍ମପଦ , ପ୍ରହଲ୍ଲାଦ, ନଚିକେତା , ବାଜିରାଉତ ଆଦିକୁ ସ୍ମରଣକରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p> <p>(ଖ) ରାଜା ପୁରୁଙ୍କର ସାହସୀକତା ଓ ସମ୍ରାଟ୍ ଆଲୋକଜାଣ୍ଡାରଙ୍କ ଉଦାରତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଗ) ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଓ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସଂକଳ୍ପ ନେଲେ ।</p> <p>(ଘ) ଏକାଙ୍କିକାର ସଂଳାପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ସକ୍ଷମ ହେଲେ ।</p> <p>(ଙ) ଗନ୍ଧ ଓ ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭେଦଭାବକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କଲେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 'ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର' ବିଷୟରେ ଥିବା ଭାବଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେଲେ ।</p>	<p>(କ) ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ଦେଖୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷୁଦ୍ର ନାଟକକୁ ସ୍ମରଣକରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଖ) ରାଜା ପୁରୁଙ୍କର ସାହସୀକତା ଓ ସମ୍ରାଟ୍ ଆଲୋକଜାଣ୍ଡାରଙ୍କ ଉଦାରତାକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବାରେ ସକ୍ଷମ ହେବେ ।</p> <p>(ଗ) ପରସ୍ପର ମଧ୍ୟରେ ଏକତା ଓ ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ରକ୍ଷା କରିବାରେ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p> <p>(ଘ) ଏକାଙ୍କିକାର ସଂଳାପଗୁଡ଼ିକ ସ୍ପଷ୍ଟ ରୂପେ ପରିପ୍ରକାଶ କରିବା ନିମନ୍ତେ ସମର୍ଥ କରିବେ ।</p> <p>(ଙ) ଗନ୍ଧ ଓ ଏକାଙ୍କିକା ମଧ୍ୟରେ ଥିବା ଭେଦଭାବକୁ ହୃଦ୍‌ବୋଧ କରିବେ ।</p> <p>(ଚ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀ 'ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର' ବିଷୟରେ ଥିବା ଭାବଧାରାକୁ ମୌଖିକ ଓ ଲିଖିତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାରେ ସମର୍ଥ ହେବେ ।</p>	<p>(କ) ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ 'ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର' ଏକାଙ୍କିକାଟିକୁ ନିଜ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକ ବିଶେଷ ଦିନରେ ଅଭିନୟ କରିବେ ।</p> <p>(ଖ) ଏକାଙ୍କିକାରେ ଥିବା ରାଜା ପୁରୁ , ସେନାପତି, ଆଲୋକଜାଣ୍ଡର , ସେଲ୍ୟୁକାସ୍ , ଦୂତ ଆଦି ବିଭିନ୍ନ ଚରିତ୍ରକୁ ଆଧାର କରି ସଂଳାପ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>(ଗ) ରାଜୋଚିତ ବ୍ୟବହାର ପରି କ୍ଷୁଦ୍ର ଏକାଙ୍କିକା ପଢ଼ି ତାହାକୁ ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷମରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବେ ।</p> <p>ଶିକ୍ଷଣ ସହାୟକ ସାମଗ୍ରୀ :</p> <p>୧. ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକ , ଟିଏ, ଡିଏ</p> <p>୨. ବିଷୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ କ୍ଲାଲିଟି ମେଟେରିଆଲ୍‌ର ପି.ପି.ଟି.</p> <p>(ଗୁଣାମୂଳ ଉପକରଣ)</p> <p>୩. ନାଟ୍ୟକାର ସାରଦା ପ୍ରସନ୍ନ ନାୟକଙ୍କ ସୁନାମାଟି , ପରିଶୋଧ, ଲକ୍ଷ୍ମୀ , ପଦ୍ମୀ ଆଦି କେତେକ ନାଟକ ପୁସ୍ତକ ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷମରେ ପ୍ରଦର୍ଶନ ।</p> <p>୪. କାଗଜରେ ନିର୍ମିତ ଫୁଲୁଟ , ଖଣ୍ଡା , ବିଭିନ୍ନ ଶରୀରର ଅଳଂକାରକୁ ପରିଧାନ କରି ବିଦ୍ୟାର୍ଥୀମାନେ ଶ୍ରେଣୀ କ୍ଷମରେ ଏକାଙ୍କିକାକୁ ଅଭିନୟ କରିବେ ।</p>

LOWER HINDI

2. Prescribed Text Books:

1. भाषा माधुरी 4 - (Published by DAV CMC)
2. भाषा अभ्यास 4- (Published by DAV CMC)

SYLLABUS

Term I				Term II			
PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
Periodic Test-1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test-2	MARKS	Annual Examination	MARKS
अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10	अपठितगद्यांश	5	अपठितगद्यांश	10
अनुच्छेद लेखन	5	<ul style="list-style-type: none"> • अनुच्छेद • पत्र लेखन • चित्र वर्णन • संवाद लेखन 	20	पत्रलेखन	5	<ul style="list-style-type: none"> • अनुच्छेद • पत्र लेखन • चित्र वर्णन • संवाद लेखन 	20
भाषाअभ्यास <ul style="list-style-type: none"> • फैलती चप्पलें • उलटापुलटा- • अनोखा ढंग 	10	भाषाअभ्यास (पाठ-1से9)	20	भाषाअभ्यास <ul style="list-style-type: none"> • एक बौना और लकडहारा • मौसम • चतुर चित्रकार 	10	भाषा अभ्यास (पाठ-10से16)	20
भाषामाधुरी <ul style="list-style-type: none"> • फैलती चप्पलें • उलटापुलटा- • अनोखा ढंग 	20	भाषामाधुरी (पाठ-1से9)	30	भाषामाधुरी <ul style="list-style-type: none"> • एक बौना और लकडहारा • मौसम • चतुर चित्रकार 	20	भाषामाधुरी (पाठ-10से16)	30
						The following chapters of TERM I (30%) is included in the Annual Examinations. व्याकरण भाषाअभ्यास लिंग, मुहावरे, विलोम, वचन, विशेषण, वाक्यांशों के लिए एक शब्द लेखन) <ul style="list-style-type: none"> • पत्र लेखन अनुच्छेद लेखन 	
TOTAL	40		80		40		80

Internal Assessment: 30 Marks

Term-I	Term-II
<p>श्रवण कौशल 5) अंक(रिकॉर्ड सामग्री को सुनने के आधार पर । रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया शुद्धता 	<p>श्रवण कौशल 5) अंक(रिकॉर्ड सामग्री को सुनने के आधार पर रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> एकाग्रता विशिष्ट जानकारी के लिए सुनना समझ सही प्रतिक्रिया शुद्धता
<p>वाचन 5) अंक(कहानी सुनाना रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति 	<p>वाचन 5) अंक(कहानी वाचन रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> प्रवाह उच्चारण शब्दावली शुद्धता प्रस्तुति
<p>पठन 5) अंक(गद्य कविता के एक विशेष अंश को जोर से पढ़ना/ रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन बोधगम्यता 	<p>पठन 5) अंक(गद्य कविता के एक विशेष अंश को जोर से/पढ़ना रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> उच्चारण प्रवाह और आत्मविश्वास अभिव्यक्ति आसन बोधगम्यता
<p>लेखन कौशल 5) अंक(किसी व्यक्ति/वस्तु/ घटना का वर्णन रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> सामग्री की प्रासंगिकता रचनात्मक प्रस्तुति प्रवाह शब्दावली शुद्धता 	<p>लेखन कौशल 5) अंक(विज्ञापन रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> विषयवस्तु प्रस्तुति रचनात्मकता शब्दावली शुद्धता
<p>पोर्टफोलियो 5) अंक(कक्षा कार्य व गृहकार्य रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षाकार्य के प्रति जुड़ाव 	<p>पोर्टफोलियो 5) अंक(कक्षा कार्य व गृहकार्य रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार क्रमानुसार सृजनात्मकता भाषाई शुद्धता कक्षाकार्य के प्रति जुड़ाव
<p>परियोजना)5 अंक (अनुपयोगी चीजों से उपहार का निर्माण . रूब्रिक प्रत्येक) पर (अंक 1</p> <ul style="list-style-type: none"> मौलिकता 	<p>परियोजना)5 अंक (किसी भी त्योहार के लिए ग्रीटिंग कार्ड बनाना. रूब्रिक (अंक 1 प्रत्येक पर)</p> <ul style="list-style-type: none"> समयानुसार

- सृजनात्मकता
- समयानुसार
- प्रस्तुतीकरण
- उपहार का औचित्य

- सृजनात्मकता
- व्यवहृतसामग्रियोंका औचित्य
- प्रस्तुतीकरण
- स्वच्छता

CHAPTER / UNIT WISE LEARNING OUT COMES & PEDAGOGICALPROCESS

SL.NO	पाठ विषय/	सीखने के प्रतिफल	शैक्षणिक प्रक्रिया	गतिविधियाँ
1	फैलती चप्पलें	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • किसी भी विषय को पूरी तरह समझकर अपने दैनिक जीवन में प्रयोग करना । • पाठ के जरिए संज्ञा शब्द पल ज्ञान हासिल करना । • ड़ और ढ़ वाले शब्द लिखना तथा प्रयोगजानना । • संयुक्त व्यंजन वाले शब्द पर ज्ञानहासिल करना । 	<ul style="list-style-type: none"> • शब्द भंडार तथा अभिव्यक्तिमेंविकास। • विद्यार्थी द्वारा सस्वर वाचन • नए शब्द और उनके अर्थ । • बड़ों के प्रति सदैव आदर भाव रखते हैं । 	<ul style="list-style-type: none"> • अपनी दादी माँ के लिए एक सुंदर सा बैग बनाएँ। • गुगुल फॉर्म ,क्रिज़िज़ • संज्ञाकाबगीचा
2	उलटापुलटा-	विद्यार्थी : <ul style="list-style-type: none"> • कविता को कंठस्थ कर सही सुर, लय और भाव के साथ सुना पाते हैं • कविता के भावार्थ को अपने शब्दों में अभिव्यक्त कर पाते हैं।हिम्मत और साहस का महत्व बता पाते हैं । • क्रिया का सही प्रयोग कर पाते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> • पी.पी. टी • पूर्व ज्ञान आधारित क्रिया कलाप • सस्वर कविता वाचन • तुकांल शब्द तथा युग्म शब्द की पहचानकर पाते हैं । • संज्ञा के भेद में अंतर स्पष्ट कर पातेहैं । 	<ul style="list-style-type: none"> • आओ गीत बनाएँ • मेरी आवाज पहचानो । • जीव जंतुओं की क्रियाओं का अभिनय ।
3	अनोखा ढंग	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • पाठ का सारांश अपने शब्दों में बता पाते हैं तथा पुस्तकालय की पुस्तकों द्वारा गाँधी जी के बारे में जानकारीयां एकत्र करते हैं । • अपनी समझ के आधार पर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर देते हैं तथा कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग लेते हैं और दूसरों की मदद भी करते हैं । 	<ul style="list-style-type: none"> • स्वतन्त्रता सेनानियों की जानकारी । • देश भक्त कीकहानियाँ । • पूर्व ज्ञान परिक्षण । • कार्य प्रपत्र। • मुहावरोंकी जानकारी । 	<ul style="list-style-type: none"> • बुरी आदतों से बचने के तरीके पर चर्चा । • जोड़े वाले शब्द चुनिए। • अपना संभाला हुआ कोई चीज के बारे में लिखिए ।
4	मित्रता	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • अच्छेबुरे की पहचान कर पाते हैं ।- • ईमानदारी से काम करना सीखते हैं तथा अपनी दोस्ती को निभाते हैं । • विलोम, पर्यायवाची, विशेषण आदि व्याकरणिक शब्दों से परिचित होते हैं । 	<ul style="list-style-type: none"> • विद्यार्थियों में शब्द भंडार की वृद्धि । • सहयोग की भावना का विकास । • विषयसेजुड़े नैतिक मूल्य के बारे में विद्यार्थी समझ पाते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> • पशु पक्षियों की देख भाल किस प्रकार कर सकते हैं,चर्चाकरें ।

6	पहली बारिश	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> कविता कंठस्थ करके सुना पाते हैं तथा बारिश से मिलने वाले लाभ को समझ पाते हैं। तरहतरह के काम करने वाले लोगों की पहचान कर पाते हैं और विभिन्न जानवरों की बोलियाँ समझ पाते हैं 	<ul style="list-style-type: none"> नाट्य मंचन। संज्ञा शब्द, पर्यायवाची, विशेषण आदि व्याकरण खेलखेल में समझपाते हैं। कार्य प्रपत्र औरक्विज़। 	<ul style="list-style-type: none"> राज मिस्त्री, मोची, धोबी, नाई आदि हमारे सहायकों पर चर्चा। 'पानी बचाओ' पर नारा लेखन।
7	दादी का रेड़ियो	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> पाठ का सारांश अपने शब्दों में बोलने में सक्षम होते हैं। अपने मातापिता और शिक्षकों का सम्मान करना सीखेंगे। संज्ञा के स्थान पर सर्वनाम का प्रयोग करना तथा सम्मचरित शब्दों का अर्थ समझ कर प्रयोग करना सीखते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी अपने परिवार के सदस्यों के साथ अपने मोहल्ले और आसपास घटने वाली घटनाओंके बारे में चर्चा करते हैं। बुजुर्गों के प्रति सम्मान की भावना रखते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> दादी माँ के लिए उनके जन्म दिन पर एक सुंदर साकार्ड बनाइए। पत्र लिखना सीखेंगे।
8	किस्से-कहावतों की दुनिया	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> जंगल, बौना और लकड़हारा के बारे में विधिवत जानकारी प्राप्त करके उनसे जुड़े हुए प्रश्न भी पूछ सकते हैं विद्यार्थी कठिन परिश्रम करना और अपनी हिम्मत न हारना जैसे कार्यों की जानकारी प्राप्त कर सकते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> मुहावरे कहावतों के बारेमें स्पष्टीकरण। दरवार एवं सिंहासन की जानकारी। विद्यार्थी वार्तालाप में किस्सेकहावतों का प्रयोग करेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> विभिन्न प्रकार के व्यंजनों काचित्रचिपकाएँ। कला समेकित ओड़ीसा एवं महाराष्ट्र के मुख्यव्यंजन
10	एक बौना और लकड़हारा	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> जंगल, बौना और लकड़हारा के बारे में विधिवत जानकारी प्राप्त करके उनसे जुड़े हुए प्रश्न भी पूछ पाते हैं। सभी व्याकरणिक नियमों के बारे में जानकारी पाठ से प्राप्त कर सकते हैं तथा संज्ञा, सर्वनाम, क्रिया, समानार्थी वाले शब्दों की विस्तृत जानकारी प्राप्त कर पाते हैं। आपस में बातचीत कैसे की जाती है, इसके लिए संवाद भी करना सीख सकते हैं तथा पाठ की वैज्ञानिकता के बारे में भी समझ पाते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी द्वारा अनुकरण एवं अभिनय जंगल एवं लकड़ी का महत्व जानेंगे छात्र मुश्किलपरिस्थितिओं में भी अपनी जिम्मेदारियोंनिभा सकते हैं। सामुहिक भागीदारी वाले क्रियाकलाप करसकते हैं तथा विद्यार्थी कठिन परिश्रम करना और अपनी हिम्मत न हारना जैसे कार्योंकी जानकारी प्राप्त कर सकते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> किसी चार प्रकार के चूल्हों के चित्रनाम सहित चिपकाएँ। कौन कौन सी क्रियाएँ फूँक मार कर कीजाती हैं कक्षा में चर्चा करें।
11	मौसम	<p>विद्यार्थी:</p> <ul style="list-style-type: none"> विभिन्न पुस्तकों के माध्यम से भारत और विदेश के मौसम की जानकारी एकत्र कर पाते हैं तथा मौसम के अनुसार पर्वों के बारे में जान पाते हैं। लयात्मक, विपरीत और सर्वनाम का सरलउचित प्रयोग विधी से परिचित होते हैं, तथा अपनी समझ के अनुसार प्रश्नों के 	<ul style="list-style-type: none"> विद्यार्थी द्वारा सस्वर वाचन विद्यार्थी बदलते मौसम से परिचित हो पाएँगे। सूरज से त्याग के गुणों को जानेंगे। 	<ul style="list-style-type: none"> उचित ताल के साथ सस्वर वाचन। वर्ग पहेली। विभिन्न ऋतुओं के

		उत्तर दे पाते हैं ।		चित्र बनाएंगे ।
13	चतुर चित्रकार	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • कविता का मान लिख तथा बोल पाते हैं, तथा भारतीय चित्रकारों के बारे में जानकारी प्राप्त पाते हैं। • अपने स्तर के आधार पर पूछे गए प्रश्नों के उत्तर दे पाते हैं, यथा अपनी अपनी रुचि के अनुसार कौशल का विकास कर पाते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> • विद्यार्थी धैर्य और साहस का महत्वसमझेंगे । • छात्रों के शब्द भंडार में वृद्धि • संज्ञा तथा विशेषण शब्दों की पहचान करपाएँगे । • विद्यार्थियों द्वारा अभिनय 	<ul style="list-style-type: none"> • 5 प्रसिद्धचित्रकारों के नाम सहित चित्र चिपकाएँ। • विशेषण का बगीचा बनाइए ।
14	एक थी स्वाती	विद्यार्थी : <ul style="list-style-type: none"> • पुस्तकालय की पुस्तकों द्वारा अलग-अलग बहादुरबच्चों के बारे में जानकारी इकट्ठा करते हैं । • विद्यालय में अनुशासन के साथ रहना सीखते हैं तथा अपने समझ के अनुसार पूछे गए प्रश्नों के उत्तर दे पाते हैं । • धैर्य के साथ मुसीबतों का सामना करना सीख जाते हैं तथा विषैली चीज़ों से दूर रहना चाहिए यह जान पाते हैं। 	<ul style="list-style-type: none"> • आत्मरक्षा संबंधी खेलों से परिचित होपाते हैं । • पाठ्य पुस्तक में आए प्राकृतिक, सामाजिक एवं अन्य संवेदनशील बिंदुओं को समझने और उन पर चर्चा करने के अवसर उपलब्ध हों । • कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग लेते हैं और दूसरों की मदद भी करते हैं । विराम चिन्हों को पहचान कर उनमें अंतर बता पाएँगे । 	<ul style="list-style-type: none"> • राष्ट्रीय वीरता पुरस्कार पर कक्षा मे चर्चा करें । • देश के कुछ बहादुर बच्चों के चित्रचिपकाएँ । • बाज़ार में मिलने वाली किसी सामाग्री पर विज्ञापन बनाइए ।
15	होली के रंग हज़ार	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • भारतीय संस्कृति की पहचान हुई । • प्रदेश के विभिन्न त्योहारों के बारे में जानकारी प्राप्त हुई । • व्याकरणिक बिन्दुओं को समझने में सक्षम हुए । • होली पर्व के महत्व तथा इसको मनाने के रीति रिवाज की जानकारी प्राप्त हुई। 	<ul style="list-style-type: none"> • विभिन्न प्रदेशों के आदिवासी जनजातियों द्वारा मनाए जाने वाले त्योहारों की जानकारी हासिल कर पाएँगे । • होली मनाने के पीछे की पौराणिक कथा से अवगत होपाएँगे । 	<ul style="list-style-type: none"> • भारत में मनाए जाने वाले किन्हीं पाँच त्योहारों की सूची बनाएँ । • होली के अवसर पर बधाई कार्ड मित्र सहेली के / लिए बनाएँ
16	ऐसे भी बच्चे	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • शुद्ध लेखन क्षमता का विकास हुआ । • नए शब्दों के अर्थ समझकर शब्द भंडार में वृद्धि हुई । • शुद्ध उच्चारण के साथ पठन क्षमता का विकास हुआ । • लेखन कौशल का विकास । • विद्यार्थियों में आत्मविश्वास पैदा हुआ। • अपनी चिंतनमनन की प्रवृत्ति को बढ़ाया - । 	<ul style="list-style-type: none"> • बच्चों में सहायक की भावना जाग्रत हुई । • छोटे बड़े-, ऊंच -नीचकी भावना दूर हुई । • आदर्श नागरिक बनने का प्रयास । • सुनी गई कहानी को बताने में एवं अपनी प्रतिक्रियारखने में सक्षम हुए । 	<ul style="list-style-type: none"> • कक्षा मे विद्यार्थी द्वारा नाटकमंचन । • बाल मजदूरी पर नाटक प्रस्तुति । • विशेषण बगीचा
17	कोयल	विद्यार्थी: <ul style="list-style-type: none"> • प्रकृति की सुंदर रचना को जानने की कोशिश करते हैं। • इस पाठ्य वस्तु से बच्चे मधुर भाषी, अच्छा व्यवहार, दूसरों की मदद करना 	<ul style="list-style-type: none"> • कविता भावार्थ सहित पाठ का विस्तार । • बड़ों के आज्ञा पालन के फायदे जानेंगे । • कविता का समूह गान कर पाते 	<ul style="list-style-type: none"> • संज्ञा बगीचा बनाये । • काले रंग के किसी तीन

	<p>आदि गुणों का ज्ञानप्राप्त करते हैं ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • माँ की आज्ञा का पालन करना सिखते हैं । • व्याकरण में संज्ञा, क्रिया, विशेषण शब्दों की जानकारी प्राप्त करते हैं • कक्षा में होने वाली गतिविधियों में भाग लेते हैं और दूसरों की मदद भी करते हैं । 	<p>हैं और उसे याद करते हैं ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • भाषा के चारों कौशलों को विकसित करने के लिए विभिन्न तरह के क्रियाकलापों का आयोजन हो। 	<p>पक्षियों के चित्र नाम सहित चिपकाएँ ।</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'पक्षी' पर स्वरचित कविता ।
--	--	--	--

MATHEMATICS

PRESCRIBED BOOKS:

Secondary Mathematics Class- VII (DAV, CMC)

Reference books:

1. Mathematics Text Book for Class-VII (NCERT)
2. Exemplar Mathematics Class -VII (NCERT)

TERM - I				TERM - II			
PEN PAPER TEST				PEN PAPER TEST			
Periodic Test- 1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test- 2	MARKS	Annual Examination	MARKS
Ch-1 Rational Numbers	10	Ch-1 Rational Numbers	7	Ch-4 Exponents and Powers	13	Ch-4 Exponents and Powers	9
Ch-2 Operations on Rational Numbers	17	Ch-2 Operations on Rational Numbers	12	Ch-6 Algebraic Expressions	10	Ch-6 Algebraic Expressions	8
Ch-3 Rational Numbers as Decimals	13	Ch-3 Rational Numbers as Decimals	9	Ch-9 Congruent Triangles	17	Ch-9 Congruent Triangles	11
		Ch-5 Application of Percentage	13			Ch-10 Construction of Triangles	7
		Ch-7 Linear Equations in One Variable	14			Ch-11 Perimeter and Area	12
		Ch-8 Triangle and Its Properties	16			Ch. -13 Symmetry	5
						Ch-14 Visualizing Solids	4
		Ch-12 Data Handling	9			The following chapters of Term – I (30%) is included in the Annual Examination. *Ch-2 Operations on	24

						Rational Numbers *Ch-7 Linear Equations in One Variable *Ch-8 Triangle and Its Properties	
TOTAL	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

TERM-I	TERM-II
<p>Evaluation & Inference (5 Marks) Based on Case-based Questions Linear Equation in one variable: To read the information given in the form of a case and solve the questions related to it. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Originality (1) 	<p>Evaluation & Inference (5 Marks) Based on Case-based Questions Congruent Triangles: To read the information given in the form of a case and solve the questions related to it. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Originality (1)
<p>Critical Thinking & Problem Solving (5 Marks) Based on Puzzles/Mental Ability Operation on Rational Numbers: To solve Puzzles and solve mental ability questions using different tricks on rational numbers. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Creative Presentation (1) 	<p>Critical Thinking & Problem Solving (5 Marks) Based on Puzzles/Mental Ability Laws of Exponents: To solve Puzzles and solve mental ability questions using different tricks on bases and exponents. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Creative Presentation (1)
<p>Collaboration and Creative Thinking (5 Marks) Triangle and Its Properties: To prepare a PPT presentation on Properties of triangles Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content (2) • Creative Presentation (2) • Extent of research (1) 	<p>Collaboration and Creative Thinking (5 Marks) Visualizing Solids: To prepare a PPT presentation on views of a 3D object from different angles (Top view, Front view) Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content (2) • Creative Presentation (2) • Extent of research (1)
<p>Value/Ethical Application of concepts (5 Marks) Application of Percentage: Collect the composition of various ingredients/nutrients percentage index box of different products from its wrapper and paste it. Also write five more applications of percentage in real life. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Awareness of purpose (2) • Value acquisition (2) 	<p>Value/Ethical Application of concepts (5 Marks) Application of Perimeter and area in real life Calculate the area of the pathway (cross path/along the boundary) inside the park nearest to your home. Rubrics:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Awareness of purpose (2) • Value acquisition (2) • Outreach /Impact (1)

<ul style="list-style-type: none"> • Outreach /Impact (1)) 	
Portfolio (5 Marks) Based on Maths Lab/Art Integrated Subject Enrichment Activities Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Originality (2) • Neatness (2) • Timely submission (1) 	Portfolio (5 Marks) Based on Maths Lab/Art Integrated Subject Enrichment Activities Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Originality (2) • Neatness (2) • Timely submission (1)
Project & Viva (5 Marks) Based on Research Project on Data handling Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Confidence (1) 	Project & Viva (5 Marks) Based on Viva Voice on Symmetry and Visualizing solids Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Conceptual clarity (2) • Relevance of questions and answers (2) • Confidence (1)

LEARNING OUTCOMES & PEDAGOGICAL PROCESS

SL	NAME OF THE CHAPTER/ TOPIC	LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL PROCESS	ASSESSMENT IN FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE THE LEARNING OUTCOMES
1	CH – 1: Rational Numbers	The Learner: <ul style="list-style-type: none"> • recalls the number system and define rational numbers. • understands absolute value of rational numbers. • represents rational numbers on the number line. • explores various properties of rational numbers. • converts rational numbers to its standard form. 	<ul style="list-style-type: none"> • evolve the understanding of rational numbers and their representation by using number line. • demonstrate the ability to order and compare rational numbers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puzzles/quizzes based on rational numbers • Model • Number line • Ppt presentation
2	CH – 2: Operations on rational numbers	The Learner: <ul style="list-style-type: none"> • explores various properties of operations on rational numbers. • applies the properties to solve various problems. • acquires problem solving skills by performing calculations to solve various problems. 	<ul style="list-style-type: none"> • provide contexts for exploring the rules of addition, subtraction, multiplication and division of rational numbers. • explore and identify more rational numbers between any two given rational numbers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puzzles/quizzes based on operations on rational numbers. • Case based questions • Peer group discussion • Mental ability
3	CH – 3: Rational Numbers as Decimals	The Learner: <ul style="list-style-type: none"> • reads, writes, and compares decimals and convert decimal to rational numbers and vice-versa. • applies the techniques for adding, subtracting, multiplying, and dividing decimals. 	<ul style="list-style-type: none"> • Express rational numbers as decimal. also classify terminating and non-terminating decimal expansion. • distinguish between terminating and non-terminating decimal and different techniques to identify them. 	<ul style="list-style-type: none"> • Puzzles/quizzes • Case based questions • Peer group discussion • Mental ability

4	<p style="text-align: center;">CH – 4: Exponents and Powers</p>	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • recalls repeated multiplication of a number by itself and express it in the power notation. • expresses numbers in power notation and will know to write them in expanded form. • identifies and learn the laws of exponents. • assimilates the meaning of exponential form and write/express very large and small numbers. • acquires problem solving skills and apply laws of exponents to solve various problems. 	<ul style="list-style-type: none"> • multiplication of numbers can be expressed in exponential form. For example, $2 \times 2 \times 2 \times 2 \times 2 =$ can be expressed as 2^5. • explore $2^n/ 3^n$ through paper folding activities. • verify laws of exponent by taking examples. also use the concept of exponents in expressing large and small numbers. 	<ul style="list-style-type: none"> • Paper folding activity • Puzzles/quizzes • Ppt presentation • Peer group discussion • Mental ability
5	<p style="text-align: center;">CH – 5: Application of Percentage</p>	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • expresses percentage as a fraction in lowest term. • expresses percentage as a decimal. • expresses ratio as a percentage. • converts different fractions and decimals into percentage. • applies percentage in solving different practical word problems. • calculates profit / loss percent in a particular transaction. • calculates simple interest, amount, rate of interest and time duration on a particular deposit or loan. 	<ul style="list-style-type: none"> • provide daily life situations based on profit / loss and simple interest that show the use of percentage. • able to calculate profit/loss • provide situation for finding Simple Interest. 	<ul style="list-style-type: none"> • Role play taking the situation of profit, loss and SI. • Visit to market and bank for live visualisation of profit/loss and SI. •
6	<p style="text-align: center;">CH – 6: Algebraic Expressions</p>	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies different types of algebraic expressions. • multiplies monomials, a monomial and a binomial, binomials, a binomial and a trinomial. • applies multiplication of algebraic expressions in solving day-to-day problems. • finds factors, common factors and HCF of monomials. • does factorisation of algebraic expressions by taking out common factors and by regrouping the terms. 	<ul style="list-style-type: none"> • explore multiplication of algebraic expressions through algebraic tiles. • factorise algebraic expression by taking monomial and binomial as common factor. • provide situation for the use of algebraic expressions in daily life. 	<ul style="list-style-type: none"> • Multiplication of algebraic expression and its geometrical representation. • Apply algebraic expressions in finding area and perimeter.

7	<p align="center">CH – 7: Linear Equations in One Variable</p>	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> identifies key words and phrases related to linear equation. solves and verify linear equation in one variable. translates sentences to mathematical equations, and develop strategies to solve problems. solves word problems involving relationships between numbers, geometrical problems involving perimeter. solves percentage and money problems and problems related to age. 	<ul style="list-style-type: none"> provide situations from daily life that lead to setting up of equations. choosing the appropriate value of the variable that equate both sides. Provide situations to translate sentences to mathematical equations. 	<ul style="list-style-type: none"> Game on linear equation. To build linear equation for a given situation using packets of similar kind.
8	<p align="center">CH – 8: Triangle and Its Properties</p>	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> defines the properties of an isosceles triangle. knows the angle sum property of a triangle. understands the concept of exterior angle of a triangle. understands the triangle inequality property. knows and apply the Pythagoras theorem and its converse. identifies and find Pythagorean triplets. draws the perpendicular bisectors of the sides and angle bisector of a triangle. analyses and compare the properties of a median, altitude, centroid, orthocentre, circumcentre and incentre of a triangle. 	<ul style="list-style-type: none"> explore angle sum property, exterior angle property of triangles; and Pythagoras theorem. verify sum of two sides of a triangle is greater than the third side by preparing model. visualise centroid, orthocentre, incentre and circumcentre of the triangle. 	<ul style="list-style-type: none"> Geometrical verification of Pythagoras's Theorem. To verify the exterior angle property of triangle by paper cutting method.

9	CH – 9: Congruent triangles	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> recalls identical figures, interpret the meaning of congruence and extend it to triangles. explains the different criteria of congruence of triangles. produces counter examples to show that we cannot always draw congruent triangles using any three measurements (in particular show that AAA and SSA are not sufficient conditions). applies the concept of congruence in daily situations. 	<ul style="list-style-type: none"> Discussion of identical figures in daily life or surroundings Explanation of different types of congruency and giving examples on board Demonstration of congruent triangles by superimposing method Audio-visual aids to show how to verify the congruency conditions Activity-based method to create (art integrated) designs or borders questionnaire 	<ul style="list-style-type: none"> To demonstrate different congruent criterion by the method of superposition Making a geometrical figure using congruent triangles Creating a warli art using congruent triangles
10	CH – 10: Construction of triangles	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> constructs triangle when length of three sides are given (SSS). constructs triangle when length of two sides and included angle is given (SAS). constructs triangle when two angles and included side is given (ASA). constructs triangle when length of hypotenuse and one side of a right-angled triangle is given (RHS). 	<ul style="list-style-type: none"> Interaction and drawing using digital tools Demonstration of simple triangles (SSS, SAS, ASA, RHS) by ruler and compass on blackboard (Math lab tools) Explanation of measures to be followed while drawing triangles Audio visual aids to show animated drawing of triangles Activity based method to create art integrated designs using triangles 	<ul style="list-style-type: none"> Creating any design by constructing triangles.
11	CH – 11: Perimeter and Area	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> defines perimeter and area of closed figures. finds out the area of rectangular paths and crossed paths. calculates the area of parallelogram, triangles and circle. establishes relationship between diameter and circumference of a circle. applies the concept of perimeter and area in day-to-day life. 	<ul style="list-style-type: none"> Through discussion method motivate learner to arrive at the area of parallelogram, circle, triangle etc. Interaction to find the area of the given rectangular path and crossed path. Audio visual aids to show the relationship between circle properties. Activity to show the relationship between diameter and circumference of a 	<ul style="list-style-type: none"> Creating a dream house project on graph paper and calculating area. Calculating the perimeter and area of different figures using graph paper. Establishing the relationship between diameter and circumference using thread. Deriving the formula for area of parallelogram and circle by paper cutting and pasting method.

			<p>circle.</p> <ul style="list-style-type: none"> • questionnaire 	
12	CH – 12: Data Handling	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • finds various representative values for simple data from her/his daily life contexts like mean, median, mode. • interprets data using bar graph. • draws the double bar graphs using the given data. 	<ul style="list-style-type: none"> • find a representative value of data i.e. mean, mode or median of ungrouped data. • arrange the data in a tabular form and represent it by bar graphs. • draw inferences for future events from the existing data. 	<ul style="list-style-type: none"> • comparing the marks obtained by the students in all the subjects in PT1 using Bar Graph.
13	CH – 13: Symmetry	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • demonstrates an understanding of line symmetry by: • identifies symmetrical 2–dimensional (2-D) shapes which are symmetrical along one or more lines. • creates symmetrical 2-D shapes. • recognises the relationship between the number of sides and number of lines of a symmetry of a regular polygon. • differentiates between mirror image and water image. 	<ul style="list-style-type: none"> • identify symmetrical figures from their environment and which has line of symmetry. • visualise the symmetry through paper folding activities. 	<ul style="list-style-type: none"> • showing the lines of symmetry of various geometrical shapes. • creating clay model and show their line of symmetry.
14	CH – 14: Visualising Solids	<p>The Learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies various (3-D) objects from the surroundings with the help of examples from surroundings. • describes and provides examples of edges, vertices and faces of 3-D objects. • identifies the solids and their nets. • draw a variety of nets to form solid shapes. • represents 3D shapes like cube and cuboids on square dot paper and isometric dot paper i.e. oblique and isometric sketches for cubes and cuboids. 	<ul style="list-style-type: none"> • make different 3D shapes with the help of available materials like sticks, paper cutting, etc. • observe various models and nets of 3-dimensional (3D) shapes like cuboid, cylinder, etc. and discuss about the elements of 3-D figures such as faces, edges and vertices. 	<ul style="list-style-type: none"> • preparing nets of different solids. • drawing of solids using isometric dot sheet.

SUBJECT: SCIENCE AND TECHNOLOGY

● **Prescribed Text Book:**

1. The Living World (A Book of Science and Technology)-VII – DAV College Managing Committee Publication.

● **Reference Books :**

2. Start up Science Work Book-VII– Viva Publication

3. NCERT Science Exemplar (class VII)

SYLLABUS

TERM-I				TERM-II			
Periodic Test- 1	MARKS	Half Yearly Examination	MARKS	Periodic Test- 2	MARKS	Annual Examination	MARKS
Ch 1 Nutrition in living organisms -Plants.	14	Ch 1 Nutrition in living organisms -Plants.	7	Ch 4 Acid, base and salt	15	Ch 4 Acid, base and salt	6
Ch 3 Chemical substances and processes	13	Ch 3 Chemical substances and processes	6	Ch 12 Light	12	Ch 12 Light	6
Ch 5 Heat	13	Ch 5 Heat	7	Ch 14 Fabric from fibre	13	Ch 14 Fabric from fibre	6
		Ch 2 Nutrition in living organisms - animals and man .	10			Ch 10 Soil	9
		Ch 7 Respiration in organisms	10			Ch 6 Motion and time	7
		Ch 8 Transportation in animals	10			Ch 13 Weather ,climate and adaptation	8
		Ch 11 Electric charges at rest	10			Ch 9 Reproduction in plants	8
		Ch 16 Water	8			Ch 15 Forest	6
		Ch 17 Electric current and its effects	12			The following chapters of Term – I (30%) is included in the Annual Examination. Ch 2 Nutrition in living organisms(animals and man) Ch 3 chemical substances and processes Ch 17 Electric current and its effect	24
TOTAL	40	TOTAL	80	TOTAL	40	TOTAL	80

INTERNAL ASSESSMENT (30 MARKS)

Term-I	Term-II
<p>SKILL AND COMPETENCIES WITH RUBRICS</p> <p>1.CRITICAL THINKING AND EVALUATION (5MARKS) TOPIC- MODE OF TRANSFER OF HEAT (GROUP DISCUSSION) RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Presentation • Content Knowledge • Team Work • Time Management • Creativity 	<p>SKILL AND COMPETENCIES WITH RUBRICS</p> <p>1.CRITICAL THINKING AND EVALUATION (5 MARKS) TOPIC- TO SHOW THE CHANGE IN COLOUR OF NATURAL INDICATORS BY USING DIFFERENT ITEMS AVAILABLE AT HOME RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstration • Content Knowledge • Observation • Relevance of Materials used • Creativity
<p>2.PROBLEM SOLVING AND INFERENCES (5MARKS) TOPIC- QUIZ ON CHEMICAL SYMBOLS AND FORMULAE RUBRICS(Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Content Knowledge • Topic Competency • Timely Completion • Co-relation • Effectiveness 	<p>2.PROBLEM SOLVING AND INFERENCES (5 MARKS) TOPIC- GRAPHICAL PRESENTATION OF UNIFORM AND NON- UNIFORM MOTION RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Content Knowledge • Topic Competency • Timely Completion • Data Representation • Effectiveness
<p>3.COLLABORATION AND CREATIVE THINKING (5MARKS) TOPIC- PPT ON TRANSPORTATION IN ANIMALS RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Creative Presentation • Extent of Research • Confidence • Fluency 	<p>3.COLLABORATION AND CREATIVE THINKING(5MARKS) TOPIC- RAY DIAGRAMS OF IMAGE FORMATION BY PLANE MIRROR RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Content Knowledge • Timely Submission • Neatness • Proper Placing of Arrow marks • Accuracy
<p>4.VALUE/ETHICAL APPLICATION OF CONCEPTS (5MARKS) TOPIC-- POSTER MAKING ON WATER SHORTAGE AND ITS CONSERVATION ((ART INTEGRATION) RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Creative Presentation • Outreach/Impact • Slogan/Message • Aesthetic Sense 	<p>4.VALUE/ETHICAL APPLICATION OF CONCEPTS (5MARKS) TOPIC- COLLAGE MAKING BY USING DIFFERENT FOREST PRODUCTS. (ART INTEGRATION) RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Creative Presentation • Outreach/Impact • Slogan/Message • Aesthetic Sense

<p>5.PROJECT AND VIVA (5 MARKS) TOPIC- MODEL MAKING OF RESPIRATORY SYSTEM OF HUMAN BEING RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Content • Creative Presentation • Use of Low Cost Materials • Demonstration • Viva 	<p>5.PROJECT AND VIVA(5 MARKS) TOPIC- TABULAR PRESENTATION OF WEATHER CONDITION FOR ONE WEEK RUBRICS(Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Collection of Data • Relevance of Content • Creative Presentation • Neatness • Conclusion
<p>6.PORTFOLIO (5MARKS) TOPIC- NOTEBOOKS(CLASS WORK AND HOME WORK) & ASSIGNMENTS RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity • Maintenance of Index • Task Completion • Neatness • Note book Keep up 	<p>6.PORTFOLIO (5MARKS) TOPIC- NOTEBOOKS(CLASS WORK AND HOME WORK) & ASSIGNMENTS RUBRICS (Each Carry 1 Mark)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Regularity • Maintenance of Index • Task Completion • Neatness • Note book Keep up

LEARNING OUTCOMES AND PEDAGOGICAL PROCESSES

Sl NO	NAME OF THE CHAPTER/TOPIC	LEARNING OUTCOME	PEDAGOGICAL PROCESSES	ASSESSMENTS IN THE FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE THE LEARNING OUTCOMES
1	Ch 1- Nutrition in living organism-plants	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recalls nutrition • Distinguishes between autotrophs and heterotrophs. • Defines and classify heterotrophic nutrition with examples. • States and describe the equation of the process of photosynthesis • Recognizes the condition necessary for photosynthesis. • Points out the ways of up taking the raw materials for photosynthesis. • Explains the structure and working of stomata. • Understands and explain the heterotrophic modes of nutrition in plants. • Compares autotrophic mode of nutrition with that of Saprotrophic mode of nutrition. • Demonstrates Saprotrophic Nutrition in bread mould. • Defines Symbiotic Relationship. • Explains the process Soil Replenishment. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compare autotrophic mode of nutrition with that of Saprotrophic mode of nutrition. • Distinguish between autotrophs and heterotrophs. • Demonstrate Saprotrophic Nutrition in bread mould. • Conduct an activity to show the role of stomata in the process of photosynthesis. • Analyse the concept of replenishment of nutrients in the soil. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collage making on different heterotrophic mode of nutrition in plants • Preparing power point presentation on how nutrients are replenished in the soil. • Demonstration of saprotrophic nutrition in bread mould. • Drawing the diagram of root hair to show absorption of water.
2	Ch 2- Nutrition in living organism-animals	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recalls nutrition and different types of nutrition. • Defines different food habits of animals. • Differentiates between saprotrophic and parasitic mode of nutritions. • lists different parts of the alimentary canal. • Understands the concept of holozoic nutrition. • Draws and labels different parts of digestive system. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compare the food before chewing and after chewing to show the presence of starch by using iodine solution. • Demonstrate the function of different organs of human digestive system by using a model. • Distinguish the structure and function of different types of teeth of human being(incisor, canine, 	<ul style="list-style-type: none"> • Making a power point presentation on various ways in which animals ingest their food. • Making a model of digestive system using clay or plasticine to make the organ (and rubber pipe and ribbons to make the food pipe and small intestine) • Roleplay on a particular organ,

			premolar and molar)	explain its structure and function, its importance and significance in the human body and name some disease associated the organ represented by them.
3	Ch 3- Chemical substances and processes	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lists down various elements, ions, compounds along with their chemical symbols. • Explains the procedure to represent chemical formula of substances. • Uses simple mathematical skills and techniques in balancing chemical reactions. • Classifies the reactions into different types. • Identifies physical and chemical changes in our surrounding. • Decides the product of chemical reactions from its reactants. 	<ul style="list-style-type: none"> • Group discussion on different elements, their symbols and deriving chemical formula by using symbols. • Record the observation during experiment; when iron reacts with copper sulphate solution, a new substance (iron sulphate) forms which is light green in colour and copper forms a brown colour coating on iron. • Role play for demonstrating the displacement reaction by taking an example. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identifying some changes occurring in the surrounding and classify them in to physical/chemical, slow/fast, reversible/irreversible change • Role playing for demonstrating the displacement reaction by taking an example. • Recording the observation during experiment; when iron reacts with copper sulphate solution, a new substance (iron sulphate) forms which is light green in colour and copper forms a brown colour coating on iron.
4	Ch 4- Acid,bases and salts	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines Acids, Bases, Salts • Distinguishes between Mineral acids and Organic acids • Describes the difference between concentrated acids and dilute acids • Distinguishes between Bases and Alkalis • Explains the role of indicators • Describes neutralisation reaction • States properties of salt • Classifies different types of salts 	<ul style="list-style-type: none"> • Demonstration of neutralization reaction by using different dilute acids and dilute bases. Write the same in the activity format. • Record some example of neutralization reactions occurring in our day to day life. • Demonstrate the colour change during the activity by using different indicators added to acid and bases. 	<ul style="list-style-type: none"> • Group /individual activity-to show the colour of natural indicators by using different food items. • Enlist any five foods and vegetables along with the acid found in them.
5	Ch 5-Heat	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines the term Heat & temperature. 	<ul style="list-style-type: none"> • Hands on activities to show conduction of heat through a metallic rod by 	<ul style="list-style-type: none"> • Measuring the rising in temperature of water when heated

		<ul style="list-style-type: none"> • Differentiates between “heat & temperature” • Differentiates between “Clinical thermometer” and “Laboratory thermometer”. • Understands the basic approach in minimizing heating/cooling. • Analyses the different modes of transfer of heat. 	<p>using wax, pins and a spirit lamp.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstrate convectional current while heating water in a transparent container by using potassium permanganate crystals. • Prepare a handmade clinical thermometer by using card board. 	<p>and fall in temperature when cool down.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Recording observations in tabular form. Hands on activities to show conduction of heat through a metallic rod by using wax, pins and a spirit lamp. • Measuring the temperature of water in black container and white container. • Demonstrate convectional current while heating water in a transparent container by using potassium permanganate crystals.
6	Ch 6- Motion and time	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understands motion, rest, time ,rectilinear motion, speed, average speed, uniform motion, non-uniform motion. • Classifies different types of motion. • Differentiates between uniform and non-uniform motion. • Identifies different types of motion. calculate speed & solve problems related to motion and time. • Distinguishes between periodic motion and non periodic motion. • Develops problem solving methods. • Compares between different kinds of motion. • Summarizes the topic in a systematic manner. 	<ul style="list-style-type: none"> • Graphical representation of motion of an object in a graph paper and describe the motion of the object to be uniform or non-uniform. • Demonstrate ten examples from day to day life situations of uniform and non-uniform motion. • Record the time period of simple pendulum by using stop watch 	<ul style="list-style-type: none"> • Make a sundial by using card board and pins • Graphical representation of uniform and non – uniform motion. • Recording the time period of simple pendulum by using stop watch

7	Ch 7- Respiration in organism	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> Recalls the different life process. Identifies the differences between breathing and Cellular respiration. Explains different types of respiration. Demonstrates the process of fermentation. Sketches the human respiratory system. Distinguishes between Cellular respiration and breathing. Compares the similarities and differences between respiration in plants and animals. Creates a model of breathing system. Role plays the various organs of human respiratory system. 	<ul style="list-style-type: none"> Group discussion on how smoking is injurious for lungs. Mock drill on how to deal with muscle cramp. Demonstrate and distinguish between aerobic and anaerobic respiration by taking some examples such as; Formation of lactic acid in our muscle cells, Fermentation process by yeast and release of energy in mitochondria. Model making of respiratory system of human being (art integration) 	<ul style="list-style-type: none"> Prepare a model of human respiratory system by using the materials available to you. Collage making of respiration in different animals.
8	Ch 8- Transportat ion plants and animals	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> Recalls transportation and different types of processes. Defines transpiration process. Understands the circulation process. Knows the role of blood circulation. Explains the role of heart and its function. Draws the diagram of heart and excretory system. 	<ul style="list-style-type: none"> Discuss the importance of xylem and phloem tissue in transportation in plants. Explore the name of respiratory organ of some organism found commonly in our environment. 	<ul style="list-style-type: none"> Slogan writing on the topic “care your heart” Role play on transportation in xylem and phloem. 3D model of human excretory system.(best out of the waste) Activity to show that roots are essential for absorption of water and minerals.
9	Ch-9 Reproducti on in plants	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> Understands the concept of reproduction Differentiates the types of reproduction in living organisms Studies and understand the various methods of asexual reproduction Applies the different methods of vegetative propagation in plants in their day-to-day techniques of plantation Studies the concept of sexual reproduction in 	<ul style="list-style-type: none"> Exploring the immediate environment Visit a nearby garden and explore the process of pollination. Analyse the reproductive part of a flower. Compare and demonstrate difference between unisexual and bisexual flowers. Carry out vegetative propagation. 	<ul style="list-style-type: none"> Drawing a neat labelled diagram of the parts of a flower. Dissect a flower to show its parts. Pasting pictures of different methods of vegetative propagation.. Schematic presentation of concept map of reproduction in plants. Making of a terrarium.

		<ul style="list-style-type: none"> plants Identifies the different parts of a flower Compares between unisexual and bisexual flowers citing examples Predicts the importance of pollination in flowers Understands the different means of dispersal of seeds 		
10	Ch-10 Soil	<ul style="list-style-type: none"> Defines Soil, Soil Pollution and Soil erosion. Explains the structure, colour and chemical composition of soil horizon. Demonstrates the rate of percolation and infiltration in different types of soil. Differentiates between Plasticity and Cohesion. Distinguishes between the soil texture of different types of soil. Appraises the value of soil and its requirement for the growth of crops. Organizes a role play on the importance of soil and its conservation. 	<ul style="list-style-type: none"> Experiment to show infiltration rate and percolation rate of different type of soils Demonstrate the different layers of soil and presence of air in the soil. Discuss the properties of different types of soil. 	<ul style="list-style-type: none"> Conducting group discussion on soil pollution and soil conservation. Making different decorative items from clay. Drawing of a neat labelled diagram of the soil profile. Making a chart of crops grown in different types of soil. Collection of sample of soil of different colours.
11	Ch-11 Electric charges at rest	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> Defines electrically charged and uncharged objects. Understands about the good and bad conductors. Explains about the conductors and insulators. Chooses the different methods of charging an object. Appraises about how lightning and thunder occur in nature. Designs and demonstrates working of an electroscope. 	<ul style="list-style-type: none"> Compare conductors and insulators. Experiments to show the different charged objects. Analyse the electrical properties of different metals and non metals by rubbing. Demonstrate that charges are produced in pairs. 	<ul style="list-style-type: none"> Design a simple metal leaf electroscope. Make a list and collect different conductors and insulators. Demonstration to show that charges developed in pairs.
12	Ch-12 Light	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> Defines reflection of light Understands the laws of reflection Explains between virtual and real image Points out the different parts of spherical mirror Appraise the rules of image formation in a spherical 	<ul style="list-style-type: none"> Compare between regular and irregular reflection. Demonstrate the properties of image formed by plane ,concave and convex mirrors. Demonstration of image formation of an object by 	<ul style="list-style-type: none"> Demonstration of .image formed by plane, concave and convex mirrors. Making models of optical devices like periscope and kaleidoscope. Drawing of ray diagrams to show the

		<p>mirror</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draws the diagrams of the images formed by spherical mirror. 	<p>plane, concave and convex mirrors.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Draw ray diagrams of image formed by concave and convex mirrors at different positions. • Explore the use of different types of mirrors in our day to day life. • Demonstrate the phenomenon of reflection through different activities. • Design optical devices using the properties of light. 	<p>image formed by plane ,concave and convex mirrors at different positions.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Collection of objects that can be used to demonstrate concave and convex mirrors
13	Ch-13 Weather, climate and adaptation	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lists the differences between weather and climate. • Describes the elements of weather. • Implements the knowledge to identify different climatic zones of India. • Distinguishes between behavioral and structural adaptation in various animals. • Evaluates the effect of climate in the adaptation by the animals in polar regions and tropical rainforests. • Develops the value of conservation of nature. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compare the different climate zones of India • Observe the adaptive features of animals found in different climatic conditions. • Group discussion on climate change and its impact on the diversity of species. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collection of weather report of five consecutive days in a tabular form. • Making of a chart and pasting of pictures of animals of different climatic zones. • Making of a list of different important national parks of India and their existing climatic conditions. • Making of a weather scrap book.
14	Ch-14 Fabric from fibre	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines fibre. • States the difference between natural and synthetic fibre. • Studies different types of clothing materials. • Studies different plants, animals, and synthetic fibres. • Explains the life cycle of silk worms • Understands the various process of making clothes. • Describes the various processes involved in obtaining wool from fleece. 	<ul style="list-style-type: none"> • Compare the properties of different fibres and their uses. • List the handloom products of different regions of India in the light of the existing climatic conditions of India. 	<ul style="list-style-type: none"> • Making of a model showing the life cycle of a silkworm. • Making of a list of different breeds of sheep found in India and the places where they are found. • Enlisting of the hazards of working in silk and wool industry. • Making of a survey of different varieties of silk made in India and marking of their names in a political map of India.

15	Ch-15 Forest	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enacts the life in a forest exhibiting food chains and food webs through role play method. • Explains the importance of forests resources for the living beings and environment • Analyses the causes and consequences of deforestation in our living world and applies it in daily life. • Understands the significance of biological cycles and associated components • Creates awareness through group discussions, PPTs and seminars on various current issues related to forests resources and deforestation, 	<ul style="list-style-type: none"> • Visit a nearby botanical garden/zoological park and explore the different types of plants and animals existing there. • Analyse the importance of forests. • Group discussion on the need of conservation of wildlife. 	<ul style="list-style-type: none"> • Making of five food chains and interconnecting them to make a food web. • Making a list of important forests of Odisha. • Collection of pictures of some common trees of India. • Conducting a survey on the Simlipal forest reserve. • Collage making on different types of forest products.
16	Ch16 Electric charges at rest	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Understands the need and importance of water • Learns methods of purification of water. • Creates awareness of different ways of conservation of water 	<ul style="list-style-type: none"> • Analyze the causes of depletion of water table. • Create awareness on conservation of water. 	<ul style="list-style-type: none"> • Poster making on water shortage and its conservation. • Collection of information on waste water management in your area.
17	Ch-17 Electric current and its effects	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • Defines electric current. • Lists the different types of effect of electric current. • Explains the role of electricity in their daily life. • Sketches circuit diagrams using symbols of electric devices. • Appraises the use of electric current safely by the help of safety devices • Organizes various ways to increase the strength of the electromagnets. 	<ul style="list-style-type: none"> • Explore the different components of electric circuit. • Demonstrate an activity to show the working of an electro magnet • Explore the application of heating effect of electric current and magnetic effect of electric current. 	<ul style="list-style-type: none"> • Listing of devices used on the application of heating effect of electric current and magnetic effect of electric current. • Making a model of electro-magnet. • Drawing diagrams of various components of an electric circuit.

SOCIAL SCIENCE

PRESCRIBED BOOKS:

“We and our World” (Publication Division, DAV CMC, New Delhi)

SYLLABUS

TERM-I				TERM-II			
PEN PAER TEST				PEN PAPER TEST			
PERIODIC TEST-I	MARK	Half-Yearly Examination	MARK	PERIODIC TEST-2	MARK	Annual Examination	MARK
Geography							
Ch.1- Components of Environment Ch.2- Earth and The Changes on it	14	Ch.1- Components of Environment Ch.2- Earth and The changes on it Ch.3-The Surface and the interior of the Earth Ch.5-Water Surrounding the Earth	27	Ch-4-Air Around us. Ch.6-Life On the Earth	14	Ch. 2-The Earth and the Changes on it. Ch.4-Air Around us. Ch.6-Life On the Earth Ch.7-Human Environment Ch.8-Land and The People	27
History							
Ch. 9- Medieval Period Ch. 10 – The Rise of Small Kingdoms in North India	13	Ch. 9- Medieval Period Ch. 10 – The Rise of Small Kingdoms in North India Ch-11- The Rise of Small Kingdoms in South India Ch.12- Turkish Invasions in North India Ch. 13 – Delhi Sultanate	27	Ch.14-Regional Powers Ch.15-The Mughal Empire	13	Ch. 9- Medieval Period Ch.12- Turkish Invasions in North India. Ch.14-Regional Powers Ch.15-The Mughal Empire Ch.16-Emergence Of Independent States Ch.17-Major Religions	27
Civics							
Ch.18- Democracy & Equality	13	Ch.18-Democracy & Equality Ch-19-Our State Governments Ch-20- Media- The Mainstay of Democracy	26	Ch.21- Advertising and Democracy	13	Ch.19-Our State Governments Ch-21-Advertising and Democracy Ch.22-Unpacking Gender Ch.23-Markets Around Us	26
		MAP WORK • Geography – (On an outline map of the world) Gulf Stream, Agulhas, Kuroshio, Brazilian, Oyashio, Peru, Canary, California, (ocean currents . • History: (Outline Map of India) Kingdom-Rastrakutas, Palas and Gurjara-Pratiharas				MAP WORK • Geography- (Outline Map of the World) Llanos, Campos, Savanna, Prairies, Pampas, Steppes, Velds, Downs, Sahara, Amazon, • History-(Outline Map of India) Cities-Vijayanagar, Golkunda, Bijapur, Gulbarga, Bikaner,	

		2.Place-Kanauj, Tarain, Ajmer,Tanjavur,Kanchipuram,Nalanda				Panipat, Chittor	
						The following chapters of Term – I (30%) is included in the Annual Examination. Ch. 2-The Earth and the Changes on it. Ch. 9- Medieval Period Ch.12- Turkish Invasions in North India. Ch.19-Our State Governments	
TOTAL	40		80		40		80

INTERNAL ASSESSMENT- 30 MARKS

Term I	Term II
Elocution: Democracy and equality Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance 1 • Conceptual clarity 1 • Body Language 1 • Presentation 2 	GROUP DISCUSSION: Changing trend in religion-Bhakti Movement. Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content 1 • Turn taking 1 • Collaboration 1 • Presentation 2
CASE BASED STUDY: Natural Calamity Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Concept 1 • Understanding 1 • Questionnaire 1 • Presentation 2 	INTERVIEW:Market Around Us Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of Q & A 1 • Conceptual clarity 1 • Turn Taking 1 • Confidence 2
POSTER: Soil Conservation Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content 1 • Creativity 1 • Outreach/impact 1 • Message 2 	FLOW CHART:Life on Earth Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content 1 • Organization of ideas 1 • Topics & subtopics 1 • Relationship between ideas 2
SAVE MONUMENT DRIVE: Paste picture of a monument nearby with surrounding. Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Understanding of purpose 1 • Extent of participation 1 • Impact of the drive 1 • Creativity 2 	COMMUNITY SERVICE: Life of a Domestic Worker Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Value acquisition 1 • Awareness of purpose 1 • Creativity and originality 1 • Outreach 2 •

SUBJECT ENRICHMENT-Tri-Partite Struggle Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Collection Of information 1 • Photos and sketches 1 • Creative and aesthetics 1 • Viva 2 	RESEARCH PROJECT: PPT-Ladakh vs Sahara Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Relevance of content 1 • Creative Presentation 1 • Extent of Research 1 • Confidence and clarity 2
NOTEBOOK- Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Regularity 1 • Maintenance of copy with index 1 • Writing relevant answers 1 • Task completion 2 	NOTEBOOK- Rubrics: <ul style="list-style-type: none"> • Regularity 1 • Maintenance of copy with index 1 • Writing relevant answers 1 • Task completion 2

LEARNING OUTCOMES & PEDAGOGICAL PROCESS

SL NO	NAME OF THE CHAPTER/TOPI C	LEARNING OUTCOMES	PEDAGOGICAL STRATEGY	ASSESSMENT IN FORM OF ACTIVITIES TO ACHIEVE LEARNING OUTCOMES
1	Ch.1 COMPONENTS OF ENVIRONMENT	The learner : <ul style="list-style-type: none"> • describes different components of the environment and their interrelationship • prepares a coloured diagram showing different spheres of the environment. • analyses and creates sensitivity towards environment. 	<ul style="list-style-type: none"> • Four spheres of environment through interaction 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagram of four spheres with features. • Poster on Save environment
2	Ch.2 THE EARTH AND THE CHANGES ON IT	The learner : <ul style="list-style-type: none"> • identifies various agents of gradation and formation of different features. • discusses the types of soil and its formation. • demonstrates the soil profile. • locates and label the areas of major soil types on the outline map of India. • shows sensitivity to the need for the conservation of soil. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presentation of agents of Gradation through Multimedia • Model of soil profile 	<ul style="list-style-type: none"> • Sketch the life of a river from source to mouth with distinctive features. • Locate major soil types on an outline map of India.
3	Ch.3 SURFACE AND INTERIOR OF THE EARTH	The learner : <ul style="list-style-type: none"> • develops the concept and the events associated with the surface and interior of the earth. • integrates the knowledge of the interior of the earth through the 	<ul style="list-style-type: none"> • Interior of earth through multimedia. • Identification of rocks and minerals through pictures. 	<ul style="list-style-type: none"> • Diagram of interior of earth. • Case study on recently occurred Natural Calamity.

		<p>diagram.</p> <ul style="list-style-type: none"> •demonstrates the process of the rock cycle. •develops human values during natural disasters. 		
4	Ch.4 AIR AROUND US	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •explains the structure of the atmosphere. •represents the composition of air through a diagram and discuss its significance. •correlates various elements of weather and climate. •analyses factors contributing to pollution in their surrounding and lists measures to prevent it. 	<ul style="list-style-type: none"> •Pie-chart on composition of air •Diagram on layers of atmosphere with their importance. 	<ul style="list-style-type: none"> •Poster making on Global warming. •Collection of weather report of one week from local newspaper.
5	Ch.5 WATER SURROUNDING THE EARTH	<p>The learner:</p> <ul style="list-style-type: none"> •discusses various movements of ocean water. •locates and label the various ocean currents on the outline map of the world. •appreciates the importance of the ocean to mankind. 	<ul style="list-style-type: none"> • Various movements of Ocean water through Video clips 	<ul style="list-style-type: none"> •Diagram of water cycle identifying various process involved. •Locate ocean currents on world map.
6	Ch.6 LIFE ON THE EARTH	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •develops understanding of the evolution of life. •recognises different types of natural vegetation belts. •locates and label different grasslands on the outline map of the world. • values the importance of flora and fauna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Showing vegetation belt through world map. •Presentation of natural vegetation and wildlife through multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> •Collect information and pictures of endangered species. •Prepare a comparative table on various vegetation belts.
7	Ch.7 HUMAN ENVIRONMENT	<ul style="list-style-type: none"> •The learner : •recognises factors that impact the development of the settlement. •summarises different modes of transport and means of communication. •collects the information and pictures related to types of settlement. •appreciates the role of transport and communication in the development of global relations. 	<ul style="list-style-type: none"> •Developments of settlement, transport, communication through Multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> •Prepare a collage on various transport and communication.
8	Ch.8 LAND AND	<ul style="list-style-type: none"> •The learner : •outlines the inter-relationship 	<ul style="list-style-type: none"> •Identification of tropical and 	<ul style="list-style-type: none"> •Locate various deserts and grasslands on a

	THE PEOPLE	<p>between the climatic regions and the life of the people in different regions of the world.</p> <ul style="list-style-type: none"> • synthesizes the life of indigenous people of Amazon basin and Ganga- Brahmaputra basin through a case study. • admires the adaptability of people and learn to live in harmony with nature. 	<p>subtropical through map.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aware of the developments taken in the regions through multimedia. 	<p>world map.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prepare a ppt on Ladakh vs Sahara.
9	Ch.9 MEDIEVAL PERIOD	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • comprehends the sources of information about the medieval period. • describes the different changes that took place in the Medieval Period. • relates the key historical development during the Medieval period • occurring in one place with another. • appreciates the need of studying the past. 	<ul style="list-style-type: none"> • Use multimedia to aware the various sources. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepare a timeline for three periods in Indian History. • Draw any one technological changes seen during the medieval period with features.
10	Ch.10 THE RISE OF SMALL KINGDOMS IN NORTH INDIA	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • defines the reasons behind political instability of North India during the medieval period. • builds knowledge about the age of three empires. • paraphrases how important kingdoms brought changes in culture and administration in north India. • Illustrates socio-political and economic changes in society. • develops the attitude of tolerance towards other religions. • evaluates the prosperity in the fields of trade relations with other Asian countries. 	<ul style="list-style-type: none"> • Presentation of Tri-partite struggle through video. 	<ul style="list-style-type: none"> • On an outline map of India show the kingdoms involved in Tri-Partite struggle and the reason behind it.
11	Ch. 11 THE RISE OF SMALL KINGDOMS IN SOUTH INDIA	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • explains the rise of Cholas, Pandyas as the powerful kingdoms in South India. • describes the important events of South India occurred in Medieval period. • interprets various aspects of governance in South India. 	<ul style="list-style-type: none"> • Comparative study of Northern kingdoms with South Indian kingdoms. 	<ul style="list-style-type: none"> • Present the same through comparative analysis. • Differentiate between temples of North India with South India.

		<ul style="list-style-type: none"> • develops the attitude for the protection of historical monuments. 		
12	Ch. 12 TURKISH INVASIONS IN NORTH INDIA	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • outlines the transformation of Turks from professional guards to rulers. • analyses the invasion of Mahmud Ghazni with Muhammad Ghori. • values the strength of unity by citing examples. 	<ul style="list-style-type: none"> • Showing the entry of Turkish invader using Asia map. • Interactive session regarding the factors related to the entry of Turkish invaders with impact on Indian Society 	<ul style="list-style-type: none"> • Venn diagram on the similarity and differences between the invasion of Mohammad Ghazni with Muhammad Ghori.
13	Ch. 13 DELHI SULTANATE	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • describes the journey of the Muslim empire in India. • designs a timeline chart showing major dynasties and rulers of the Delhi Sultanate. • examines the administrative policies and new economic policies of the sultanate. • appreciates the art and architecture of that period. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction of Delhi Sultanate through Multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Design a timeline showing the dynasties of the Sultanate period.
14	Ch. 14 REGIONAL POWERS	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifies the rise of regional powers after the decline of Delhi Sultanate. • prepares a flow chart of socio-cultural life of the Vijayanagar empire. • develops the value of patriotism and bravery from the life of Maharana Pratap. • creates a photo album consisting of temples, forts, palaces and other historical buildings built by different regional heads and note down important information about them. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction of Regional Empire through map. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepare a table showing various regional kingdoms with important rulers, regions and achievements.
15	Ch. 15 THE MUGHAL EMPIRE	<p>The learner</p> <ul style="list-style-type: none"> • explains the extension of the Mughal empire & how Babur laid the foundation of the Mughal Empire in India. • designs a timeline of different Mughal rulers. • develops the aesthetic values towards art and architecture. • appreciates the policy of religious tolerance of Akbar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Story telling and multimedia. 	<ul style="list-style-type: none"> • On an outline map of India with the extent of the Mughal Empire. • Comparative study regarding the policies of Akbar with that of Aurangzeb with relation to the consolation and decline of Mughals.

		<ul style="list-style-type: none"> • evaluates Aurangzeb's religious intolerance as one of the major factor for the decline of Mughal Empire. 		
16	Ch. 16 EMERGENCE OF INDEPENDENT STATES	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • understands the context and process of new independent kingdoms in India. • analyses the impacts of independent kingdoms on Indian society. • appreciates the bravery of Marathas, Sikhs and Rajputs. 	<ul style="list-style-type: none"> • Identify the independent state in relation to the map of Mughal empire. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepare a table showing various independent kingdoms with important rulers, region and achievements
17	Ch. 17 MAJOR RELIGIONS	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • outlines the knowledge of the origin and spread of major religions in India. • prepares a tabular presentation of different religions. • integrates human ideologies of different religions. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction through story and video. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepare a table on various religion practices in India with their principles and impact. • Group discussion - Changing trends in Religion-Bhakti
18	Ch. 18 DEMOCRACY AND EQUALITY	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • recalls the name of some democratic countries like India • understands democracy to maintain equality in the society. • analyses the significance of Universal Adult Franchise in democracy. • develops the feelings of equality from the life of Paro and Sheiko. • generates the awareness about the government schemes for the needy sections of society. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interactive session with recall of work of democratic government. • Introduction of multi party system in relation with present election scenario. • Role of government in Democratic setup. 	<ul style="list-style-type: none"> • Prepare a table with symbols and representative of various parties. • Collage of government welfare schemes with their objectives.
19	Ch. 19 OUR STATE GOVERNMENT	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> • understands the importance of the federation about the centre and state government. • collects the information of several members of legislative assemblies of different states of India. • examines the importance of state legislature and its function and composition. • learns the collective responsibility of government for the development of citizens. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduction of formation of state government through flow chart. • Comparative study of both houses of legislature. 	<ul style="list-style-type: none"> • Collect newspaper clippings on news related to state government. • Prepare a collage on issues in State list.

20	Ch. 20 MEDIA- THE MAINSTAY OF DEMOCRACY	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •classifies media . •highlights the interdependence of technology in the media. •analyses the role of media in democracy. •judges the important role of media in the life of people in our society. •creates awareness about the Right to Information Act and its importance for people in a democratic country. 	<ul style="list-style-type: none"> •Introduction the effects of audio-visual aids in our daily life through interaction in a group. 	<ul style="list-style-type: none"> •Prepare a chart showing revolution in the field of media.
21	Ch. 21 ADVERTISING AND DEMOCRACY	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •understands the meaning of advertising. •describes various types of advertising. •analyses the impact of advertisement in society. • discusses the relationship between advertising and democracy •creates awareness about consumer rights and governmental plans. 	<ul style="list-style-type: none"> • Introduce the process of making an advertisement with objectives through flow chart. •Interaction comparing social advertisement with commercial advertisement. 	<ul style="list-style-type: none"> •Design an advertisement about a product you like most. •Quiz on consumer forum.
22	Ch. 22 UNPACKING GENDER	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •develops understanding of gender and its associate stereotype notion in society. •distinguishes between different types of gender inequality in the society. •assesses the role of education and awareness in establishing gender equality. 	<ul style="list-style-type: none"> •Introduction of topic with gender biased activity. •Identify the work of women with respect to invisible, double burden and care-giving. 	<ul style="list-style-type: none"> •Case study on life of a domestic worker.
23	Ch. 23 MARKET AROUND US	<p>The learner :</p> <ul style="list-style-type: none"> •identifies different types of market. •interprets the role of market in democracy. •appraises the government schemes to eradicate inequality. •creates idea about the role of democratic government to protect the interest of the people. 	<ul style="list-style-type: none"> • Interactive session. 	<ul style="list-style-type: none"> •Interview with regard to market around us. •Collage on role of government regarding endangered markets.